

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108837 -

175

✓

Gedr. Benziger, Einsiedeln

**O Marija, brez greha spočeta, prosi za nas,
ki k tebi pribežimo.**

100 dni odpustka vsakrat. Pij IX., 9. jan. 1852.

Razlaganje

SV. ROŽNEGA VENCA

za vse dni meseca maja,

z dodatkom

navadnih molitev, devetdnevnic, tridnevnic,

in

nekterih pesmi.

Poslovenil, predelal, pomnožil

P. Hrisogon M. [ujar]

Po dovoljenji viših.

Celovec, 1881.

Natisnila tiskarna družbe sv. Mohora.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

108837

O p a z k a.

Da je sv. Dominik začetnik svetemu rožnemu vencu, bo pač že vsakemu znano. Upeljal pa je to lepo molitev zato, ker so bili tedaj silno žalostni in brezbožni časi. Potemtakem je sv. rožni venec molitev sile; in ker nihče ni brez kake stiske, bo tudi vsakemu še zdaj koristna, če jo le prav moli, to je, premišljevaje. Kdor tedaj molitev sv. rožnega venca premišljevaje opravlja, nebeške blagre iz njega zajema.

Knjižica je rabna vsaki, zlasti majnikovi pobožnosti, bodi očitni ali domači, ker ima tvarino po dnevih porazdeljeno.

Namen knjižici je, lepoto sv. rožnega venca pokazati, in verne pridobiti, da bi se ga bolj goreče poprijeli, ter si matere božje blagoslov zagotovili. Da se Marijna čast in slava širi, v to naj skromno delce pripomore.

H.

2 720 679/1951

I.

Premišljevanja
skrivnosti sv. rožnega venca.

I. dan.

Zakaj imamo Marijo častiti.

Gospod je položil vsa bogastva svojih milosti v moje roke, da tiste, ki me ljubijo bogatim. Preg. 8.

Če Marijo častimo, je Bogu to češčenje silno dopadljivo. Bogu je to tako prav in tako po volji, če Marijo slavimo, kakor če njega samega slavimo. „Mater častiti — pravi sv. Jeronim — se pravi tudi njenega sina častiti; zakaj hvala ki jo Mariji dajemo, se obrača tudi na slavo, njenega sina“.

Mi vemo, kako zelo se dober otrok veseli, keder sliši, da mu hvalijo njegove stariše. Kaj pa ni Jezus Kristus, jedinorojeni sin Boga očeta? kaj ni on najboljši med vsemi sinovi? Kako zelo se mora on pač veseliti, če vidi, da njegovo mater častimo! Če Marijo slavimo,

si delamo najkrajši pot do njegovega božjega, milosti polnega serca.

Sv. pismo nam veleva (ps. 150), da Boga v njegovih svetnikih hvalimo. Sv. pismo nam pravi: Spoštuj očeta in mater! Tedaj imamo tudi Marijo častiti, ker nam je več ko pozemeljska mati, ker je kraljica vseh svetnikov.

Svetniki in cerkveni učeniki noter do apostolskih časov nas kličejo kakor iz enih ust, da Marijo, preblaženo devico, častimo. Spisi, ktere imamo še od njih, nam pričajo, da so ljudje Marijo častili skozi vsa stoletja. Sv. Bernard, navdušeni slavitelj nebeške gospe, govori takorekoč v imenu vseh, ko pravi: „Dajte Marijo častiti; častite jo zè vso nežnostjo svojega serca, z vso močjo svoje duše zè vso gorečnostjo svojega čutenja. Tako je volja božja, Boga, ki nam vse milosti deli po Marijinih rokah“.

Da Marijo častimo, nas morajo nagibati tudi še njene prednosti, nje lepe lastnosti in čednosti, če jih le malo pogledamo. Marija je bila od vsemogočnega Boga ustvarjena in olepšana, da bi bila vredna mati njegovega, t. j. božjega sina. S tem je že vse povedano. Zakaj to je njena prednost, v tem je nebeška njena posebnost, da Marija ima vse popolnosti in čednosti, dušne in telesne in sicer v toliki meri, kakor jih še nigdar noben človek na svetu ni imel, in jih imeti ni mogel. Bog je kazal na nji svojo najvišjo umetnost. Zatorej

jo hvali sv. duh, da je lepa kakor mesec, izvoljena kakor sonce, vsa čista in brez madeža.

Če jo že sv. duh tako časti, ali jo pa mi ne bomo? ali bomo njeno čast le od daleč gledali? Ne. Saj je naša kraljica mi pa smo njeno ljudstvo; saj je naša ljuba mati, mi pa njeni otroci. Vse, kar ima, je nam namenila. Zatorej pojdimo k nji, in veseli bodimo, da imamo tako gospo. „Častite jo, slavite jo — zakaj velika je naša kraljica!“

Da Marijo častimo, to je nam velika sreča. „Blager mu,“ lahko rečemo s sv. pismom, „blager, ki je v tvoji službi, in ki dela blizu tebe!“ Kaj ne, kako se čutiš počislanega in odlikovanega, če smeš stopiti pred visoko osebo, biti blizu nje, in ž njo opraviti imeti? Ali priprosti človek ni takorekoč srečen, če se zelo imeniten gospod do njega poniža, če ga pozdravi, in mu lepo besedo privoši? Kaj pa so najslavnejši in najmogočnejši ljudje proti Mariji, kraljici nebeški? Ali ni to velika, največi sreča, da smemo bližati se največi kraljici? da smemo ž njo govoriti, kolikorkrat hočemo? da ji smemo skazovati svoje češčenje, svojo hvaležnost in ljubezen mi priprosti, nevredni, grešni ljudje? Ali ni to velika sreča in milost za nas, če se kraljica vseh kraljic poniža, da od nas sprejema tudi najmanjši znamenja časti? da ne zaméta nobenega delca od nas? da ga celó prijazno in hvaležno sprejme? Če je res, da je največi žlahtnik in plemenitaš, kdor je v

Kristusovi službi — in da je to res, nam za-
terjuje žlahtna devica in mučenica sv. Agata;
če je res, da Bogu služiti se pravi kraljevati
— in da je to res nam pričajo vsi svetniki:
potemtakem je očitno, da za božjo službo
ni častitljivejše službe, kakor je služba
Marijina, kakor je pravo česčenje matere božje.

Potem na svetu tudi službe ni, da bi bila
tolikanj koristna. Ko bi hteli to dokazati,
našteti bi bilo treba vse milosti, ktere je
Marija svojim zvestim služabnikom na duši
in na telesu izprosila — to pa je nemogoče,
toliko jih je. Po vsi pravici smemo reči, da
ko bi hteli in mogli vse popisati, karkoli je
Marijna dobrotā in milostivost že dobrega sto-
rila, da bi napisali tolike bukve, katerih bi
celi svet ne obsegel. Le pomisli, koliko jezer
je romarskih cerkvi Marī na čast, ko-
liko sto in sto je božjih potov na svetu.
Vse te Marijne cerkve, in kapelice, vse te
božje poti so živa priča, so stoletja dolga ve-
riga samih dobrot in milosti, ktere je Marija
svojim zvestim častivcem delila. Vsaki praz-
nik, ki ga cerkev materi nebeški na čast
obhaja, ima svojo zgodovino, to se pravi,
da ima veliko čudežnih dogodeb in uzrokov,
ki kažejo zakaj je bil upeljan. Vsako ime,
vsaki naslov, vsaka hvala, ktero ji dajemo v
lavretanskih litanijah, nas spominja
posebnih milosti, katerih je polna, nas spominja
posebnih zakladov, ktere le ona ima, ktere
vsakemu ponuja in dá, kdorkoli se ji z otroškim

zaupanjem bliža. Kakor pravi sv. Janez ev. o nebeškem očetu, (da bi nam zaupanje in serčnost obudil) „saj nam je dal svojega jediniga sina, (najdražje in najljubše, kar je imel), kako bi nam ž njim vsega ne bil dal?“ to se pravi: terdnega zaupanja, da bomo vse dobili, kar nam je treba, — ravno tako smemo tudi mi reči o Mariji: saj nam je dala svojega sina, saj ga je radovoljno za nas darovala, ga nam prepustila, da nas je grešnike s svojo smertjo odkupil in rešil: kako bi nam ž njim vsega ne bila dala? to se pravi: vsega svojega serca, vso svojo radovoljnost nam pomôči, in pa terdno zaupanje, da smemo se k nji zateči, ter jo prositi kakor svojo mater. Res, nikomer od Marije besede sv. pisma lepše ne stoje: „Kdor časti svojo mater, je primerjati človeku, ki najde zaklad“. Pač res, Marija je naš nebeški zaklad. „Marija“ pravi sv. Avguštin, „pomore svojim služabnikom do popolnosti, ko na svetu živé, jim prinese pomoč o njih smertni uri, in na posled jih pelje v večno slavo“.

Češčenje matere božje je imeniten pomoček, da se rešimo; morda potreben pripomoček, da se zveličamo. — To je že res, da Bog nam ni zažugal, da bomo pogubljeni, če Marije ne častimo; on nam bo pač tudi tiste milosti dal, katerih je treba, da se zveličamo. Ali naša nezvestoba — kdo tega ne ve in ne čuti je tolika, in naša vnémernost in lenoba je tolika, da mi več potrebujemo,

kakor nam prav za prav gre. Nam je treba še poverhu kakšne milosti, in ravno to pomnoženje milosti dobimo najbolj gotovo pri Mariji naši nebeški materi. — Svetniki nam radi kažejo Marijo, kako je delivka vseh milosti božjih. Ker je Marija mati velike in presvete božje družine, zatorej teko vse milosti iz njenih rok. „Lejte, bratje moji,“ govori sv. Bernard, „kako živo po volji božji mora biti naše Marijino češčenje, ker je polna vsega dobrega, in sicer tako, da če imamo kako milost vere ali upanja ali pa kako drugo čednost, da nam je ta milost prav gotovo pritekla iz prepólnosti one milosti, ki je v Mariji. Ugasni zvezdo, sonce, ki svet razsvetljuje, in kakšen bo dan? Marija pa je morska zvezda, in kjer ona ne sveti, tudi nas temota zagrinja“. Cerkvenci učeniki pravijo, da ljubezen in češčenje Marijino je skoraj gotovo znamenje večnega zveličanja. Marija sme po pravici reči s sv. pismom: „Kdor mene najde, najde življenje in dobi zveličanje od gospoda“.

Kako terdega serca in kako nespametne misli bi bil, o Marija, ko bi ne poslušal take matere glasu kakor si ti! Če revež sili k vratam bogatina, če bolnik zdihuje po zdravniku, če se vsaki siro-nak tjakaj obrača, kjer bije usmiljeno serce: kam, o Marija, kam naj se pa jaz obernem, če ne k tebi, keder me slabosti,

težave, nadloge teže? Jaz hočem biti tvoj dobri otrok, te hočem častiti ko dober otrok, ti pa boš pokazala, da si moja dobra mati.

Sv. Filip Nerij je Marijo posebno častil. Otrok in odraščanec ni opustil nobenega dne, da bi je ne bil počastil ali s kakim dobrim delom, ali s kako pobožno vajo, ali pa vsaj s kakim izdihljajem. Ni ji djal drugače ko „moja draga mati“, „moja ljuba varhinja“, „moje veselje“. Pa res, če je govoril o nji, se mu je lice kar svetilo od veselja; in kdor ga je poslušal, je tudi sam čutil gorečnost v sebi. Naj se je pomenkoval ali pridigal ali svaril, vselej je znal uplesti Marijino sveto ime, vselej je s kako besedo pohvalil milo in mogočno mater božjo. Obupujoče grešnike je zavračal k njenemu sercu, ki je pribežališče grešnikov. Enkrat je bil tacega dušnega reveža spreobernal že s tem, da ga je prosil, naj izmoli vsaj molitev: „češčena kraljica“. Marija, predobrotljiva mati nebeška, pa Filipa svojega služabnika, tudi nikakor ni prezirala, ampak mu službo obilno povernila. Z milostmi in duhovnimi dobrotami ga je skoraj obsipala, in nekoč se mu je bila celó tudi prikazala. Najdražji milost pa, ki jo je sv. Filip N. dobil od Marije, je ta, da je dosegel stopinjo svetosti, po kateri je človek zagotovljen, da bo zveličan.

Stori tudi ti namen, da se hočeš v vsaki bitkosti k Mariji za pomoč obrniti.

2. dan.

I. Kako je treba Marijo častiti.

Prizadeni si, da mater gospodovo v vsem kakor dober otrok posnemaš. Sv. Bonav.

„Dragi moji bratje,“ govori sv. Jeronim „ljubite jo, katero častite, in častite jo, katero ljubite. Ljubite in častite jo pa v resnici, če iz serca želite, da bi bili tisti podobni, kateri hvalo dajete“. — To je edini pomoček, ki stori, da je naše Marijino češčenje resnično in milosti polno.

Mi prihajemo k Mariji, pa vidimo, da ona je prečista devica. Kako jo pa moremo ljubiti, če sami nismo čisti greha, če greha ne studimo, ampak ga še ljubimo? In kako nas more ona ljubiti, če nad nami družega ne vidi ko greh? Če torej hočemo, da nas bo ona ljubila, moramo tudi mi greh sovražiti.

To je pa res, da nihče izmed nas se ne more ponesti, kakor bi bil brez greha. Vsi smo podučeni, da vsaki dan kličemo k nebeškemu očetu: „odpusti nam naše dolge“, in k materi božji zdihujemo: „prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro“.

Dobro, najboljši je, če more človek brez greha pred Marijo stopiti. Dobro je to, zahtevati pa tega nihče ne more. Vender pa se

zahteva, in potrebno je, da človek prednjo stopi s takim srcem, ki greh studi in sovraži in obžaluje. Kajti drugo je, če pade kristjan iz slabosti in kerhkosti, in spet drugo je, če rad pada in rad v grešni gnjusobi leži. Razloček je med človekom, ki rad nosi verige satanove, in pa med človekom, ki se jih brani.

Varovati se je smertnega greha. Smertni greh je prostovoljno in zavedno prestopanje velikih božjih zapovedi, je zasramovanje in zaničevanje božje, je gerda nezvestoba in črna nehvaležnost do Boga, je novo križanje sina božjega, je terganje tiste vezi, ki človeka z Bogom sklepa, je peklenška služba, je prijateljstvo s peklenško kačo. — Kako more tedaj človek, ki smertni greh ljubi, Marijin prijatelj biti? Kako more biti služabnik tiste, ki je djala, da je dekla gospodova? Kako more suženj satanov biti vredni častivec Marijin? Kako more nečisto oko ozirati se na prečisto devico? Kako morejo hudobna usta, polna gnjusobe in sovraštva, izgovarjati Marije presveto ime? Kako more človek sklepati roke, ki jih ima polne tatvine, krivice in nepoštenja? kako jih more povzdigati k Mariji, ki je „zercalo, podoba pravice“? Človek v smertnem grehu je strašno malo prijeten Mariji, še manj pa Bogu.

Dobro je, da veliko molimo na čast materi božji, da stopamo v njene bratovščine, da pogostoma obiskujemo njena svetišča,

da njene podobe in svetine pri sebi nosimo. Vse to je prav; če pa še nadalje hude strasti in grešne navade v sebi rediš, če nevarnih zvez in gerdih znanji ne opustiš, če ti bližnega napadati, černiti, opravljati, obrekovati ne prenehaš; če bližnjega, kjer moreš ukaniš in prevariš in mu škodo storiš — to tudi Mariji prijeten biti ne moreš, in najsi tudi celo košaro njenih podobic seboj nosiš: v grehah živeti, pa Marijin častivec biti, ni drugega, kakor ji neprenehoma prebadati serce, iz njene ljubezni se norčevati, in njene velike za nas preterpljene bolečine zasramovati. Tako češčenje in pa tisto, ko bi bili rabeljni djali žalostni materi božji pod križem stoječi: „češčena, pozdravljena bodi, Marija“!

Varovati se je tudi majhnega greha. Mali grehi duše prec ne umore, vender pa store, da duša nevarno zboli, in da lahko dušna smert nastopi. Mali greh nas ne loči popolnoma od Boga, pač pa ohladi in oslabi prijateljstvo božje do nas. Mali greh duše sicer ne razdene in posvečujoče milosti ne uniči, jo pa omadeža, onesnaži. Marsiktera nesreča na zemlji je huda, silno huda, in vender je mali greh še hujši od nje, še hujši ko največi nesreča. Pravi služabnik Marijin se bo ogibal tudi malih grehov, se jih bo bal in jih bo studil.

Zavednih in prostovoljnih malih grehov se more vsagdo varovati z božjo pomočjo, to je, s pomočjo milosti božje. Grehi ali pregreški

iz slabosti, iz prenačlenosti, vnémernosti se ne dajo tako hitro odpraviti; ako pa nad sabo verno bdiš, ako čuješ nad svojim sercem, ako se boriš s svojimi hudimi nagnenji, tedaj boš pregreške vsaj zmanjšal. Če bomo pridno in pobožno gledali v zercalo Marijne pravičnosti, v njeno svetlobo in svetost in ljubezen, potem pač ne bomo vnémerni, tudi pri najmanjšem grešnem madežu ne, ampak si bomo vse prizadeli, boj z grehom dobro bojevati, in večno krono doseči.

Marija, vsa čista in brez madeža, mati najsvetejšega, ne odganjaj me od sebe, z grehi ognjušenega siromaka. Navdaj me z željami svojega prečistega serca, da svojo revo zmeraj bolj spoznavam, da svoje grehe obžalujem, da ničesar na svetu bolj ne studim in ne čertim, ničesar se bolj ne ogibljem ko greha, največi nesreče.

Skoraj ni mogoče dorazumeti, koliko dobrega je storilo pravo Marijno češčenje v bratovščini, ki se ji pravi: „presvetega, neomadežanega Marijnega serca za spreobernenje grešnikov“. Začela se je leta 1836 v Parizu, pa se je tako hitro razširjala, kakor nobena druga ne. O francoskem prevratu, to je, ko so hudobneži božje in človeške naredbe prevračali, je bila katoliška cerkev silno razdjana. Veliko

bratovščin ali pobožnih družeb, v katerih se je Marija častila, je bilo ali zanemarjenih, ali pa prepovedanih, ali pa zatertih. Kaj je bil temu nasledek? Nasledek je bil ta, da so ljudje na svojo najboljši mater Marijo pozabili. Kjer pa Marije ne časte, tam je zastonj iskati pravega kerščanskega življenja. V Parizu je bila pa duhovnija, „naše ljube gospe od zmag“ imenovana. V tem razujzdanem mestu je bila rečena duhovnija najneverniši. Gospod župnik, Deženèt, je vse storil, ljudi na boljši misli pripeljati, pa ni mogel nič opraviti; njegova cerkev je bila zmeraj prazna. Ko pa na praznik sv. Frančiška Ksaverija sveto mašo služi na altarju matere božje, méni, da čuje glas, ki mu pravi: „Posveti svojo duhovnijo neomadežanemu sercu Marijnemu, in boljši bo“. Misli in misli, in nazadnje mu pride na misel, v svoji duhovniji Marijno družbo ustanoviti, in ob nedeljah popoldne pobožnost opravljati na čast Marijnemu sercu. Z dovoljenjem svojega nadškofa izpelje ta sklep. O takih pobožnostih so molili za spreobernenje grešnikov, pa tudi za dušne in telesne potrebe. S prvajih je bilo kaj malo, poznej jih je pa zmeraj več prihajalo, in v kratkem je bila velika premena v tej duhovniji: službo božjo so radi obiskovali, svete zakramente pogosto prejeli, sploh — vse je bilo boljše. — Iz tega se vidi, kako je neomadežno spočeta devica glavo sterla kači nevere in malomarnosti.

Stori sklep, ki ga večkrat ponovi, da češ iz ljubezni do Marije ta in ta pregrešek zatirati.

3. dan.

II. Kako je treba Marijo častiti.

Prizadeni si, da mater gospodovo v vsem kakor dober otrok posnemaš, kolikor moreš: potlej bo tudi ona tvoja dobra mati. Sv. Bon.

Ako bodemo res sovražili vsaki greh, kakor ga je Marija sovražila; ako se bodemo prepričali, kolika škoda in kolika nesreča da je greh, potem ne bomo skušali samim greha se varovati, greha se znebiti, ampak si bomo tudi prizadévali, še druge te nesreče obvarovati, ter jih bomo greha oslobojevali, kjer bo mogoče, zakaj tako dela goreči služabnik Marijin.

Marija je bila polna take gorečnosti, ino vse njeno življenje bilo je takorekoč ena sama želja, namreč želja, da bi bila še druge ljudi ovárovala dušne pogube. Njena molitev v samotnem Nazaretu, njena dela in opravila, njene stiske in težave, njeno terpljenje z odrešenikom, v templu in na Golgati, in zdaj njene prošnje v nebesih pred stolom svojega sina: je-li htela zè vsem tem kaj družega ko čast božjo in rešenje duš? Kdor se tedaj

marljivo nad njenim gorečim srcem zgle-
duje in jo posnema, ta bo greh tudi nad dru-
gimi obžaloval, tega bo skerbelo večno rešenje
ali pogubljenje svojega bližnjega.

Zares, to je največi čast, ki jo moremo
skazati Mariji in nje božjemu sinu, keder polni
dušne gorečnosti grešne in slabotne ljudi vo-
dimo k Jezusu, njenemu otroku. Marija do-
biva na ta način tudi novih otrok, novih slu-
žabnikov, ki jo časté v duhu in resnici. Mi
storimo, da se časti Jezusovo ime, ž njegovim
se pa tudi Marijno ime poveličuje. Je-li mo-
goče, da Marijo ljubimo, če smo pa ob enem
malomarni in brezskerbni, da-li jo drugi tudi
ljubijo in časte? Če smo tako vnemerni, potem
je gotovo, da tudi mi ne ljubimo Marije.

Ako se ozremo okoli nas, ali po širokem
svetu, ter vidimo, koliko je ljudi, ki imajo
povsem druge bogove, le Jezusa ne; ki imajo
vsakoršno ljubezen, le ne Marijne: če to vi-
dimo, ali nas ne bode žalost obišla? Koliko
milijonov jih še živi v temotah greha, v smert-
nih sencah najostudnejši malikovanja! — Ve-
liko jih je, ki sicer Kristusa poznajo, pa ne
prav, in ki njegove matere tudi ne časte. Pre-
mnogo jih je tudi, ki vero Kristusovo dobro po-
znajo, pa ne žive po nji, ki žive prav ko ne-
verniki, ki Boga ne poznajo. Mnogo jih je, ki so
slabi v veri, ki so torej v hudih nevarnostih
zapeljanim biti, in tako nedolžnost in mir serca
izgubiti. Silno veliko jih je, ki derve iz pre-
grehe v drugo, ki se živinijo v nesramnostih

in nečistih slastih, ki lete v strašno brezno, in ki so na vekomaj izgubljeni, če jih mila božja roka ne ustavi.

Pomislimo dalje, kateri so nasledki tolike pregešnosti, in kakšen je sad greha. Ni jih prešteti vsakoverstnih bolnikov, nesrečnih siromakov, nadložnih in terpečih, ki nosijo in zdihujejo pod težkim jarmom sile in stiske in uboštva. Ni jih prešteti, ki se bore na smertni postelji, ki trepetajo in se branijo poterhati na vrata večnosti, in pogledati, kaj je onkraj groba. Srečen je še, kdor pride v v čistivni ogenj; in koliko je spet tukaj ubogih duš, ki milo prosijo hladila, kapljice usmiljenja. Vidiš li, kako veliko in prostrano je polje, kjer delaj tvoja gorečnost? Tukaj si daj opraviti, tukaj reševaj duše, ki so žive, in ki so ločene. S takim délanjem boš posnemal ljubezni goreče serce Marijno, zakaj s takim ravnanjem si pridobiš njeno prijaznost. O, ko bi naše serce le malo toplejši utripalo za bližnjega, koliko prilik bi se poslužili, da ga ovárujemo greha, in iz njega rešimo! Če pa greha in grešne priložnosti ne moremo odverniti ne s poveljem, ne s prepovedjo, ne s strahovanjem, nam vender še zmeraj ostane m o l i t e v. Z molitvami in prošnjami veliko premoremo, daleč segamo, čez dežele in morja, v najdaljši kraje zamurcev, in potem v globočine vic. Saj moliti ni tako težko, z molitvo se veliko dobrega stori, molitev je bogastvo, in iz tega bogastva lahko vsaki dan veliko pa obilne miloščine podelimo,

in s to miloščino si milost kupujemo pri ojestrem sodniku, ter si zahvalo dobivamo pri materi usmiljenja.

Kako bi te mogel ljubiti, o Marija, pa ne zmeniti se za revo ubozih grešnikov, siromakov, zavoljo katerih je bilo tvoje nedolžno serce s sedmerim mečem prebodeno! Saj kličem vsaki dan k tebi, ter prosim zanje in zase, rekoč: prosi za nas grešnike! Zadobi mi zmeraj živější vero, zmeraj močnejši gorečnost, da se greha ne le sam ogibljem, ampak si tudi prizadenem, od drugih ga zavračati, odganjati in za grešnike moliti.

Bratovščina Marijnega serca ni bila samo imenitna za duhovnijo „naše ljube gospe od zmag“ v Parizu, ampak tudi za celi svet. Zdaj je že upeljana v 17.000 drugih cerkvah po vsem katoliškem svetu. Deženetova družbica je bila kakor gorčično zerno, ki se je razraščalo v košato drevo. Pod drevesom te Marijne bratovščine se je veliko milijonov kristjanov učilo, kako je častiti materno serce Marijno, in kako mu je služiti. Če to neomadežano serce pridno premišljujemo, je vsaki dan častimo, kaj ne bo tudi v našem sercu želja se unela, da bi bilo tudi naše serce čisto in daleč proč od greha? In če radi molimo za spreobnjenje grešnikov, kaj ne bomo dobrote

sveta zmeraj bolj zaničevali, nasproti pa zmeraj bolj čislali, kar je edino potrebno, milosti božje in njegove prijaznosti? Kaj ne bomo zmeraj bolj rasli v pravi ljubezni do bližnjega, če bomo prelepo to delo duhovnega usmiljenja opravljali? — Marija je pa tudi pokazala, kako prijetno ji je tako češčenje. Molitev teh bratovščin Marijnega serca je takoj sperva čudeže delala, in jih še dela, kakor se je prepričati v njeni cerkvi v Parizu, v kateri so vse stene pokrite s hvaležnimi spominki, in kakor je slišati v bratovskih družbah, kjer se uslišane molitve oznanjajo.

Danes stori bližnjemu kako dobro delo dušnega usmiljenja.

4. dan.

III. Kako je treba Marijo častiti.

Prizadeni si, da mater gospodovo v vsem kakor dober otrok nasleduješ, kolikor moreš: poglej bo tudi ona tebi dobra mati, ti bo ko svojemu otroku pomagala, in ti vse izprosila, karkoli boš po njenih prošnjah v svoje zveličanje želel naposled pa srečno večnost.

Sv. Bon.

Pravi služabnik Marijin ima vanjo tudi prav veliko zaupanje. — Izmed največih

častivcev Marijnih, kolikor jih je dozdej bilo, je sveti Bernard. Ali njegovo serce je bilo pa tudi tako polno goreče ljubezni in detinskega zaupanja v Marijo, da je ognjenost ljubezni njegove že milijone drugih užgala. Kdo ne pozna njegove priserčno zaupne molitve: „Spomni se, o dobrotljiva devica Marija, da še nigdar ni bilo slišati, da bi bil zapuščen, ki je k tebi pribežal“. To molitev molijo zdaj vsi kristjani za njim, in si poživljajo ž njo svoje zaupanje. Nепreštevno jih je, ki jo molijo iz lastnega prepričanja, ker so moč te molitve sami iskusili v nadlogah in stiskah; pa če tudi niso vselej zadobili, česar so prosili, dobili so vendar to, kar je bilo zanje najbolj prav, namreč da so križe ložje nosili, in nigdar zapuščeni bili.

Čemu pa zaupamo v Marijo? Uzrok temu je v Marijni dvojni časti. Vanjo mi zaupamo, ker je mati božja, zakaj taka mati vse premore; vanjo pa tudi zaupamo, ker je naša mati, ker si dela skerbi za vsacega izmed nas, in ker jo to najbolj veseli, če more komu pomôči. — Odverzimo tedaj vsako nezaupnost od sebe, zakaj če ne zaupamo vanjo, kaj delamo? žalimo jo! Kdor upa, temu je vse obljubljeno; upajmo tedaj, da prejmemo vse po Mariji. Bodimo v tem kakor otroci. Otrok, če se boji, če vidi nevarnost, kam gre? k materi steče! Na maternem sercu misli da je varen; in če se očetove kazni boji, in ni drugače, da jo mora čutiti, jo veliko poprej

preterpi in pozabi, če se matere derži. V vseh svojih malih in detečjih zadevah, v svojih britkostih in veseljih je le mati, na katero se obrača, le ona je, kateri zaupa, le o materi misli, da ona ve, kaj mu je in kaj bi rad. Kaj ni tako? Vidiš, to je Bog tako naredil, zato da slabo in nemožno dete ni brez pomoči in podpore, da je vez med materjo pa med otrokom zmerom terdnejši. — Če je Bog materi že tako naravo dal, da skoraj ni srečna brez skerbi, če ima že pozemska mati toliko ljubezen, če tudi je polna samopridnosti in nepopolnosti: kaj praviš kakšno ljubezen mora imeti še le Marija, zdaj v nebesih, če je bila že na zemlji polna milosti, če je bilo že takrat njeno serce brez najmanjši samopridnosti in nepopolnosti! Marijna ljubezen je večji, ko ljubezen vseh nebeških stvari, samo Bog jo presega.

Ker ima tedaj Bog večji ljubezen ko Marija, zatorej je očitno, da nas Bog tudi bolj ljubi ko ona, saj je sam rekel: „ko bi mogla tudi mati pozabiti svojega jedinega otroka, te vendar jaz ne bom pozabil, kajti glej, v svoje roke sem te zapisal“. — „Potemtakem, morda porečeš, mi pa Marijna ljubezen ni dosti potrebna“. Ne tako, kristjan, ne; pa še zelo ti je potrebna. Bog ima prvič rad, da se k Mariji zatekamo, in jo pomoči prosimo, ker ima tudi rad, da Marijo častimo. Drugič bi moral pa Bog, ker je sama neskončna pravica, pogostoma nas, ukljub svoji ljubezni, od sebe odverniti,

ko bi mi, grešniki, predenj stopili. Keder nas pa Marija k njemu popelja, tedaj pa njeno zasluženje in njena svetost takorekoč pokriva našo pregrešnost. Marija ni zastonj preterpela največih bolečin, dasi je bila najnedolžniši: nabirati in služiti si je morala zakladov, da jih more zdaj deliti svojim otrokom. Če nam morejo že drugi svetniki, s kterimi smo v zvezi in prijatelji, od preobilnosti svojega zasluženja kaj podeliti, če nas morejo torej pred najsvetejšim sodnikom priporočati in za nas prositi: kakšna bo še le Marijna moč in priprošnja, ki je postavljena nad največi svetnike! Marijna želja pri Bogu več velja, ko prošnja vseh nebeščanov.

Naše zaupanje v mater usmiljenja bodi zatorej brez meje. Nigdar ne hodimo prednjo, kakor bi hteli samo poskušati, je li nam bo res pomogla. Ne, to je nezaupnost, proč ž njo. Marija gotovo pomore, če ne tako, kakor želimo, pa vender gotovo tako, kakor je nam koristno.

Dobra moja mati, Marija, nečem, da bi nate ne zaupal. V vsaki stiski čem k tebi se zateči z otroškim zaupanjem; zlasti pa še, keder pojde za zveličanje nevmerjočih duš. In s podvojenim zaupanjem naj k tebi pribežim, keder me ne bo priganjala stiska, ampak ljubezen in usmiljenje do drugih.

Zveličana Armela je z največi zaupnostjo in ljubeznijo k presveti devici se zatekala, kederkoli je htela grešnikom usmiljenja prositi. „Imela sem,“ pripoveduje ona sama, „toliko zaupanja v Marijo, in ji priporočala nesrečne duše, ki so v grehah živele, tako ljubeznjivo in tako živo, da se mi je zdelo, da se raje in zaupnejše obračam k nji, kakor pa k njenemu božjemu sinu. Jaz si nisem upala v tej zadevi brez bojazni obrniti se na Jezusa; ali njegove svete matere milosti prositi grešnikom, tega pa nisem nigdar opustila. Videla sem, da ona je delivka zakladov milosti, da ona je mati Boga, kteremu je dajala življenje. In tako sem jo še sto in sto reči prosila glede grešnikov, da naj se milostivo nanje ozira, jim sprosi odpuščenje in usmiljenje, ker so njeni otroci. Prosila sem jo, naj stori, da bo nje božji sin ljubljen od vseh stvari, in da mu bodo vsi ljudje služili. Serce me je bolelo, ko sem videla, kako se Bog žali; če sem pa tako molila, mi je odleglo. Upala sem, da Marija bo usmiljenje imela s slepoto ljudi, da jim bo milosti zadobila, s kterimi se bodo iz sužnosti greha rešili“. Molitev in prošnje zveličane Armele niso bile zastonj, zakaj velikim grešnikom je Marija spreobernenje in poboljšanje izprosila.

Skleni danes, da hočeš svoje zaupanje v Marijo večkrat ponoviti in poterčiti, zlasti pa v skušnjavah.

5. dan.

I. *Kako Marijo častimo ž njenim rožnim vencem.*

Jaz sem cvetica polja, lilija v dolih, kakor lilija med terni, tako je moja prijateljica med hčerami. V. p. 2. 3.

Najnavadnejši način, kako Marijo častimo, je rožni venec. Pa tudi ni med kristjani drugega načina ali druge navade, ki bi se bila med njimi tako udomačila, in tako se jim priljubila, in jim toliko božjega blagoslova dobila, in toliko telesnega blagra jim prinesla, kakor ravno molitev sv. rožnega venca. Kaj da rožni venec pomeni, to besede že same povedo.

V litanijah imenuje sv. cerkev deviško mater božjo: „skrivnostno rožo“. Čemu pa? Kaj je podobnega med Marijo in med rožo? — Roža je kraljica cvetic, ker ima tako lepo erdečo barvo, barvo ognja in barvo kervi, pravo znamenje življenja. Kervava in ognjena barva pomenita sv. ljubezen. Sv. ljubezen je pa kakor ogenj, ki serce žge Bogu v dar, Bogu na čast. Roža je kraljica cvetic, ker tako lep duh daje, ker diši prijetnejši ko druge dišave. Lepi ta duh pa je po sv. pismu podoba molitve, ki puhti iz človekovega serca proti nebu, in serce božje razveseljuje. Kterega

človeka serce pa je bilo tako polno te molitevne dišave, kakor Marijno? Marijno serce je bilo kakor božji altar, na katerem je gorel pa nigdar zgorel plamen ljubezni; njeno serce je bilo kakor roža, kakor zlata posoda vse svetosti, iz ktere se je neprenehoma vzdigal prijetni duh molitve, in Bog ji je zato na zemljo poslal vse polno milosti. Zato se Marija imenuje „roža duhovna, t. j. duša, ki moli neprenehoma“.

Kaj pa mi storimo, da imamo korist od njene molitve? Z Marijno molitvo pa mi svojo molitev podžigajmo, ž njeno dobro molitevjo pa mi svojo slabo sklepajmo. Če je Marija blagodišeča roža molitve, moraš tudi ti, kerščanska duša, taka roža biti. — Res je, da naša molitev je zasluživna še le keder je operta na zasluženje Kristusovo, vender pa jo mora tudi Marija podpirati in popravljati, da bode prijetna Bogu, zakaj le ona Marija izmed vseh ljudi ima, kar mi drugi nimamo; ona ima: svetost, milost, božjega duha, ki prav moliti uči. Iz tega je nastala navada, da skoro nigdar ne molimo gospodove molitve — brez češčenemarije, — da nebi se obernili tudi na „rožo duhovno“, ki nam je zgled v molitvi. Iz tega prepričanja, iz te potrebe, da ima gospodova molitev naslanjati se na češčenomarijo, je izrasel sv. rožni venec. Rožni venec je prelepa, veličastna rastlina: za korenino ima ap. vero, spoznanje trojnega Boga, za deblo očenaš, ki je zerno vsake molitve, za

vejice ima češčenemarije, zložene iz ange-lovega pozdravljenja in cerkvenega pristavka, za cvet in sad pa ima različne skrivnosti iz življenja Jezusovega in Marijnega. Tote skrivnosti in tota premišljevanja skrivnosti so glavna stvar v rožnem vencu, na katero je treba še posebno paziti; zakaj ravno te skrivnosti so tiste rože, iz katerih se Mariji spleta rožni venec.

Marija, roža duhovna, je imela v svojem življenji tri barve: belo, erdečo pa zlato. Bela roža je njena devičnost in maternost, ki sta ji delale skrivnostno veselje. Erdeča roža je njeno terpljenje s svojim sinom, ki ga je prestajala in ž njim čutila. Zlata roža je njena slava, katero je uživala na večer svojega življenja.

Iz življenja matere božje jemljemo tedaj bele rože njenega veselja, erdeče rože njenega terpljenja; in zlate rože njene slave, in iz teh rož ji potem vijemo veseli del, žalostni del, pa častitljivi del rožnega venca. — Milosti polne so nam pa te Marijne skrivnosti le zato, ker so združene s križem, iz kterega nam pervotno, t. j. iz prvega vira dohaja naše zveličanje. Po številu peterih svetih ran, peterih studentcev našega življenja, ima tudi vsaki del petero odstavkov Marijnih skrivnosti, tako da ima ves rožni venec 150 češčena-marij, t. j. kolikor je Davidovih psalmov. Po Slovenskem in še po nekodi, pridevajo še šesti odstavek za duše v vicah, kar je silno lepo in koristno.

Vselej mi bodi, o roža duhovna, Marija najljubše opravilo, če te morem s presvetim rožnim vencem počastiti. Za povračilo si prosim pa jedino le to: milost mi zadobi, da te zmeraj bolj posnemam, in zmeraj bolj si prizadevam, da kar v rožnem vencu govorim, tudi v djanju izpolnujem.

Sv. Alfonz Ligori pripoveduje o veliki grešnici, da je nekoč stopila v cerkev, v kateri je bila ravno pridiga o pobožnosti rožnega venca. Pridigar je lepoto te molitve tako častil in povzdigal, da si je ženska domu grede kupila molek (t. j. rožni venec). Da bi se ji drugi ne smejali, je molek skrivala, in nanj le sem ter tje molila. S prva ga je molila brez pobožnosti, kakor pravimo, „tje v en dan“; poznej pa se ji je tako priljubil, da ga je molila vsaki dan. Ta zvestoba je Mariji dopadla. Marija, pribežališče grešnikov, se milo nanjo ozre, ter ji izprosi milost, da nesrečnica tolik strah zavoljo svojega pretečenega življenja občuti, da se ji vest izbudi, in da nima pokoja ne po noči ne po dnevi, dokler ne hiti k spovednici, in dokler se svojih grehov skesano ne obtoži namestniku božjemu. Nato se verže pred altar preblažene device, ter se ji priserčno zahvaluje, da jo je rešila tolike nevarnosti, da ji je povernila mir vesti in prijaznost božjo. Obljubi ji tudi, da ji hoče zanaprej

zvesto služiti in spokorno živeti. In res je deržala besedo. Svoje premoženje razdelila je ubogim ter samotno živela kakor prava spokornica. Če so jo napadale pa nove in hujše skušnjave, segla je po molek, ter molila rožni venec, da so jo skušnjave popustile. Terdnemu sklepu svojemu je do smerti zvesta ostala, in svoje življenje prelepo sklenila, ker je na pomoč klicala mogočno ime Marijno.

Opravi tudi ti danes ali rožni venec ali vsaj kako drugo molitev iz tega namena, da bi o smertni uri zadobil milost, klicati presveto Marijno ime, ščemer je sklenen popolni odpustek.

6. dan.

II. Kako Marijo častimo ž njenim rožnim vencem.

Pređen moliš, pripravi se, in ne bodi kakor človek, ki Boga skuša. J. S. 18. 22.

Molitev rožnega venca ima veliko duhovnega sadu, veliko milost, in pa veliko odpustkov. Toda vse te duhovne dobrote pridejo in koristijo le onemu, ki ga moli spoštljivo, pobožno, premišljeno. Kar pravi sv. Jeronim o psalmih namreč: „Boljši je le sedem psalmov š čistim in pobožnim srcem moliti, kakor pa vse psalme v naglici in raztresenosti“, to velja tudi o rožnem vencu.

— Da se rožni venec prav moli, treba je trojega: treba se je k molitvi pripraviti, treba je spoštljivo moliti, treba je molitev dobro skleniti,

„Preden moliš,“ opominja sv. pismo, „pripravi svojo dušo, in ne bodi kakor tak, ki Boga skuša“. Priprava mora obsegati misli, serce, namen: misli, da se zavedaš, kaj hočeš delati, da imaš imenitno opravilo z Bogom; serce, da bodi čisto, ali vsaj polno skesanosti in obžalovanja; namen, da bo pravi, zakaj pravi namen molitvi še le cenó dá.

Najprej pokliči skupaj vse svoje misli, da se ti med molitvijo ne bodo okoli podile in te motile, in tvoji molitvi škodo delale. Misli, da stojiš pred Bogom, kraljem vseh kraljev; da stojiš pred materjo božjo Marijo, kraljico vseh kraljic, in da moraš torej paziti na svoje besede. — Nato se ozri na svojo dušo, da vidiš, s kolikimi grehi je ranena, in s kolikimi pregreški in pomanjkljivostmi je omadežana, in da s svojo pregrešnostjo Bogu dopasti ne moreš. Obudi kesanje, odkritoserčno obžalovanje, nad svojo dušno nesrečo, dá se Bogu in Marijnemu očesu ne moreš čistejšega predstaviti. — Naposled stori dober namen, zakaj namen, iz kterega delo storiš, da tvojemu delu, da je dobro ali pa slabo. Dobro je, če je namen storjen v podobi priprošnje, podaritve, duhovne miloščine, ki jo moreš potrebnim podariti: saj je take miloščine potrebnih silno veliko.

Molitev sámo pa opravljaj spoštljivo, pazljivo, pobožno. Spoštljivo moliš, keder se ti na zunanjem vidi, kar se ti v sercu godi. Lepo, dostojno obnašanje. „Kdor ležé moli, tega Bog spé posluša“. — Pazljivo moliš, če paziš na vsako besedo, ki jo govoriš; če premišljuješ skrivnosti, ne glede na posamne besede; če si predstavljaš osebe, do katerih molitev obračaš: ali Boga, svojega očeta, ki je v nebesih; ali Kristusa, svojega odrešenika, ki je pri nas v presv. zakramentu; ali pa Marijo, našo mater, ki je v nebeški slavi. Pobožno moliš, če skerbiš in želiš, da bi tvoja molitev dobra bila; če v svojem sercu zbujaš občutke in hrepenenje; če samega sebe sodiš in prašaš: kakšen sem pa jaz? in kakšen moram biti?

Če ne veš, kaj se pravi pobožno moliti, opazuj ničemerno osebo. Lišpavka zagleda drugo. Precej se ji zbude želje in hrepenenje, Zavida ji lepši obleko, rada bi sama kaj takega imela, in premišluje, kako bi si to zadobila. — Poglej skopuha, ktereга bôde sosedova sreča. On prešteva sosedove dohodke in odhodke, njegov dobiček in zgubiček; bleđi in propada, da sam toliko nima; prevdarja, kako bi si imetje povikšal; dela načerte, obrise, namene, sklepe, kako si bo še več pridobil. — Vidiš, kakor delata skopuh pa nalšpanka, da grešita, tako delaj tudi ti, da boš pobožen pri molitvi.

Posvetne stvari, česer treba da živi, če

to vsagdo predobro premišljevatⁱ zna, zakaj bi ne znal tudi božjih in dušnih reči premišljevatⁱ! Kaj ni duša več ko telo? Kaj ni večno veselje več ko posvetno? V molitvi rožnega venca je vender toliko lepega, prijetnega in tolaživnega; kako more naše serce merzlo biti? V rožnem vencu so skriti največi zakladi, največe dobro, najsvetejše skrivnosti, kako to, da ne čutimo nobenega poželenja? Kar čutiš in kar želiš, to moreš med molitevjo izgovoriti, ali na glas ali pa na tihem, kakor se ti zdi. Postavim: o Marija, mati božja, bodi tudi moja mati, kako veličastna si ti, daj da pridem tudi jaz v tvoje veličastvo! pozdravljam te, o nebeška kraljica, tudi ti me pozdravljaj, keder bom v dušnih britkostih! presveta devica, váruj me vsacega greha! nedolžna mati božja, toliko si zame prestala, daj da tvoje terpljenje ne bode nad mano zgubljeno! o mogočna gospa, kako ponižna si bila! dekla gospodova, kako ljubeznjiva do vseh, daj mi ponižnosti pa ljubezni do vseh! itd. Po tem zgledu lahko zdihuješ tudi k Bogu očetu, ali pa k Jezusu, svojemu zveličarju.

Iz tacih navdajanj se naposled sam od sebe naredi dober sklep. Terden sklep storiti pa se pravi, rožni venec dobro doveršiti. Treba je tudi Boga in Marijo prositi pomoči in podpore, da bi mogel spolnovati, kar si sklenil, pa tudi zahvaliti se je treba za pomoč, katero ti je Bog pri molitvi dajal.

Preljuba mati, molitev, s katero te častim, mi ne bodi nigdar kaj navadnega, vsagdajnega, ampak vselej nekaj imenitnega, častitljivega; potem moja molitev ne bo prazno govorjenje, ampak varni deržaj, o kterega oprimši bom varno dospel k Bogu in pa k tebi, svoji premili materi.

Bila sta žlahtna gospoda, velike mogočnosti, ki sta se smertno sovražila. Sprava med njima ni bila mogoča; in keder sta se spravljalala, sta se le še hujši razjezila. Zdaj pride pametnemu in pobožnemu prijatelju na misel, kaj ko bi vsacega posebej pregovoril, da se vpišeta v bratovščino sv. rožnega venca, da bi začela rožni venec moliti. Kmali se pokaže uspeh. Moleča sta premišljevala Marijnegaj venca skrivnosti, in obema se je serce jelo mečiti. Zdaj pride še milost matere božje nad njena služabnika, ki stori, da junaško delo doveršita. Poprej, keder sta se srečala, sta se drug drugemu z jezo umaknila, zdaj pa, ko se spet zagledata, se prijazno pozdravita, priserčno objameta, drug družega odpuščanja prosita, si prijateljstvo zagotavljata, da se je vse ljudstvo zgledovalo.

Keder te bo kaj jezilo, začni tudi ti moliti.

7. dan.

Kaj pomeni križ na koncu rožnega venca.

Praden ni bilo križa, tudi lestvice v nebesa deržeče ni bilo . . . Ko je bila pa postavljena lestvica križa, se je odperlo nebo. Sv. Avg.

Križ je znamenje, da verujemo v trikrat svetega Boga. Kristusovi nauki, sv. evangelje, ni družega ko nauk o sv. križu. Mi ki smo kristijani, in kateri smo pravi kristijani, mi se ne sramujemo sv. evangelja, kakor sv. Pavel govori, da se ga ni. Zatorej pričenjamo svojo molitev rožnega venca s tem, da se pokrižamo, da naredimo znamenje sv. križa na čelu, na ustih, na persih. Križ, zastava našega zveličanja, nam nigdar ne bodi pohujšanje kakor judom, nigdar nespamet kakor nevernikom.

„Kdor me bo spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim nebeškim očetom“, govori naš gospod Jezus. Kaj nam pomaga molitev, golo govorjenje; če nas pa on, ki je naš edini srednik in naš zagovornik, rešnik naših duš, če nas pa on pred svojim nebeškim očetom ne spozna, če nam poreče, ko pridemo k njemu: vas ne poznam? Treba je tedaj, da Kristusa spoznamo ne samo z besedo, ampak tudi z dejanjem, potlej nas bo spoznal, da smo njegovi. Sama dobra volja, ako človek po nji tudi ne živi, ga Kristusovega naslednika še ne stori.

Karkoli boste očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal, zaterjuje gospod. V Jezusovem imenu moliti pa se pravi: moliti ponižno in udano in skesano, pa zaupati na njegovo zasluženje. Kje se bomo pa tega naučili? Tega in vsega se najbolj naučimo od križa. Od križa se naučimo ponižnosti, kajti križ je les zaničevanja; udanosti, kajti križ je altar terpljenja; skesanosti, kajti križ je mučilo zavolj naših grehov; zaupanja, kajti križ je oblit s predrago kervjo nedolžnega Abelna, ki neprenehoma upije za nas krivičnike v nebesa za usmiljenje. — S križem se oborožujemo proti jezi pravičnega Boga. Kako si upamo, kako se prederznemo stopiti pred tebe, o Bog, pred tvoje presveto obličje, mi, ki smo pokriti z gnjusobo svojih grehov! Ako se pa olepšamo s križem tvojega sina, potem smo ti prijetni. Znamenje svetega križa je zmagovito; v njem zmoremo celó božjo pravičnost. — Tudi satana ž njim zapodimo. Hudobni duh ne more škoditi naši pobožnosti, naši molitvi, če svoje misli, in svoje serce, in svoja čutila poterdimo in zapečatimo s sv. križem. Nadlegati nas more, uznemirjati, bégati, siloma v naše serce priti pa ne.

„Bog je svet tako ljubil, da svojemu jedinorojenemu sinu ni prizanesel, ampak ga na svet poslal“ . . . kaj misliš, da nam tisti večni Bog, ki nam je dal svojega preljubega sina, da nam ž njim ni vsega dal? vsega,

česar trebamo za dušo in telo? Le zaupati je treba, prav otroški zaupati. Takšno zaupanje nam dela sv. pismo, in tako zaupanje nam oznanuje in daje tudi križ, ki je znamenje očetovske ljubezni, kakor jo more le Bog imeti, znamenje bratovske ljubezni, ki gre v smert za nas. Najnavadniši pogrešek v našem življenju je pomanjkanje otroškega zaupanja. Zajemajmo si to zaupanje iz križa.

Kaj pa križ na koncu rožnega venca še posebno pomeni, to bo vsakemu jasno. „Pomisli, o človek,“ nam kliče križ, „da je Marija sicer nad vse stvari povzdignena, da je slavnejši, svetejši, milostipolnejši, mogočnejši ko vse stvari, da je pa vendar vse od Boga prejela, prejela pa z ozirom na zasluženje zveličarja našega. Pomisli, o človek, da je tvoje Marijino češčenje malopridno in brezkoristno, če si pa sovražnik križa; da ima biti Marija sicer tvoja usmiljena mati, pa le če si ti pokorni in skesani otrok svojega nebeškega očeta“.

Tebe, o mati križanega, hočem iskati pod križem, kjer si moja mati postala. Uči me ondi, da spoznavam bolečine in ljubezen tvojega maternega serca. Podučuj me ondi kako imam križ ljubiti, in svoje zveličanje le v križu iskati.

Kdor prav premišljuje križ, ta dobiva pravo modrost. Najsi je križ v očeh sveta neumnost,

nam pa je modrost, moč Kristusova in njegove sv. matere. — Mladi grof Albert je bil voljan, svet zapustiti, in v samostan se podati. Stric pa ga je od tega zadrževal, in mu živo kazal, kako žalostna bo njegova mati, in koliko solz da bo prelila. Albert pokaže nato na podobo, na kateri je bil naslikan križ, pod njim pa žalostna mati, in pravi: „Striče, vi pravite, da se bo mati zavoljo mene jokala; Marija pa je še poprej jokala. Jezus je mogel s križa stopiti, solze svoji materi obrisati, vendar tega ni storil. Dopustil je celó, da je bila ž njim tudi Marija v sercu križana . . . jaz pa, jeli mislite, da bom križ zapustil, ker se joka moja mati? Prosim vas, ne govorite o tako meseni ljubeznjivosti, ki imamo tak zgled pred sabo“. — Blagi mladeneč je stricu tako živo na serce govoril, koliko da je za nas božji zveličar storil in preterpel, kolika da je njegova ljubezen in njegove deviške matere, da je še strica pregovoril, in da obadva stopita v pridigarški red, kjer sta se odlikovala po učenosti in pobožnosti.

Skleni danes, da se križa nečeš nigdar sramovati; in keder pojdeš memo križa se pokrižaj ali odkrij; danes pa moli češčeno Marijo, da bi pogosto mislil na Kristusov križ.

8. dan.

Vera v rožnem vencu.

Kdor se če zveličati, mora imeti pred vsem katoliško vero. Ako je pa kdo cele in nepokvarjene ne ohrani, se bode brez dvojja na večno pogubil.
Sv. Atanasij.

Keder hočemo z rožnim vencem Marijo počastiti, ga začnemo z apostolskim spoznavanjem, z vero. Skrivnosti rožnega venca nam razodevajo, kakšno je bilo življenje božje na tem svetu; nam kažejo, kako se je Marija življenja božjega na tem svetu udeleževala; in nas učé, kako se ga imamo tudi mi udeleževati. — Je vidni svet, in njegova svetloba je sonce, je pa tudi nevidni svet, dušni svet, in njegova svetloba je vera. Vera je dušno sonce.

Kaj bi se zgodilo z vidnim svetom, in kakšen bi bil, ko bi sonce z neba za vselej zašlo? To bi bila taka tema, taka noč, tako merzla in mertvaška, da zemlja bi v kratkem ne bila družega ko velik grob. Vse življenje v rastlinah, v živalih, v ljudeh bi oterpnilo, in zastalo. — Tako bi bilo tudi v dušnem svetu, ko bi nam manjkalo sonca vere. V naši duši imamo sicer še drugo svetlobo, in to je pamet. S pametjo veliko stvari na svetu spoznamo. Toda tje na drugi svet ta svetloba,

naša pamet, ne seže, in še na tem svetu je dostikrat mračna in negotova. Na tem svetu nas pamet le tako daleč varno pelja, da spoznamo, da je večni, vsemogočni Bog, ki je vse naredil; pri svetlobi naše pameti vidimo le stvarnika, družega pa nič.

Vera pa nam pove, kakšen da je ta stvarnik, naš Bog, kaj je volja njegova, kaj je naš namen, kakšen je nevidni svet, kakšna je večnost onkraj groba. Tega nobena pamet sama ni spoznala, in tega tudi noben človek ni vedel, dokler mu Bog sam ni povedal. Najpotrebnejši stvari je Bog razodel Adamu že v raju; in ker jima je Bog povedal, sta verjela. Bog je podučaval tudi njegove potomce, naslednike; ne vsacega posebej, ampak po ustih prerokov vse skupaj. In ker so preroki dokazovali, s čudeži in prerokbami, da so od Boga poslani, da so preroki božji, so tudi prerokom verjeli. Naposled pride na svet sam božji sin, in s svojim veselim oznanilom dopolni razodenje božje, in poterdi svoj nauk s svojo smertjo in svojim veličastnim ustajenjem. Nam pa o tem delu božjem priča njegova cerkev, postavljena na 12ere stebre apostelnov, ki ima do konca časov svetu dajati svetlobo in življenje, sonce svoje katoliške apostolske vere.

V cerkvi najdemo Jezusa Kristusa! pot, resnico in življenje. Kdor o tej svetlobi neče nič vedeti, ta se sam pehà v temo, si jemlje sam življenje. „Kdor ne veruje, kdor ne mara svetlobe sv. vere, bo pogubljen“, govori gospod;

„kdor ne véruje, govori apostel, je že sojen“ ;
 „brez vere ni mogoče Bogu dopasti, in zve-
 ličati se“.

Sonce tega sveta razširja tako svetlobo, tako drobno in predirajočo, da se ji ne more nič ustavljati. Ta svetloba prisili v najskritejši kraje, in še globoko v zemljo. Tudi noč ima še nekatere sledi te sončne svetlobe, in najbolj merzla zima svoje majceno življenje.

Tako dela tudi dušno sonce, vera, ki se povsod nahaja. Vera je vselej prederla v najbolj oddaljene kraje. Najbolj zaverženi narodi so ohranili še sledi te negdanje verske svetlobe, in kar so imeli še resnice in življenja, to je bilo še od starih ostankov njih prvotne vere. Ko je bila najtemnejši noč malikovavstva, še takrat je vera po očakih in prerokih svetlobo in življenje dajala. Veliko je krivoverstev in zmotoverstev, pa kolikor imajo dobrega, to imajo od te božje kato-liške svetlobe. Če jih veliko misli, ki imajo pokončno glavo in polno slamnate učenosti, da morejo svetlobi vere herbet pokazati, in s svojo mračno pametjo izhajati, se vendar ne morejo veri popolnoma odtegniti. Kar imajo dobrega in lepega na sebi, ki mislijo, da imajo sami od sebe, to so še ostanki svete kerščanske vere, ki bodo pričali dan sodbe proti njim. Bog dopusti, da tudi tako sonce vere ustaje nad pravičnimi in krivičnimi.

Sv. pismo opisuje Marijo, da ima dvanajstero zvezd okoli glave, mesec pod nogami,

in da je oblečena v sonce. Kaj pomeni sonce drugega ko njeno živo, veličastno vero, ktera ji je to čast zadobila, da je postala mati Kristusova? Kristus je pravo sonce, Marija pa juterna zora. Kristus nam je zveličanje in vero prinesel, Marija nam jo je naznanila. Ona ima tisto moč, da nam váruje vero, zakaj o nji poje sv. cerkev: „Tebi sami, o preblážená devica, je dano, da uničí krivoverstva po celem svetu“.

Hočemo li, da vero ohranimo, se moramo deržati Marije. Vsi krivi učeníki, ki so vero popravljali in kvarili, so tudi proti Mariji. Tisti pa, ki so njo ljubili, njo častili, so se tudi spoznane resnice deržali, in svoje zveličanje našli. Pomniti je, da vera se ne da pridobiti in prikupiti, da je dar božji, da je milost in največi dobrota božja. Kdor se tega daru in te milosti nevrednega stori, ta je sam kriv, če se mu nebeški biser vere pozgubi, ta je zares prav nesrečen.

V svetlobi vere te pozdravljamo, o devic devica, Marija, mati Jezusa Kristusa, kraljica angelov in ljudi. Sprejmi našo pobožnost kakor blagoprijetni dar. Ogrej, kar je merzlega in oterpnelega, omehčaj, kar je kamenitega in terdega; kar je v temoti zapertega, razsvetli z lučjo svoje milosti; in pokaži nam zdaj in po tem življenju Jezusa svetlobo življenja,

blaženi sad svojega telesa; pokaži nam ga, o dobrotljiva, o mila, o sladka devica Marija!

Misjonar z Danskega pripoveduje: Ko pridem na Jutovsko, zvem, da 13 ur daleč je bolna 80letna ženska, ki želi katoliška postati. Jaz se prec na pot napravim, dasi tudi so me drugi odvrčali, češ, saj lahko počaka, morda tega tudi ne misli storiti, njena protestantovska rodovina tega tudi ne bo pustila, vreme je gerdo, itd. Seboj pa uzamem nektere kažipote. Pot je bila huda, gaziti je bilo treba po debelem snegu in po ledu, da skoraj ni bilo môči naprej. Vodniki pravijo, da se vernimo, ali jaz silim le naprej. Pot je čedalje slabši, burja se vzdigne, strahovito brije, in grozno tuli. Tako smo prepotovali 7 ur, kje je pa še drugi pot? Počijemo si, potem pa spet naprej, čez hribe, čez močvirje. Po dolgem terpljenju pridemo napósled vendar že na zaželeni konec. Satan je izgubil svoj rop. Uboga žena je ležala že več dni v nezavednosti; ali ko ji zakličejo, da katoliški mašnik je tukaj, se prebudi in glasno hvali Boga za toliko milost. Na to pa vpričo vseh izpove, da hoče v katoliški veri umreti. — Bolnica je bila v kat. cerkev sprejeta in s sv. zakramenti prevedena. Nekaj ur potem pa veselo izdihne svojo dušo.

Kako je pa ta ženska, ki je živela med samimi protestanškimi krivoverci, tako srečo zadobila? To je bilo tako. Njeni stariši so

bili brez otrok, pa zelo pobožni, in torej so jo bili od Boga izprosili. Iz nekakšnega spoštovanja, bi rekel češčenja, ki ga imajo protestanti še tod in tam do matere božje, so jo kerstili za Marijo. To ime je bila njena sreča. Ko je imela 40 let, je imela neko prikazen, ki ji pravi: „če hočeš Bogu in svoji varhinji prijetna biti, se moraš pokatolíčiti“. Rada bi bila to storila, pa kako? V celi deželi ni bilo družih duhovnov, razen protestantovskih pridigarjev. Čez nekaj časa pa se nameri, da pridejo v deželo katoliški pohišarji. Te prodajavce skerbno in pridno izprašuje in bara, kakšna je katoliška vera. In kolikor več se je ž njimi pogovarjala, toliko več je hrepenela po nji. Pri vsaki priliki je sklenila, da hoče biti katoliška. V tem je preteklo še celih 34 let. Zdelo se je, da se ji želje ne bodo izpolnile. Vender je bila mirna, ker je lepo kerščanski živela, in ker ji je bilo razodeto, da nekega dne se bode v pravo katoliško vero povernila, in pred smertjo sv. zakramente prejela“. Kakor je videti iz misjonarjevih besedi, njeno upanje ni bilo prazno.

Moli danes dve češčenemarije, da bi znal vero prav ceniti, ter Bogu in Mariji zanjo hvaležen biti, in da bi še slabši ne bil, ko tisti otrok, ki je ti-sočak tergal in sežigal.

9. dan.

Vera v sercu Marijnem.

Blager jim, ki besedo božjo
slišijo in jo spolnujejo.

L. 11. 21.

Kar je Bog razodel, in kar nam cerkev vérovati zapoveduje, to je že tako uterjeno in dopričano, da tega verovati s pomočjo milosti božje, pri sv. kerstu dobljene, ni težko, če imaš le dobro voljo; če imaš pa napčno in pokvarjeno voljo, je pa verovati že težje, ker brani tvoj napuh pa hude strasti. Marija pa je bila prosta vsacega greha, zatorej polna dobre volje, in potem polna vere tako, da jo je Elizabeta zavolj vere blagrovala. In prišel je bil celó dan, ko se je bila vera v vseh vernih sercih jela majati in rušiti, pojemati in giniti, le v enem sercu se vera ni majala, v Marijnem: ta dan pa je velika sebotá, ko je Kristus mertev v grobu ležal. Zatorej je sebotá posebno Mariji posvečena. Prosimo jo, in prosimo ž njo Boga, naj se vera v naših sercih nigdar ne maje, ampak zmeraj terdnejši korenine poganja. Prosimo jo pa tudi, ter učimo se od nje, kar je najpotrebnejše: iz vere živeti.

„Pravični iz vere živi,“ pravi sv. pismo. Pravičnemu vera ni samo kakšna misel ali kakšno znanje, ampak njemu je vera gonilo

in vodilo vseh njegovih misli, besedi in djanih. Vera ga uči, od kod je vse, po kom je vse, in čemu da je.

Vse je od Boga, zakaj on je stvarnik vseh reči. Stotere in tisočere nežive stvari na zemlji, zvezdni svet nad nami, vse je delo njegovih rok; vse to oznanuje veličastvo njegovo; vsi ti oznanovavci so poslanci božji, ki s svojo velikostjo in raznoterostjo in soglasjem in lepoto kakor z milijoni jezikov kličejo ljudem: „Lejte, kako velik in lep in dober je vaš gospod, ki nas je ustvaril za vas, da vam služimo in vas razveseljujemo. Rabite nas v svojo službo, spolnajte prostovoljno zapoved njegovo, kakor jo me stvari spolnujemo prisiljene. Daruj nas, o človek, na altarju svojega serca Bogu, in ne obračaj nas v službo greha. Pervi ljudje in tudi njih otroci so nas obračali v zlo; od todi prihaja, da je toliko stvari človeku zdaj nevarnih in sovražnih, toliko življev: ogenj, voda, škodljivih in pogubnih. Sperva pa je bil človek naš kralj, in me služabnice njegove. Ko se je pa on uperl Bogu, smo se tudi me postavile proti človeku. Služi ti Bogu, in me bomo služile tebi. — Tako nam govoré božje stvari. Če bomo govorjenje stvari poslušali in razumevali, in si ga k sercu jemali kakor Marija, to bomo tudi mi živeli iz vere, kakor je ona.

Vera nas uči, da vsi dogodki vise od božje previdnosti. Ne mislimo, da je v življenju kaj naključnega ali slučajnega, kakor

terdijo brezverci, in jim verjamejo bedaki. Samo od sebe se nič ne primeri, vse pride iz roke božje. Kar on hoče, kar on stori, bo zmeraj dobro, je nam koristno. „Tem, ki Boga ljubijo, se vse na dobro steka“. Tudi kar imamo hudega prenašati, je od božje volje in od njegovega pripuščenja; je pomoček iz njegove očetovske roke, da nas boljša in spolnuje. Saj molimo: zgôdi se tvoja volja, ne naša; če je pa njegova sveta volja, da terpimo, bodimo mu hvaležni tudi za terpljenje. — Kako je pa Marija delala? Njeno presveto življenje skoraj ni bilo družega ko samo terpljenje, zaničevanje, uboštvo, skerbi, preganjanje. Pa je bila vendar zadovoljna; zakaj? videla je v vsem mogočni perst dobrotnega očeta, ter je skerbela le zato, kako bi njegove namene in sveto voljo njegovo spoznavala in ispolnovala. — Mi pa vemo, kaj Bog od nas zahteva, kaj je božja volja, in kaj nam je tedaj storiti... ali pa se ravnamo po njegovih zapovedih? ali delamo za svoje posvečenje, in tedaj za svoje zveličanje? Mi moramo spolnovati voljo božjo, ako hočemo iz vere živeti, ako hočemo biti v poterpežljivosti in ljubezni božji, da bodemo podobni Mariji!

Vera nas uči, da smo zato na svetu, da spolnujemo voljo božjo, torej za božjo čast. Delajmo vse za Boga, za večjo čast božjo; delajmo vse, kakor Bog hoče, kjer in keder on hoče! To je bilo geslo in glavna stvar v Marijnem življenju. Na svetu

ni delala tako velikih reči, tako slavnih del, kakor so jih apostoli in mučenci; in vendar je bilo njeno življenje pred Bogom večji, svetjši, prijetnejši, ko življenje vseh apostolov in mučencev: zakaj? zato, ker je pri vseh svojih vsagdanjih opravilih, pri svojem malem gospodinjstvu, samo na to gledala, in samo na to mislila, kako bo vse tako storila in opravila, da bo nebeškemu očetu najbolj prijetno. Koliko neizmernega zasluženja bi si nabral tudi ti, ko bi pri vsakem delu na Boga mislil, ko bi iz vere živel!

Verujem, o Marija, ali podpri mojo slabotno vero. Uči me, kako mi je zmeraj bolj na Boga misliti, v božji pričujočnosti živeti, voljo njegovo premišljevat, svojim nagnenjem odmirati, da vsaki dan bolj v Bogu živim, in po nič drugem ne prašam ko le po tem, kar je njegova sveta volja.

V Montmirajlju je živel, ni dolgo tega, mlad človek okoli 22 let, ki je bil do svojega 15 leta prav dober mladeneč, vsem za vzgled in spodbudo, svojim starišem pa v veliko veselje. Nato pa jame brati slabe bukve, ki mladega in neskušnega človeka v nevero zapeljejo in mu hude strasti zbujaajo. Jel je opuščati molitev, zahajati v slabe družčine, in naposled je tako daleč prišel, da ni v nobeno

cerkev več pogledal, in da se je s svojo nevero in brezbožnostjo celó očitno bahal. K sreči je imel pa mladi ta človek dobrega pobožnega očeta. Praznik neomadežnega spočetja Marijnega je bila v domači cerkvi upeljana bratovščina Marijnega serca. Oče gre, pa svojega nesrečnega sina v bratovske molitve priporoči.

Precej drugo jutro opazi oče, da sin je nekam oplašen, zbegan, spremenjen; da je bled in žalosten. Oče ga oprahuje to in ono, pa sin ne ve nič prašanega odgovoriti. Tako preteče nekaj dni. Naposled pa vender očetu izpove, kaj mu je. „Ljubi oče,“ pravi sin, „jaz imam tak nepokoj v sercu, da se čutim prav nesrečnega; 36 ur že ne morem ne spati ne jesti; od nedelje pa me preganja in muči spomin mladostnih let, tistega zlatega časa, ko sem bil še otrok, ko sem še tako lepo molil; zdaj pa že nisem molil celih 7 let; greh me teži; to mora drugače biti. Veste kaj, jaz pojdem k gospodu, da se izpovem in drugi človek postanem.“ — Kar je rekel, to je storil. Ko pride nazaj, je bil res ves drug, in pa silno vesel. Le to ga je skerbelo še, da je toliko tovarišev v neveri poterdil. Odsehdob si vse prizadene, da bi jih na druge misli pripravil, in k nebeški materi pripeljal.

Skleni, da se boš varoval vseh malopridnih bukev, ki človeku pamet mešajo in duha more, ter kradejo vero, človeku največi in najboljši zaklad. Moli v ta namen očenaš in češčenomarijo.

10. dan.

Upanje v sercu Marijnem.

Kdor ne stori, kar je Bog zapovedal, ta upa zastonj, kar je Bog obljubil.

Sv. J. Zlatoust.

Kakor je Bog, nebeški oče, sina si od vekomaj rodil, in kakor sta obadva eno, tako je tudi vera porodnica upanja, in obe dve sta nerazločljive. In kakor ima Kristus dve nature, drugo kakor Bog in drugo kakor človek, tako ima tudi kerščansko upanje dva dela: hrepenenje pa za upanje. Torej, keder ti upaš, takrat ti nekaj želiš in po nekem hrepeniš, pa si tudi verjameš in terdno pričakuješ, da boš res prejel.

Mi smo grešni ljudje, ki imamo pozemeljsko serce; naše serce raje in le to želi, kar je na zemlji, kar je pa na nebu, v nebesih, do tega pa nima ali vsaj ne tolikih želja. Ker je naše serce polno posvetnih misli in časnih skerbi in nepotrebnih želja, se le težko vzdiguje gôri k svojemu Bogu. Kar vidimo, kar slišimo, kar čutimo in uživamo: to je kar poželimo, to je, po čemer hrepenimo. Le redko, malogdaj se spomnimo, da na vidnem tem svetu nam je le kratko časa bivati, in da po par letih se preselimo na drugi nevidni svet, da bomo tam uživali, za kar smo na tem svetu delali, namreč večno veselje.

Nobeno serce pa ni po nebesih tolikanj hrepenelo, ko Marijno serce. Njeno serce je bilo odluščeno od vsega posvetnega: prosto od svoje žlahte in rodovine, zakaj že v tretjem letu je zapustila svoj dom, in Bogu v templu se posvetila; prosto je bilo njeno serce tistih želja po ničemerni časti, zakaj devica iz kraljevega rodu se je zaročila ubogemu tesarju; prosto je bilo vseh želja po zemeljskem blagu in premoženju, zakaj živela je v radovoljni uboščini; prosto je bilo njeno serce tistih večnih želja po složnem in ve selem življenju, kajti voljno je sprejela meč iz Simeonovih rok. Zatorej nas nihče bolje učiti ne zna in ne more, ko le ona, kako nam je odmirati goljufnemu svetu, in kako nam je hrepeneti po Bogu v nebesih, po jedinem veselju našega serca.

Tudi zaupati imamo v Boga, da nam bo zavolj Kristusovega zasluženja vsega dal, česar potrebujemo, ako ga bomo zato prosili. V nobeni stvari se tolikanj ne pregrešimo ko v tej. Včasih s prederznim zaupanjem, navadno pa s premajhnim zaupanjem.

Skoraj na vsaki strani sv. pisma prosi ljubi Bog, da mu vender zaupajmo, da mu popolnoma zaupajmo, in da ne dvójimo in neomahujmo o njegovi ljubezni in usmiljenosti. Célo versto ginljivih prilik je božji zveličar iznašel, da bi nam zbudil in nas učil zaupanja v njegovo ljubezen. „Lejte — tako na kratko sklepa svoje podučevanje — kako

rad nas ima nebeški oče in njegov sin. „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obtéženi“. „Vse morete doseči, kar želite, ako le z zaupanjem molite“. „Ako imate zaupanja, kolikor je gorčičnega zerna, in ako temu hribu porečete: prestavi se čez reko, se bo zgodilo“. Kako silno nam je treba tacega zaupanja! Kako malo pričakujemo od svojih molitev! Kaj ni res, da navadno veliko več zaupamo v svet kakor v Boga? Nekteri se zanašajo na svoje premoženje, drugi na svoje zdravje, drugi na svojo izvédenost, spet drugi na svoje prijatelje in znance, le na Boga zanašati se pozabijo, kakor da bi Bog ničesar ne premogel, Na ljubezen božjo, na usmiljenje in milost božjo, na božjo moč in bogastvo, na to se nič ne ozirajo, se jim premajhno zdi. Oni le na se zaupajo, ki sami nič ne premorejo; zato so in ostanejo pomilovanja vredni siromaki, ki se trudijo in poté, pa vender nigder nič ne store. Bog ima vse, zatorej moramo vanj zaupati. — Pa če tudi imamo kaj zaupanja, da se k Bogu oberremo, oh kako slabo in medlo je spet tisto malo zaupanja! Godi se nam kakor Petru, ki je hotel Jezusu po vodi naproti iti. Iz čolna skoči poln gorečnosti in zaupanja, ter gre po vodi, ker le na Jezusa gleda. Zdaj pogleda pa na stran, vidi penečo vodo, se zboji, zaupanje mu upada, pa tudi on se pogreza, in prestrašen začne upiti, naj mu Kristus pomaga — in potopil bi se bil, ko bi ga Kristus ne bil za roko prijel, in iz

vode potegnil; pa ga je tudi zavernil rekoč: malovernik, čemu si dvojil? zakaj nisi zaupal.

Kakšno bodi naše zaupanje v Boga, tega se učimo od Marije, kajti njeno zaupanje je bilo terdno kakor skala. Koliko je imela ona prestati, kolikrat ni vedela ne kod ne kam, in vendar nigdar ni dvójila, nigdar omahovala. Ona nam bodi tudi zgled zaupljive t. j. zaupanja polne molitve. Na njeno prošnjo je storil gospod svoj prvi čudež, dasi ravno še ni bila prišla njegova ura. Kristus ji je naznanil, da ni še čas njegovim čudežem in ji pomoči tudi nič obljubil ni, in vendar je imela Marija toliko zaupanja vanj, da je dejala služabnikom: „kar koli vam poreče, storite“.

O zaupanja polno serce Marijno, izprosi mojemu sercu terdno neomahljivo zaupanje, tako zaupanje, da se bom v vseh dušnih in telesnih nevarnostih vergel v božje naročje; da se kakor dete oprijemam roke nebeškega očeta; da miren in potolažen potujem skozi britkosti življenja. Izprosi mi zaupanje v molitvi, da bom vselej to prejel, kar mi je pridno; in da bom vselej gospodu prepustil, kdaj in kako da me hoče uslišati.

Nekoč je potoval sv. Bernard z nekterimi brati po deželi. Enega bratov pa, Gofreda, se je bila tolika žalost lotila, in so ga tako silne

skušnjave napadale, da je že na to mislil, kako bi red zapustil, in med svet se povernil. Nekteri, ki so spoznali, da mu vre v sercu nekaj, ga barajo po uzroku. On pa jim odgovori: ne prašajte me, saj mi nihče vas ne more pomagati. Ko pa sv. Bernard o takem govorjenju zve, obstane pri cerkvici ob potu, veli tovarišem sestiti in počiti, sam pa stopi noter, pozdravi Marijo, ter jo goreče in zaupljivo prosi, naj pomore bratu Gofredu iz njegovih velikih skušnjav. Gofred pa je bil na kamen sedši od trudnosti zaspal. Ko se prebudi, se čuti okrepčanega, veselega, vseh skušnjav prostega, ter pravi: Zdaj mi je pomagano, ljubi bratje, vse svoje življenje ne bom nigdar več žalosten“.

Keder moliš, postavljalj svojo molitev na podlago terdnega zaupanja. Skerbi tudi, da boš zaupanje v Boga še pri drugih obujal, zakaj terdno zaupanje v Boga, našega očeta, še nikoli ni bilo osramotjeno.

II. dan.

Ljubezen v sercu Marijnem.

Ki imajo ljubezen, so iz Boga rojeni, ki je pa nimajo niso iz Boga. Ljubezen je veliko znamenje. Kdor tega nima, mu vse drugo nič ne pomaga.
Sv. Aug.

Kakor ishaje Bog sveti duh od Boga očeta in od Boga sina, ter očeta sklepa s sinom, tako

je tudi tretja božja čednost izsledek iz vere in upanja, je duša obeh, kajti vera in upanje sta mertve brez ljubezni. Sveti duh pa je, ki ljubezen izliva v naša serca, ki nam daje pravo življenje pred Bogom.

Ne moremo reči, da bi bilo za Jezusovim sercem katero serce tako polno ljubezni, kakor Marijno serce. Ono je bilo ljubezni goreče. Kajti vsaka milost, ki nam jo Bog da, neče prav za prav nič družega, kakor da v naših sercih ljubezen užge, ali pa da vse zapreke, ki ljubezen ovirajo, odpravi. Marija je bila polna milosti, to je Bog sam naznanil nji in nam. Bila je polna svetega duha, in to se je kazalo v tem, da je natanko spolnovala božjo voljo. Zakaj tako govori gospod: „Kdor moje zapovedi ima in jih spolnuje, ta je, ki me ljubi“. Naše serce imamo tedaj, kolikor moremo, po ljubezni gorečem sercu Marijnem naravnati, in iz serca odpraviti vsako nepravdo, nesveto in nerodno ljubezen. Če je v tvojem sercu polno ljubezni, ki gre na druge stvari, to v njem ljubezni božji ne more biti prostora. Češ imeti serce, Marijnemu podobno, moraš pridno zajemati iz virov ljubezni božje, kajti izviri drugačne ljubezni so motni in kalni.

Pervi studenec ali vir ljubezni božje je spoznavanje Boga. Že to kar vidimo v naravi, premišljevanje njegovih del, ki pričajo njegovo slavo, mogočnost, ljubezen in usmiljenje, že to bi nas moralo vsaki dan bolj nagibati k ljubezni božji.

Keder je pogledal sv. Frančišk asiski kakšno cvetico, se mu je unela tolika ljubezen do Boga, da je s palico po cvetici mahljal rekoč: le molči, le molči, saj vem, da mi češ pripovedovati o ljubezni in lepoti mojega Boga. Od kod pa je, da ljudje svojega Boga iz njegovih del tako malo spoznavajo? To je od tod, ker so ljudje preveč zatopljeni v posvetne skerbi, zamišljeni v pregrešne stvari, in tako se zgodi, da svojega nebeškega stvarnika ne vidijo, ga ne spoznavajo, in nanj nič ne mislijo. Zato je vse njih djanje tako pusto in brez blagoslova. „Zatorej je dežela,“ govori prerok, „tako opustošena, ker nihče ne pomisli v svojem sercu.“ — Dežela, to je duša, naše čednosti so puščava, ker ne poslušamo stvari božjih, ki nam govore o ljubezni našega stvarnika. Spoznanje božje, ki nam ga vera daje, nam še močnejše užigaj ljubezen. Po veri nam Bog pravi: zate sem poslal svojega sina na svet; zate je bil rojen v hlevu, zate je na križu umerl; tebi v prid sem postavil zakrament ljubezni, tebi v korist sem tolažnika z nebes poslal, in sv. cerkev ustanovil. Nisem te pustil rojenemu biti v neverstvu ali krivoverstvu, ti rojenemu biti od malovrednih in nevernih starišev, sto in stotih skušnjav sem te ovároval, tisto in sto milosti sem ti dal, katerih drugi niso dobili. In nazadnje veš, kaj sem ti obljubil, kaj te čaka, če mi boš zvest, če boš delal z dano ti milostjo. Če sem jaz, tvoj Bog, tolikanj zate storil, se li ne spodobi,

da zame ali prav za prav zase, tudi ti kaj storiš? Če sem te jaz tako nezmerno ljubil, kaj tedaj nisem zaslužil tvoje ljubezni? — Najdejo se ljudje, ki imajo zmeraj odperto roko, da bi jemali, pa zmeraj zaperto, da bi ne dali. Ti porečeš: tak človek je pa res gerd! Prav govoriš. Kakšen si pa ti, ki od božje milosti dan na dan prejemaš dušne in telesne dobrote, Bogu pa vender nič ne daš, mu dolžne ljubezni kar nič ne skazuješ?

Drugi studenec, po katerem nam doteka božja ljubezen je občenje in obhoja z Bogom po branju, molitvi in premišljevanju.

Dobre bukve so dober prijatelj in velik zaklad. Bukve so mertvi pridigar, molčeči pripovedovavec o delih božje dobrote in ljubezni, so čudež človeškega uma. Bukve so duhovna jed, ki dušo na njenem potovanju krepí, ter ji v boju za čednost novo moč daje. Veliko jih je v nebesih, ki so spoznali svojo zmoto, ki so po branju svetih bukev se spreobrnili, in svoje življenje v božji slavi dokončali. Veliko jih je tudi, ki vsaki dan kaj pobožnega bero, da jim gorečnost ne omerzne, da morejo v kerščanskem življenju nadalje korakati. Bogoljubne bukve v časti imej, zakaj po njih sam Bog s tabo govori.

Keder kaj svetega beremo, tedaj Bog z nami govori, keder pa molimo ali premišljujemo, tedaj pa mi z Bogom govorimo. Molitev je ključ do vseh milosti božjih. Če

tega ključa nimaš ali ga nečeš imeti, ne moreš k Bogu priti, in od Boga nobene pomoči zadobiti. Ker pa vsaki dan pomoči božje potrebuješ, si takorekoč prisiljen, ključ molitve rabiti, in k Bogu hoditi, ter tako svojega nebeškega očeta zmeraj bolj spoznavati in ljubiti. Premišljevanje je molitev s pomiselkom in prevdarkom, je najboljši pomoček, da naše serce za Boga ogrejemo, kakor to že David priča: V premišljevanju se je unel v meni ogenj“.

Vse te pomočke je Marija zvesto rabila, ter jih v svoj dušni prid obračala. Spoznavala je Boga iz njegovega stvarjenja, in da bi mogla brez motenja svete reči prebirati, moliti in premišljevati, umaknila se je v templovo samoto. Sv. pismo prav malo govori o Mariji, in med tistim malim je posebno to imenitno: „Marija pa je vse te besede v sercu ohranila!“ Velike so bile milosti, ki jih je od Boga dobila, pa tudi veliko je bilo njeno prizadetje, milosti prav oberniti. — Glej, da svete reči v sercu ohraniš, ako nečeš milosti po nepridnem prejemati.

O serce Marijno, polno ljubezni do Boga, podeli vender mojemu merzlemu sercu nekaj iskric svoje žareče ljubezni, da bom vselej le božjo voljo spolnoval, iz ljubezni do Boga vse rad preterpel, ter se vsacega greha ogibal. Po tvojem

zgledu hočem prositi pomnoženja ljubezni, pa tudi sam si hočem za to prizadeti.

Andrej Korsinov, rojen v Florenci od staršev plemenitega stanu, je bil tako srečen, da je imel prav pobožno mater, ki ga je lepo in skerbno izrejala. Ko odraste, mora v šolo hoditi. Ali na tem potu se je bil seznanil s hudobnimi tovariši, ki so ga spridili, da sam ni bil nič boljši. Mati si vse prizadene, da bi ga poboljšala; toda ne prošnje, ne kazni, ne solze ne ganejo sinu spačenega serca. Mati, videvši da je vse zastonj, dela kakor druga Monika: joka se, pa moli zanj. Nekega dne se pa oserči, ter dé malopridnemu sinu: „Védi, ki si moj sin, da sem te preblaženi devici Mariji posvetila in darovala, še preden si bil rojen. Njen si zdaj. Kako se pa strinja tvoje življenje z Marijnim posvečenjem? . . .“ Te besede ošinejo mladičevo dušo kakor blisk, ki se po noči posveti. Osupnen je, sram ga je, kesa se, obžaluje svoje prestopke, hiti v cerkev bližnjih karmelitov, se verže pred altar matere božje, ter dolgo premišljuje in moli. Ko ustane, je bil že terdno odločil, porednosti in hudobnosti slovo dati, in novo življenje začeti. Nato poterka na samostanska vrata, in prosi sprejetemu biti med novince. Prošnja se mu usliši. Kot redovnik je živel v vsem v spodbudo in najlepši zgled, in tako silno spokorno, da ga je cerkev med svetnike uverstila. Njegov spomin je 4. februarja.

Starši in drugi! radi pravite svojim: kako lep je Bog, kako dobra je mati božja; radi jim kaj svetega berite, in dobre bukve v roke dajajte.

12. dan.

I. Gospodova molitev.

Ničesar ni koristnejši od molitve. Zatorej jo visoko spoštujemo in ljubimo.

Sv. Vinc. P.

Zveličar je imel svoj kraj, kraj, kamer je hodil molit. Ko pride nekoč od molitve, pristopijo njegovi učenci, ter pravijo: „Gospod, uči nas moliti!“ Jezus jim reče: „če hočete moliti, pa takole govorite: „Oče naš, kir si v nebesih . . .“ Ko bi pa mi prosili Marijo, da bi nas moliti učila, kaj bi nam pač odgovorila? Nič druzega ne, kakor Jezus: če hočete moliti, pa takole govorite: Oče naš . . . Zatorej tudi vsaki odstavek pri rožnem vencu začenjamo z gospodovo molitevjo. Da bi jo pač molili tako pobožno, kakor ona, in tako zbrano kakor ona! Mi vabimo in prosimo Marijo, naj z nami vred pristopi in poklekne pred prestol vsemogočnega Boga, svojega in našega očeta, ter naj z nami in za nas izgovarja sedmeregno prošnje odrešenikove. Če je z nami tako visoka gospa, če ona z nami in za nas prosi, kaj nimamo upati, da nas bode

gospod premilostno uslišal? Na to gospo hočemo gledati, njo hočemo posnemati, kako ona moli, in gotovo bo tudi naša molitev Bogu ljuba, če bo njeni podobna. Keder je sveta družina v tistem Nazaretu k juterni in večerni, molitvi pokleknila, kaj je pač raje molila če ne gospodove molitve: oče naš? Jezus sam ga je zložil. Njegova zložba je imela biti — in je tudi — glavna ino zgljedna molitev nove zaveze, zakaj nobena molitev, bodisi ktere kakoli svetnika, nima toliko nebeške moči v sebi, ko zveličarjeva molitev.

Nova zaveza, čas gospodove molitve, je čas ljubezni, stara zaveza pa je bila čas ožstrosti. V stari zavezi niso rekli Bogu „oče“, ampak zmeraj le „gospod“, „gospod vojnih trum“; ljudje so bili še terdega serca, in le strah jih je moral berzdati. Vse to pa se je spremenilo, ko je Kristus med nas prišel, sin našega očeta, naš brat, ki ga je samo dobrota in človekoljubnost božja. Marija je pač znala, kaj milega in kaj ljubeznjivega ime „oče“ pomeni, ko je imela Jezusa pred očmi, in ko je ž njim molila; Jezusa, ki je nam nevrednim grešnikom zadobil dovoljenje, da smemo stopiti pred svojega očeta, ki nas Bogu kaže in priporoča kot svoje brate, ki nas z lastnimi besedami uči, kako ga prosimo. Zares, Marija je imela že na zemlji nebesa, dokler je imela Jezusa okoli sebe, svojega sina in svojega Boga. Pa tudi Marija je morala

verovati, kakor mi, se bojevati kakor mi, ter si veliko prizadeti, da tjakaj pride, kamer si vsak priti želi, v hišo nebeškega očeta.

Posvečeno bodi tvoje ime! Kako goreče je pač Marija te besede izrekovala, in kako silno je želela, da bi se posvečevalo in slavilo božje ime, ona, ktere serce je bilo ognjišče božje ljubezni! Noben angel ni izgovarjal svoj trikrat „sveto“ tako goreče, noben svetnik ni molil Boga tolikanj goreče, in s toliko ljubeznijo, kakor je Marija izgovarjala besede: posvečeno bodi tvoje ime! Želela je posvečevanje božjega imena pa tudi sinovega imena. Če je kdaj ktera mati želela, da bi bilo ime njenega otroka češčeno, poveličevano, in od mnogih ljudi slavljeno: to je gotovo potem hrepenela mati Jezusova, ter željno pričakovala časa, ko bo njegovo ime povzdigneno nad vsa imena, ko se bodo pred njegovim imenom pripogibala kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, kolena pravičnih in hudobnih. O da bi nas pač Marija učila, kaj je ljubezen, potem bi pač razumeli, kaj je gorečnost in pospeševanje časti nebeškega očeta in njegovega božjega sina Jezusa! — Kaj pa ti, ki tolikrat izgovarjaš Kristusove besede: posvečeno bodi tvoje božje ime, ali ga ti sam morda pogostoma skruniš in tako druge pohujšuješ? Glej, ti sam, ki praviš, da želiš posvečeno ime božje, ti sam to ime onesvečuješ s svojim spodtikljivim življenjem.

Oh Marija, za svojo lastno čast, ki je prazen nič, sem tako občutljiv, za čast tvojega in mojega nebeškega očeta pa tako malomaren. In vendar je gotovo, da le tedaj smem upati večne časti v nebesih, če tukaj na zemlji ne iščem svoje časti, ampak le čast in slavo tistega, kterega pokorni služabnik imam biti. Pomagaj mi tí, o ljubljena mati, da imam čiste in prave namene v svojih mislih, besedah in delih. Ováruj me, da ne izgovarjam laži, sebi v pogubo, ampak resnice, keder molim: posvečeno bodi tvoje ime.

Blagi služabnik božji, Pavel Jan Granžé je poleg svoje bogoljubne matere prav sveto svojo mladost preživel. Deček pri njih letih je že vedel, kaj je čednost, in si tudi res veliko za čednost prizadel, v letih, ko drugi otroci zabredo, če nimajo pobožnih mater. Rekli so mu vsi: pozemeljski angel. Pa je bil res kakor angel. Večkrat je želel videti nebeške angele, ino v spanju se mu je zdelo, da je med angeli. Pogostoma je djal svoji materi: „Kaj ne, mati, tisto modro tam gôri je veliko zagrinjalo, za katerem je skrito prebivališče božje? Zvezde so pa kakor okenca na nebu, skozi ktera gledajo ljubi angelci dolu na nas, in nas k sebi kličejo. Ondi, gôri, imam še

drugo mater, kaj ne, ki me še rajši ima ko vi“. Blagi ta mladeneč se je od sveta že zgodaj poslovil, da je stopil v red Jezusove družbe, kateri je poglavitni namen: Vse za veči čast božjo!

Skleni, da hočeš za čast božjo kaj storiti, ali da se pobožno udeležiš kakega cerkvenega obhoda, ali da živemu templu božjemu, vrednemu siromaku, s kakim darom kaj pomoreš, ali da se kake zapuščene sirote usmiliš.

13. dan.

II. Gospodova molitev.

Če ostanete v meni, in če bodo moje besede v vas ostale se vam bo zgodilo, karkoli boste prosili. J. 15. 7.

Pridi k nam tvoje kraljestvo! Božje kraljestvo so nebesa, kjer večni kralj med svojimi izvoljenimi vlada; božje kraljestvo je na zemlji, so verni kristijani, ktere Bog vlada po svoji cerkvi; božje kraljestvo so milosti, ktere poklada v serce vsacega človeka z ljubeznijo in strahom. Prvega in zadnjega, t. j. božjega kraljestva in kraljestva milosti Mariji ni bilo treba si prositi: prvega ne, ker je bila že od vekomaj izvoljena; drugega ne, ker je bila zmeraj polna milosti: zato je pa toliko bolj prosila za vse, ki jo bodo ko

mater častili. Kraljestvo milosti, t. j. pravo kerščansko življenje, ki dela svetnike, ter ž njimi nebesa napolnuje, to je pa odvisno od tega, koliko in kako se Jezusova cerkev razširja. Kolikor delj prineso misjonarji luč sv. vere, kolikor globočje se utiskajo nauki sv. cerkve v serca vernih ljudî, kolikor ložej in prostejši more delati sv. cerkev: toliko močnejši in pogostejši spreminja milost grešna serca človeška, toliko pripravnejši in vrednejši je kristjan za nebeško kraljestvo. Kaj je namen Jezusovega in apostolov terpljenja in življenja, to vsak ve, namreč zveličanje ljudi. Marija pa je imela pri tem delu pomagati, podpirati in pospeševati z molitevjo, s svojim terpljenjem in zasluženjem. Tudi mi imamo delati za razširjevanje božjega kraljestva na zemlji. Kako pa? Če veliko molimo, se veliko pokorimo. Tako bo delo sv. cerkve uspévalo in sad rodilo ne samo v nas, ampak tudi okoli nas.

Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Nihče ni mogel tega ložej reči ko Marija. Prosta je bila vsacega nerednega poželenja, prosta nasledkov izvirnega greha, prosta vseh hudih strasti, in torej je lahko storila to, da se je vselej zgodila volja božja; saj je zmiraj ponavljala besede: „glej, dekla sem gospodova“; „gospod, kaj češ, da storim?“ Ona je presegala celó radovoljnost angelov. — Mi pa, ki smo po stariših nesrečni ljudje, čutimo dvojno postavo v svojih udih:

hudo storimo, ker je dobra volja preslaba. Kaj imamo tedaj storiti pri tej prošnji? Če drugzega ne, saj to, da gospoda kličimo na pomaganje, da se zgôdi volja njegova. Pomagaj mi, o gospod, da me húdo moje poželenje ne premore, ino v greh ne posili. Pomagaj nam, o gospod, nam ino vsem slabim, ki se bore za mir nebeškega kraljestva, za mir, ki ga svet ne more dati, ker ga nima, za tisti sveti mir, kateri so angeli obetali ljudem, ki so dobre volje!

Daj nam danes naš vsagdajni kruh. — S temi besedami nam je Kristus povedal, da smo prosjaki, da smo veliki uboščeki, ker Boga kruha prosimo. Kako pa moramo biti ubogi? Biti moramo ubogi v duhu, ker samo tako uboštvo Kristus blagruje. Kakšna pa je ubožnost v duhu, tega se najložje učimo od Marije. Blaga in premoženja tega Marija ni želela; imela ga je prav malo, in še to malo je obračala tako, kakor je bilo treba, da vsaki dan sebe in svoje preživi. Ona ni skerbela, da bi se bila bala, češ, kaj bo pa jutri. Čemu bi bila skerbela, ko je imela Boga tako blizu, kateri ji je bil takorekoč porok, da bode očetovski zanjo skerbel? Tako blizu pa, kakor je ona imela Boga, tako blizu ga ima tudi vsaki izmed nas, saj pravi apostel, da v njem živimo, da se v njem gibljemo in smo. Največ ljudi je zato v tolikih stiskah glede vsagdajne potrebsčine, ker Bogu nič skerbeti ne puste,

ampak hočejo vse sami oskerbeti. Zatorej pa vsacega sv. apostel Peter opominja: „Vso skerb verzite na gospoda.“ „Vsaki dan ima svoje težave;“ čemu si jih bomo še sami množili? Mi ne moremo ničesar svojemočno spremeniti, kar je Bog odločil. Mi ne poznamo njegovih neskončno modrih namenov; zatorej tudi Bog sam najbolje ve, kaj nam pridi. Naša naloga je tedaj, da delamo in živimo po volji njegovi, ter ga blagoslova prosimo.

Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom! — Keder bo gospod ustal, da nas bo sedil, sodil bo vsacega po njegovih delih, največ po delih usmiljenja. „Kar ste komu izmed mojih najmanjših bratov storili,“ poreče sodnik, „to ste meni storili“: če ste mu hudo, ste meni hudo storili, če pa dobro, ste meni dobro storili. „Z mero, s katero merite, se vam bo merilo!“ Kaj pa želimo, kaj prosimo Boga? Prosimo ga, naj nam bo usmiljen, in zavoljo tega usmiljenja naj nam odpusti naše grehe, naj nam pozabi vse, karkoli smo mu hudega in žalega prizadeli. Kdaj je bil kateri toliko žaljen, kakor sta bila Jezus in Marija? a kdaj je kateri tako odpuščal, kakor sta onadva? In vender nista imela tistega uzroka, Boga odpuščenja prositi, ki ga mi imamo. Bila sta brez greha, in vender sta molila; mi pa imamo veliko breme pregreh, in vender se tako moliti branimo! Ali ni, kakor bi same sebe obsojali?

In ne pelji nas v skušnjava, temuč

reši nas hudega. — Toliko imamo dušnih sovražnikov, toliko se imamo boriti s poželjnem oči in mesa in z napuhom življenja, ali se ne bomo bali za svoje zveličanje? ali ne bomo s strahom in trepetom delali za svoj večni blager? Vsaki dan nas mora biti nas samih strah: moje hudobije, o gospod, se bojim, ki sem tako slab, ki tolikrat padem, ali tvoja dobrota me varuj, tvoja roka me reši hudega! Tudi od tebe, o Marija, ki si zavetje grešnikom, ki si zdravje bolnikom, ki si pomoč kristjanom, tudi od tebe upam, da me boš varovala prehudih skušnjav, da me boš rešila hudega in večnega pogubljenja.

O moj oče, ki si v nebesih, toliko je hudega, ki me obdaje, v tvoje naročje se veržem, varuj me! Pod tvojo brambo pribežim, o sveta bogorodnica! Ne zaverzi nigdar moje molitve, zlasti keder sem v veliki sili, temuč reši me vsegdar vsake nevarnosti, o častitljiva, o blažena devica, naša gospa, naša srednica, naša priprošnica; s svojim sinom nas spravi, svojemu sinu nas priporoči.

Med pismi visokoučenega in slovečega o. Sančeza so našli po njegovi smerti tudi pisanje, ki se tako-le glasi: Vse moje misli in želje naj bodo obrnene samo na presveto rešno telo, na križanega Jezusa, na Marijo preblaženo devico, do ktere mi je imeti posebno pobožnost in

ljubezen. K nji se hočem kakor k materi zaté-
kati v vseh potrebah, zadregah, in pri svojem
učenju. Po nji hočem Boga hvaliti za vsako
njemu na čast storjeno delo; po nji hočem
odpuščanja prositi za vsaki pregrešek, keder
bom tako nesrečen, ga storiti; po nji hočem
gospodu vsacega priporočiti, ki mi bo kaj sov-
ražnega naredil.

Moli danes očenaš ali dva, na čast Mariji,
da bi ga mogel vselej spoštljivo moliti; in da bi
mogel sad gospodove molitve v sebi čutiti.

14. dan.

I. Angelov pozdrav.

Moli za nas k gospodu, tvo-
jemu Bogu, da nam dá spo-
znati pot, po kateri hodimo in
besedo, po kateri delajmo.

Jer. 42, 2.

Angelov pozdrav ali češčenamarija ima
dva dela. Pervi del so angelove in Eliza-
betine besede, drugi del pa so besede sv. cerkve.
Angel gospodov je rekel Mariji: *Pozdrav-*
ljena bodi, ali češčena si, Marija!

Pozdraviti koga, kaj pravi to? To se pravi:
prijazno in prijetno in ljubeznjivo na koga mi-
sliti, in mu to na znanje dati. Bog je dal po
enem največih angelov Marijo pozdraviti, in
ta pozdrav pomeni skoraj toliko, kakor tisti

glas, ki se je slišal na taborski gori; kakor bi bil rekel Bog: „Ta je moja ljubeznjiva hči, nad katero imam dopadajenje!“ S tem, da veko-večni Bog pozdravlja to devico, naznanja ljudem, da mu je prijetna, dopadljiva. Bog je pa tudi za to skerb, da smo zvédeli o tem pozdravu. To se vidi že iz besedi, ktere je izrekla preblažena devica, ko je bila polna sv. duha: „Glejte, odsehdob me bodo blagrov-ali vsi rodovi.“ Kako lepo so se te Marijine besede uresničile! Koliko milijonkrat se po-navlja ta angelov pozdrav, dan na dan, po celem svetu!

Milosti polna! Res je bila Marija mi-losti polna pred Bogom, pa ker je bila toli-kanj ponižna, tega še sama ni znala, da je tolika pred Bogom. Angel je moral priti, ter ji povedati, pripraviti in poterčiti jo za ve-liko in težko nalogo, katero je prevzela. Na Mariji vidimo, da le ponižnim Bog mi-lost deli.

Gospod je s teboj! Kristus pravi: „Kdor véruje moj nauk in ga stori, k temu bova jaz in moj oče prišla, ter bova v njem prebivala.“ Marija pa je vse tako storila, in zatorej je bil gospod Bog ne samo ž njo, ampak tudi v nji. Ko bi mi vse tako storili, kakor zveličar naš želi, bil bi gospod tudi z nami, kakor je bil z Marijo, da bi vladal našo pamet in serce, naše misli in želje. Silno veliko re-čemo: vse je na tem ležeče, da božji duh prebiva v naših mislih, željah in delih. Zatorej

tudi mašnik tolikrat vernim želi, da bi bil gospod ž njimi, ko pravi: *dóminus vobískum*; zakaj če je gospod z nami, kdo bo zoper nas?

Blagoslovljena si med ženami. Tako sta Marijo pozdravila angel, veliki poslanec božji, in pa njena teta Elizabeta. Zakaj pa je blagoslovljena in blažena? v čem je ta blagoslov in blager? Marijina blaženost je v tem, da je postala mati sinu božjemu, zveličarju sveta, in da je vender pri tem devica ostala. Tukaj vidiš kristjan, kako je večni oče Mariji največi čast, največi blager dodelil, da ji pa vender ni prizanesel z največim terpljenjem. Zakaj tako? To je zato-le: kolikor bolj hoče Bog človeka v večnosti povzdigniti in poslaviti, toliko več terpljenja mu na zemlji da. Nebeška krona mora zaslužena biti. Brez časnega terpljenja, ni večnega življenja. Zato je tudi prav nekerščanski, če v terpljenju tarnáš rekoč: „Bog sam večni vedi, kdaj sem se tako pregrešil, da imam toliko terpeti!“ Marija prečista devica, ki je bila milosti polna, in blagoslovljena med ženami, ki nigdar ni greha storila, kako je pa to, da je imela tudi ona toliko neizrečenih bolečin preterpeti? Če terpiš, tolaži se z Marijo.

Blagoslovljen je sad tvojega telesa, je djala sv. Elizabeta, sad namreč Jezus; kajti Jezus se imenuje blaženi, blagoslovljeni, ker od njega ishaje vsaki blager, vsaki blagoslov. Zato govori mašnik pri sv. daritvi nad posvečenim kruhom te besede: „Potem, o gospod,

ustvarjaš, blagoslovljaš, oživljaš in nam vse daješ.“ Zatorej sklepamo svoje molitve, ter jih Bogu očetu priporočamo po „njegovem sinu, Jezusu Kristusu, gospodu našem.“ Zatorej je rekel naš zveličar sam o sebi: „Jaz sem pot, resnica in življenje;“ „nihče ne pride k očetu, kakor po meni.“

Po onem blagoslovu hčem hrepeneti, o blažena devica, ki ti ga je angel naznanil, in ki nam ga je prinesel tvoj ljubi sin: po blagoslovu milosti božje; zakaj če to zadobim in ohranim, bom lahko prenašal vsakteri križ, ki mi ga bo gospod poslal.

Sv. Terezija pripoveduje v svojem življenjopisu, kako hvaležna je svoji materi, da jo je že mlado vadila, kako treba Marijo mater božjo častiti. 12 let stari umerje mati. — „Zdaj,“ piše sama, „se veržem britko prežaljena pred podobo naše ljube gospe, ter jo z mnogimi solzami prosim, naj mi bo zdaj ona mati in oskerbnica. To sem storila v detečji priprostosti. Pa, kakor sem se bila prepričala, je bilo to veliko pomagalo; kajti v vseh zadevah, v katerih sem se bila tej preslavni devici priporočala, sem njeno podporo in moč takoj občutila.“ Največi milost sv. Tereziji pa je bila ta, da je smela poznej v marijin karmelski red stopiti, da je bila vanj takorekoč poklicana, in da ga je prenovila.

Izmoli danes dve tri, zdravemarije za duše v vicah, ki so rade na zemlji Marijo častile, ki so pa zdaj njenega blagoslova silno potrebne.

15. dan.

II. Angelov pozdrav.

Marija se je vsem dolžnico storila... Bolnik dobi zdravje, žalostni tolažbo, grešnik odpuščenje, pravični milost.

Sv. Bern.

Drugi del k angelovemu pozdravljenju pristavljati nas sv. cerkev, dobra in skerbna mati naša, pridevati uči, ter nas, svoje otroke, nebeški materi, še posebej izroča.

Sveta Marija! Bog je sama svetost. Beseda „svet“ je najviši in najlepši ime, ki se Bogu dati more. Zatorej mu trume angelov neprenehoma kličejo: „svet, svet, svet si ti o Bog, gospod večne slave.“ Komer pravimo, da je „svet“, hočemo naznaniti, da ljubi in dela dobro, hudo pa sovraži. Zdaj veš, kaj pomenijo besede: „Bodite sveti, kakor sem jaz svet, vaš Bog.“ Zdaj vemo, kaj apostel hoče, ko nas opominja: „To je volja božja, vaše posvečenje.“ Marijinega posvečenja, t. j. njene svetosti, še noben človek na svetu ni dosegel, in je ne bo, tolika je. Zatorej ni treba, da Mariji pravimo, kako je sveta; ali

silno je treba, da samim sebi dopovedujemo, kako sveta je Marija. Kaj pa iz tega sledi? Vidiš tole: keder bi rad Marijo kaj prosil, ali keder boš želel, da bi ti ona kaj isprosila povprašaj se in pozvedi sam pri sebi, če ni to, kar prosiš, kaj prav nesvetega, če ji ne bo neprijetno. Nadalje se pobaraj in preišči: kaj pa moja duša, ali ni v takem stanu, da se ji mora zdeti moja molitev, kakor velik smrad? — Apostel govori: „Ki smertno greše, križajo Kristusa znovič, ter ga zasramujejo.“ Če pa mi v smertnih grehah živimo, in hočemo vender Marijo častiti in jo česa prositi, kaj praviš, ali ni tako kakor če bi bili trinogi djali materi božji pod križem: pozdravljena, češčena si Marija? Zatorej iz svojega serca izmeči in poruj, kar je nesvetega v njem.

Mati božja! s tem imenom Marijo častimo, ker je bil njen sin pravi človek obenem pa tudi pravi Bog. Svojo človeško natoro ima Jezus za vselej, in zatorej ima tudi Marija za zmeraj to čast, ktera jo povzdiguje nad vse ljudi in nad vse angele. Kako srečni smo pač, da imamo tako mogočno mater, mater ki ima vsemogočnega sina, sina božjega, kralja nebes in zemlje!

Prosi za nas! Kdo bi mogel za nas bolje in uspešneje prositi, kakor ona, naša mati božja, Marija? Ona nas hoče uslišati, nam hoče pomoči, ker ima materno serce, ker smo mi njeni otroci. Bog, naš gospod,

nam jo je mater postavil, Bog tedaj hoče, da se k nji zatekamo, da njo prosimo, in da po nji milosti od Boga prejemljemo. Zatorej tudi z velikim zaupanjem recimo: o usmiljena devica Marija, prosi za nas, za nas uboge

Grešnike! Keder spoznavamo, da smo grešniki, spoznavamo tudi, da smo v veliki sili, v veliki dušni stiski in potrebi. Taki se veda, katerim je vest zaspala, ali kateri so si jo z grehi zamorili, taki pač mislijo, da nimajo greha. Toda apostel piše: „Kdor pravi, da nima greha, ta je lažnik!“ Glavni greh največih ljudi je pač ta, da živé po svojem poželenju in po svoji spačeni volji, in da se ne menijo dosti za Boga ali pa nič, da pozabijo svojega stvarnika, kateremu so vender služiti dolžni. Ni samo to greh, kar se huđega stori, pogostoma je še veliko večí greh to, kar se dobrega opusti, in največ so ti grehi opuščenja, ki človeka na večno nesrečnega store, kakor nam priča Jezusova prilika o bogatinu. O bogatinu se ne bere, da je kaj grešnega storil, bere se pa to, da je dobro storiti opuščal, in zato je bil pogubljen. Greh je, ki je naša prava revščina. Iz greha izvira vse huđo, ki je na svetu; ko bi greha ne bilo, bi tudi zemlja ne bila táka dolina solz. Ko bi ljudje ne grešili, bi že na tem svetu sladkosti raja okušali. Greh je tista nesreča, ktere smo si pač sami krivi, iz ketere se pa sami ne moremo iskopati. Zatorej nam je dana Marija, zavetje ali pribežališče grešnikom.

Zatorej upirajmo svoje objokane oči k naši materi

Zdaj, ko smo v tolikih dušnih in telesnih nevarnostih; zdaj ko imamo še čas poterhati na njeno slavnoznano usmiljenje; zdaj, ker ne vemo, kaj je še skritega za tem, zdaj, ker ne vemo, kaj nam prinese in kaj nas zadene prihodni trenotek, prihodna ura, juteršni dan. Naše življenje je sestavljeno iz samih hipov ali trenotkov, iz samih „zdaj“. Zato je ta beseda „zdaj“ tako imenitna, ta trenotek tako odločiven, tako strašen, ker ta trenotek si lahko nebesa zaslužimo, ali pa peklo. In ravno zato, ker ne poznamo temne prihodnosti, prosimo svojo ljubo mater v nebesih, naj prosi za nas zdaj,

In na našo smertno uro. Koga ne pretrese spomin na to uro. Vsaka žival se je boji, in červ se vije pod nogami, se je mari človek ne bo? Najmočnejši je o smertni uri, kakor onemoglo dete — brez moči. To uro, pred katero tudi najmočnejši trepeta, nam je materna pomoč še posebno potrebna, ker bota duša in telo v veliki stiski: telo v razpadanju, duša v sodbi. Ojstra sodba čaka grešnika, ki je tolikanj božjih milosti prejel, da bi si z njimi nebesa odperl, ki je pa vse storil, da si je mesto naredil v žrelu poklenskem. Če bomo pa vsaki dan mislili na to uro vsaj nekaj, če bomo svojo nebeško priporočnico pobožno prosili pomoči za to uro, potem smemo upati, da nas ne zdaj ne o smertni uri ne bo zapustila.

Kederkoli bom v kaki stiski, bom k tebi pribežal, o ljuba moja mati. Zlasti pa se bom k tebi zatekal v vsaki stiski greha, da me s svojim sinom spraviš in pomiriš. Prosi mi pravi strah božji, spokorno življenje, o smertni uri pa skesano serce, da pojdem z zaupanjem pred svojega sodnika.

Bil je veleučen zdravnik, Rematjé po imenu, ki je zavoljo svoje spretnosti daleč po svetu slovel. Iskali so ga bogataši in žlahtniki, knezi in princi in kralji. Slavni ta mož je dejal nekoč o sv. rožnem vencu tole: Vsaki dan molim svoj rožni venec. Če me kakšna bolezen skerbi, da si ne znam pomoči, to se obernem na tistega, ki jedini more vsacega ozdraviti; in ker zavoljo svojih obilnih opravil ne utegnem veliko moliti, se obernem pa do preblažene device, ter jo prosim, naj ona zame Boga moli. Če grem na to k svojemu bolniku pogledat, denem roko v žep, v katerem je molek, pa omolim dva ali tri odstavke. Tako se pogovarjam s preblaženo devico, ji razodenem svoje skerbi, priporočim svoje želje, in preblažena devica je res tako dobra, da mi pomore, zakaj pogostoma sem bolnika ozdravil, za ktereга že nobene pomoči ni bilo.

Moli tri očenaše in češčennemarije za tiste grešnike, ki zdaj umirajo, da bi jim sveta mati božja s svojo pomočjo na strani stala.

16. dan.

1. del, 1. skrivnost.

Kterega si devica od sv. duha spočela.

Angel Gabriel je bil poslan od Boga v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k devici zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef iz hiše Davidove, devici pa je bilo ime Marija. In angel ji reče: Pozdravljena bodi, milosti si polna, gospod je s teboj, blažena si med ženami . . . Glej spočela boš, in rodila sinu, ki ga Jezusa imenuj . . . Marija pa je rekla: Glej, dekla sem gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi.

L. I. 26.

Ko je angel gospodov k Mariji devici prišel, pravijo, da jo je našel kleče moliti. Je pač molila, da bi Bog že skoraj poslal rešnika sveta, ki ga je bil obljubil, ki so ga že tako dolgo pričakovali, in ravno zdaj ga silno želeli. Vsi pobožni in pravični stare zaveze so klicali: nebesa ga rosite, ali pa zemlja nam ga daj! Bil je tudi zadnji čas, kajti spačenost in pregrešnost, in pa satanova moč je bila velika. Kolikor svetejši so bili, toliko hujši jih je bolelo, da so ljudje kakor brezumna živina, toliko bolj goreče so hrepeneli po obljubljenem mesiju. Marijina svetost pa je bila večji ko vseh drugih, zato je

bilo tudi njeno hrepenenje veči ko vseh drugih. Molila in terpela in delala je vse naj več iz tega namena, da bi se Bog hitreje nesrečnikov usmilil, da bi mesija poprej na svet prišel. Bog večni pa je storil, da je ona zveličarja na zemljo isprosila, da ga je sama sebi in nam primolila. Njena molitev je imela res čudno moč, da je ž njo jedino rojenega sina na revno zemljo potegnila. Le po hrepeniški molitvi, po gorečih prošnjah je beseda večnega očeta med nas prispela in med nami prebivala. Molitev je podobna vročini. Ako vročina zemlje ne posuši, ako zemlja takorekoč ni žejna, ji dež ničesar ne koristi. Če molitev serca ne pripravi, tudi milost božja vanj ne more. Tako je zè vsakim človekom in zè vsemi ljudmi. 4000 let je bilo treba, da je nesreča in reva boljši ljudi do spoznanja prignala, da je treba odrešenika, da so po njem hrepeneli, ter si mesija od Boga prosili; 40 sto let je bila treba, preden se je polje sveta pripravilo, da ga je Kristus s pridom obdelaval. Zdaj pa lahko razvidiš, zakaj pogostoma Bog tako dolgo odlašá, in človeka ne usliši; človekovo serce še ni dosti z molitevjo prerahljano in za milost božjo obdelano. Bog čaka, dokler stiske in nadloge, prošnje in molitve serca ne obdelajo, in za njegove milosti pripravno ne store. Nam pa je treba med tem, da zaupamo v njegovo ljubezen, da ne omahujemo, in da moliti ne prestanemo. Kakor bo le tisti zveličan, ki

bo stanoviten v dobrem, tako bo tudi le tisti zveličan, ki bo stanoviten v molitvi.

Marija je angelu rekla, ko jo je bil pozdravil: Glej dekla sem gospodova. Kratke so te njene besede, pa veliko povedo; razodevajo nam, zakaj je ona mati božja postala, zavaljo svoje ponižnosti namreč. Ako hočemo tukaj na zemlji in potem onkaj v večnosti pred Bogom kaj veljati in kaj doseči, to moramo biti ponižni, ali saj ponižnim biti si prizadeti. Bog ne more terpeti napuha; angele je zaverigel zavaljo napuha, in tudi ljudi tepe z nadlogami in stiskami, da bi jim napuhnenost pregnal. Do ponižnosti pridemo, ako radovoljno spoznamo, v čegavi službi da smo, da smo v božji službi, da smo služabniki, hlapci božji, ki nam je dal telesne in dušne moči, ter nas ž njimi na delo poslal, kakor tudi gospodar preskerbi delavcu orodje, da more na delo. Od Boga tedaj imamo vse, kar imamo. Svojega nimamo nič, samo greh je naš: torej nimamo kar nič uzroka da se povzdigujemo, pač pa veliko uzroka, da se ponižujemo. „Kaj imaš,“ praša apostel, „česer bi ne bil prejel? če si pa prejel, čemu nosiš, kakor bi ne bil prejel?“ Keder opravljaš kako delo brez pravega, Bogu prijetnega namena; če hlepiš po nêcemerni hvali; če svojega bližnjega obiraš, da bi sebe olepšal; če potrebnega siromaka od sebe odganjaš, sam sebi pa zbiraš, kaj boljšega bi si privoščil: je to nezvestoba do tvojega stvarnika; je tatvina, ki jo delaš svojemu gospodu;

je krivičnost do tvojega Boga, ki te je na svet poslal in ti stan odločil, ne zato, da živiš po svojih željah in strastih, ampak zato, da v vseh stvareh Bogu, njemu samemu služiš, da njemu čast in hvalo daš, da zvesto poprašuješ: „Gospod, kaj češ, da storim?“

Dan na dan se oglasijo po trikrat zvonovi po celem kerščanstvu, ter znanijo dobrim ljudem, kaj imenitnega, skrivnostnega in božjega se je zgodilo pred 1881 leti v judovski deželi, v Betlehemu. Kristjani po sercu se odkrivajo, in priklanjajo kolena pri besedah: „in beseda je meso postala in med nami prebivala.“ Angelski pozdravi puhte iz vernih ust proti nebu kakor priserčna zahvala Mariji in njenemu sinu, da sta nas rešila gotovega pogubljenja. In kolikor britkejši čutimo težo grehov, kolikor večji je naša reva na zemlji, toliko bolj iskrena je naša priserčna zahvala, toliko bolj veséli sklepamo roke, da nas je nebeški naš oče toliko ljubil, da je poslal svojega sina na svet, da bi se nihče ne pogubil, ampak vsagko večno življenje dosegel.

Napolni nas, o Marija, sè živim občutkom, kako smo bili in smo rešitve potrebni, da spoznamo, kolika sreča nam je došla, in da si ti iz serca zahvalujemo. Kederkoli bom molil angelovo pozdravljenje, dodeli mi to milost, da vselej storim korak naprej v ponižnosti serca, zakaj

sama ponižnost serca stori, da moremo skrivnost učlovečenja razumeti in ljubiti.

Angelovo pozdravljenje, pravi sv. Alfonz, je preblazeni devici zmeraj prijetno, ker ji takorekoč ponavljamo tisto sveto veselje, ki ga je pervikrat očutila. — Marija sama je sv. Mehtildi tudi razodela, da ji je to angelovo češčenje silno prijetno. — Sv. Bernard je rad pozdravljal Marijo. Ko pride spet pred Marijino podobo, in spet pozdravi mater božjo, rekoč: „pozdravljena bodi, Marija,“ sliši nato iz podobe določne besede: „tudi ti, Bernard, bodi pozdravljen.“ — Sv. Bonaventura pravi, da Marija na vsako pozdravljenje odgovori s kako milostjo. — Sv. Jederti je mati božja za njeno smertno uro obljubila toliko milosti kolikorkrat je v življenju pobožno jo pozdravila. — Sv. Tomaž piše: „Nebesa so polne veselja, ko se ta pozdrav glasi, satan pa se trese in beži.“ — Neka redovnica se je prikazala svoji samostanski sestri, ter ji djala: „Zdaj še le spoznam, koliko je vredno angelovo pozdravljenje. Ko bi mogla dobiti ceno ene same češčenemarije, rada bi se na zemljo povernila, in vse britkosti življenja z največi poterpežljivostjo nosila.“

Očetje in matere, ki imate otroke, gospodarji, ki imate posle, skerbite, da se bo v vaši hiši Marija pogostoma častila, ako hočete imeti dobre otroke poštene služabnike, sami pa obilni božji blagoslov.

17. dan.

1. del, 2. skrivnost.

Kterega si devica Elizabeto obiskovaje nosila.

Marija pa je tiste dni se vzdignila, ter jaderno šla v góre, v mesto na Judovem. Stopila je v hišo Zaharijevo, in pozdravila Elizabeto. Zgodilo pa se je, ko je Elizabeta zaslišala Marijino pozdravljenje, je poskočilo dete v njenem telesu. Elizabeta pa je bila napolnena s sv. duhom, ter je z velikim glasom zavpila in rekla: Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa. In od kodi to meni, da pride mati mojega gospoda k meni?

L. I. 39.

Marija zapusti svojo priljubljeno samoto, ter hiti čez hribe v Hebron k svoji teti Elizabeti. Tudi mi gremo čez hribe, in vse naše življenje je taka hoja po hribih težav. Zdaj gremo navzgor, zdaj spet navzdol, skozi veselje in žalost, po terdem kamenju in po mehkih tratah. Od daleč se nam vidi marsikteri kraj prav lep in mikaven, ali ko bližej pridemo, je ves drugačen: spoznamo, da smo se motili. Kdo ne poreče, da je vse naše življenje polno tacihi zmotnjavi, od mladosti pa do starosti. Mladost si obeta le dobro in lepo; zlate gradove si zida v oblake, o katerih se pozneje prepričajo, da jih ni, ali pa da so vsi drugačnji, morda same podrtine. Kolikrat si mislimo kakšno stvar povsem drugačno, in

keder jo imamo, vidimo, da ni taka. Kolikrat silno hrepenimo po kakšni stvari, ter mislimo, da bomo srečni, če jo dobimo, keder jo pa res dobimo, nas že več ne veseli, se je naveličamo, ali pa nam je v zapreko in težavo in stud. Zatorej ne smemo sanjariti, temveč hladno prevdarjati; ne smemo daleč pa nepremišljeno v prihodnost gledati, temveč gledati moramo pod noge, na pot, po kateri gremo, da se ne spodtaknemo, ne pademo in pobijemo. Daljno prihodnost prepuščajmo svojemu nebeškemu očetu, mi pa zlasti na to glejmo, da svojo s e d a j n o nalogo izveršimo, da svoja dela opravljamo po volji božji. Ako znamo, da je naše življenje polno klancev in ovinkov, polno prepadov in stermin, ako znamo, da nam jih je božja dobrota pripravila in da nas božja roka vodi, ali se smemo pritoževati? Kar Bog naredi vse prav stori. Ko bi hteli božje naredbe razumeti, bi morali božjo pamet imeti. — Marija devica je v góre hitela. Tudi nam je hiteti, pa urno stopati. Urni moramo biti v službi božji, hitro moramo spolnovati njegove zapovedi, zakaj v službi božji ni nevarnejši in pogubnejši stvari, kakor je polovičnost in mlačnost. Kdor za delo hitro prime, se mu tudi težavno delo lahko zdi. Gospod pravi: „Kdor prime za plug, potlej se pa ozira in obotavlja, ta ni mene vreden.“

Marija je ljubila sami in skriti biti v Nazaretu, vendar ta kraj za dolgo zapusti; ogibala se je posvetnega šuma, in vendar se

poda med svet na dolgo pot. Rada bi bila doma ostala, toda ona se zataji, se ne straši težavnega potovanja, zakaj? da bi svoji teti Elizabeti služila. Kaj vidimo iz takega ravnanja? To vidimo, da je bilo njeno serce polno krepke, djavne ljubezni do bližnjega. Vesela je bila, če je mogla drugim služiti; vesela je bila, če od drugih ničesar ni potrebovala. Kako pač malo smo v tej zadevi materi božji podobni! Mi delamo skoraj narobe. Zahtevamo, da bi nam bili drugi na službo, sami pa drugim ne maramo skazati nobene dobrote. Mi od drugih veliko zahtevamo, smo nejevoljni, ter kažemo svojo nezadovoljnost z besedo in djanjem; ljubezen sprejemati, smo vsaki čas pripravljeni, toda ljubezen skazovati, za to se pa težko pripravimo. Kristus, naš gospod je dejal: „nisem zato na svet prišel, da se mi streže, ampak da služim;“ Marija pa je že delala po sinovih besedah, še preden jih je bil govoril. — Marija je svojo teto Elizabeto obiskala iz ljubezni, do nje. Tudi keder mi koga obiščemo, storimo iz ljubezni, da ga razveselimo, da mu radovoljno pomoremo, da poskerbimo za njegov dušni in telesni blager. Ljubezen mu skazujmo v mislih, besedah, delih, zakaj taka ljubezen priča, da naša pobožnost je prava. Prizadevaj si pobožen biti, kakor hočeš, opravljaj pobožnosti in svete vaje, ktere hočeš: vse to je sleparstvo, če nimaš ljubezni do bližnjega v mislih, željah, besedah in dejanjih. Ali pa

veš, kakšna je ta ljubezen? Sv. apostel ti jo našteva po znamenjih: „ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva, ni nevošljiva, ni samopridna, vse prenese, vse véruje, vse upa, vse preterpi.“

Ko pride Marija z blaženim sadom k Elizabeti, gre moč od Jezusa, tista moč, po kateri je bil sv. Janez posvečen. Elizabeta hvali Marijo, Marija pa povelečuje gospoda, ki je tolike reči storil nad svojo nisko deklo. — Dandanes se najde malo hvaležnosti. Nehvaležni smo do naših dobrotnikov, in še bolj nehvaležni smo do Boga, svojega največi dobrodelnika. Ko bi se bolj hvaležnim biti navadili, bili bi tudi bolj srečni.

Spoznavaj, kako si nevreden, kako si ubog in sirota, pa boš spoznaval, kako velika in nezaslužena je ljubezen, ki ti jo skazuje tvoj božji dobrotnik; spoznal boš, kako velikanske so dobrote, ki jih deli tvoji dušni in telesni potrebi. In če gospod tako velike reči nad tabo dela že tukaj na zemlji, kakšne reči bo še le naredil gôri v nebesih, če boš tukaj njegov dobri otrok! če mu boš za vse hvaležen!

Naredi me, o Marija, tvojemu preponižnemu sercu podobnega. Hočem te nasledovati v hvaležnosti do Boga in v poterpežljivosti do drugih. Isprosi mi, o mati mila, da zmeraj za tabo hodim, in naposled k tebi pridem, kjer te bom na vekomaj slavil in povelečeval.

O. Sanvitores je bil goreč Marijin častivec, pa tudi goreč misjonar. Preden je šel med divje indovce, je sebe in svoje delovanje priporočil varstvu matere božje, pod imenom njenega „obiskanja“. Kar pravi sv. pismo o Mariji, da je šla hitro v góro, se lahko reče tudi o tem služabniku njenem. Prepotoval je skoro vse kraje indovske dežele, hitro hodil v največe gore, da je imel velikrat kervave noge in potergano obleko, in sicer je hodil tako naglo, da ga še indovci niso mogli dohajati, dasi tudi so si bili dobri pešci. Ko pride misjonar na svoj kraj, njegovi spremljevalci prec poležejo, da bi si počili, on pa tudi prec začne svoje kerščansko delo podučevanja in kerščenja tako zlahkoma, kakor da bi kar nič truden ne bil. Marija mu je pogostoma očitno pomogla. V nekih hribih, kjer je bilo že mnogo spreobrnencev, je živel neki stavec, ki je po svojem nečistem življenju do smerti zbolel, ki pa o kerščanstvu in spreobrnenu kar nič ni slišati hotel. O. Sanvitores se zateče k Mariji, in pri nji išče pomoči temu nesrečniku. Praznik Marijinega obiskanja pa pošlje misjonar bolniku lepo Marijino podobo, ter mu sporoči: „Marija te bo v nebesa vzela, če se preoberneš in pokristijaniš.“ To priprosto sporočilo je zdaj več izdalo, kakor prej vse prigovarjanje in prošnje. Terdovratnik je bil ves omehčan in spremenjen. Misjonarju dá sporočiti, da je pripravljen, in da želi kerščen biti. Ko misjonar k njemu dospe, ter ga jame podučavati,

ga najde že tako podučenega, da se je čudil, in da ga je mogel precej kerstiti. Toliko da je bil starec sv. kerst prejel, umerje, toda ves skesan in poln obžalovanja nad svojimi grehi. — Sveti misjonar, božji mož, ki je tolikim v nebesa pomogel, se je tudi kmali sam preselil v kraljestvo tistega, ki je djal: „Karkoli ste komu izmed mojih najmanjših bratov storili, to ste meni storili.“

Varuj se mlačnosti v gospodovi službi, zakaj Bogu je mlačnost v svetih rečeh velika gnjusoba. Prosi Marijo, da bi ti gorečnost v dobrem zadobila.

18. dan.

1. del, 3. skrivnost.

Kterega si devica rodila.

Prigodilo se je pa, ko sta bila v Betlehemu, so se dnevi dopolnili, da bi Marija porodila. Porodila pa je svojega prvorojenega sina, ter ga v plenice povila ino v jasli položila, ker ni bilo prostora zanje v hiši. Pastirji pa so na tistem kraju čuli, in bili na ponočnih stražah pri svoji čedi. In glej, angel gospodov je stal pri njih, in božja svetloba jih je obsvetila, ter so se silno bali. Angel pa jim reče: Ne bojte se, zakaj glejte, oznanim vam veliko veselje . . . Danes vam je rojen zveličar, in ta je Kristus, gospod.

L. II. 6.

Pejte gremo danes v Betlehem, da vidimo, kaj nam je gospod pripravil. Naš mogočni

Bog je postal mali detek. Bog, ktereга nebo in zemlja ne obsežeta, se da povijati v borne ple-nice! ta, ki celi svet derži, ubog na slami leži. Marija in Jožef pa še nekaj priprostih pastircev, to so njegovi služabniki; živali pa, s katerimi skupaj prebiva, mu gorkoto dajo. Bog je rojen v Betlehemu.

Bog nebeški, Jezus Kristus, ki se je bil ponudil, da nas bo odrešil, začeti je moral delo svojega odrešenja: z uboščino, s terpljenjem, s pokorščino. Uboščina, terpljenje, pokorščina so tisti pomočki, sè kterimi nam je zveličar brisal naše velike dolgove, naše grehe; uboščina, terpljenje, pokorščina so tista pot, po kateri je sam šel, na katero nas vabi, in po kateri moramo tudi mi hoditi, ako hočemo priti k našemu očetu v nebesa. Učlovečeni Bog je prišel v svoje in med svoje, toda njegovi ga niso sprejeli. V Betlehemu je bilo veliko tujcev, ki so bili sprejeti in bili prenočeni, le tisti ne dobi podstrehe, ktereга lastnina je celi svet. Ki so bili premožni in mogočni in veljavni, ti so bili dobro pogostjeni in postreženi; naš zveličar pa je moral prebiti v neki votlini, kakor bi ne šel med svet.

Pa res je tako; Kristus ne gre med svet. Zato jo na svet prišel, da se ž njim vojskuje, in da svet premaga; med Kristusom in med svetom je večno sovraštvo. On se je s svetom boril, ga premogel, je zapodil kneza sveta, in svoje kraljestvo na svetu ustanovil; svet pa ga zato ni hotel sprejeti, ga je preganjal

in mučil in križal in umoril. Kakšno orožje pa je imel Kristus, ko se je s svetom boril? Uboštvo, terpljenje, pokorščino; s tem orožjem se je svetu nasproti postavil, in s tem orožjem je premagal poželenje oči, poželenje mesa, in napuh življenja.

Ta boj je bil pa svetu na srečo; kajti kolikor je sveta rešenega, toliko ga je le s kervjo betlehemskega deteta. Terpljenje, ki so mu je ljudje prizadeli, jih je odrešilo. Betlehemsko dete je sprejelo in nosilo terpljenje, da bi se pokorilo za naše dolgove. Detkeni zveličar nas je ljubil, ko smo bili mi še njegovi sovražniki.

Angelske trume v zračnih višavah prepevajo slavo Bogu, v jaslih ležečemu, ter voščijo mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje; mir ljudem, ki so nehudobne volje. Kaj nam pomaga vsa dobrota in milost Boga, če pa dobre volje nimamo. Serce človeško je sicer majhen del telesa, pa je vendar tako veliko, da ga ves svet ne napolni. Naše serce je samo zase takorekoč majhen svet, v katerem je dobro pomešano s hudim, v katerem gospodari poželenje oči, mesenost in napuh življenja, če v sercu Kristusa ni. V mali ta svet, v serce, hoče Kristus priti po sv. obhajilu. Tudi na tem tvojem malem svetu hoče boj začeti, ter se vojskovati proti hudemu in proti grešni poželjivosti, ki v nas kraljuje. Ali bo tudi v naši duši Kristus svet premagal? Zmaga ta je od nas odvisna. Zakaj „tem,“ govori

sv. pismo, „ki ga sprejmo, da moč, otrokom božjim biti.“ Kristus želi, da bi iz nas, iz otrok tega sveta, ki so ukleneni v trojne hude strasti, on želi da bi nas zmeraj bolj in bolj spreminjal v otroke božje; on želi, da bi zmeraj boljše razumeli, in rajše storili njegovo besedo, ki pravi: blager jim, ki so ubogi v duhu, blager radodavnim, blager ki so čistega serca, ki so mirni, poterpežljivi, blager lačnim in žejnim pravice, ki so žalostni in preganjani. Vse te blagre nam hoče v serce prinesti, toda le, če ga dobre volje sprejmemo, zakaj pomniti je treba, da ustvaril nas je Bog brez nas, ali zveličal nas ne bo brez nas. Moč nam je dal in pomočke, da moremo otroci božji biti, če hočemo njegove neštivilne milosti prejemati; če hočemo prejemati milost odpuščenja grehov, če se hočemo posvečevati in krepiti s presv. rešnim telesom; sploh če hočemo dobro delati, in v dobrem stanovitni ostati. — Koliko neštivilnih milosti smo že poteptali in odvergli v svoji malomarnosti, lenobi in hudobnosti! Če tedaj take in tolike milosti zametavaš, to v tvojem sercu ne more Kristus biti, ampak njegov sovražnik svet.

Betlehemskim pastirjem pa modrim iz jutrove dežele ni manjkalo dobre volje. Kako so to pokazali, da imajo res dobro voljo? Ko jim Bog naznani, da je rojen mesija sveta, so mu prec verjeli, se koj na pot podali, se niso obotavljali, niso pomišljevali, so nevte-goma šli, pa mesija iskali; in res so si našli

zveličanje, dobili so dobrega pastirja in kralja sveta v detečji podobi. Kar so iz ljubezni do njega na potu prestali, za vse so bili odškodovani, vse jim je bilo stotero poverneno: dobili so od njega nebeški mir in večni blager.

Kakor so pastirci pri jaslih mater božjo pogledovali, kakor so jo modri, njo ki je blažena med ženami, občudovali: s tako svetimi občutki jo pogledujmo in občudujmo tudi mi. Potem bomo razumeli, zakaj sv. cerkev Marijo imenuje „vrata nebeška;“ razumeli bomo, zakaj cerkev Marijo prosi, naj nam vender pokaže Jezusa, blaženi sad svojega telesa. Prišli bomo skozi nebeška vrata, če bomo glas milosti poslušali; in Marija nam bo zveličarja pokazala, če bomo dobre, t. j. svete volje. Danes tedaj, ko začujete glas betlehemskega deteta, svojega zveličarja, ne zaterdite svojih serc, pridite molimo ga!

O presrečna in vender že terpeča mati zveličarjeva, daj mi tvoje veselje in tvoje terpljenje sočutiti. Na čast skrivnosti, ki se je godila v svetem hlevu, si bom rad naložil kakšno zatajenje. Pomagaj mi, o sveta mati, da v dobrotah in slastih sveta ne poginem, ampak da zatajujem in mertvím hude svoje strasti, in da najdem večni mir.

Zvesti služabniki Marijini so nji na čast vselej radi kaj storili: ali so kako molitev

opravili, ali ubogajme kaj dali, ali se postili, ali pa si kako drugo pokoro in mertvenje naložili. Marija pa ničesar nepovernega ne pusti, kar se v njeno čast stori. — Preteklega stoletja se je v Inomostu šolal neki študent, ki je imel veliko ljubezen do Marije, in ki si je naložil marsikako zatajenje, da bi svojo nebeško mater počastil. Nekoč pride tuj kralj v to mesto, in meščani so ga na vso moč slavili. Poslavili so ga tudi z veličastnim umetnim (bengalskim) ognjem. Vse je vrelo, da bi videlo krasoto in čudovitost tega ognja. Tudi mladi študent se tjakaj napoti. Ko pa ognjino zažgo, stermi vse ljudstvo, ter se na glas čudi ognjeni lepoti. Naš študent pa iz ljubezni do Marije zataji svojo radovednost, ter miži, da lepega ognja nič ne vidi. Na take načine se je zmeraj vadal, in si pridobil toliko Marijno prijaznost, da ga v nobeni sili ni zapustila, mu velikrat očitno pomagala, in ga mnoge nevarnosti obvarovala. Postal je mašnik, ki je pobožno in sveto živel, in lepi venec zasluženja iz Marijinih rok dosegel.

Odmeni se, da si boš Mariji na čast kaj pritergal pri jedi ali pijači; odreci si kako če tudi nedolžno veselje, ter daruj to zatajenje dušam v vicah.

19. dan.

1. del, 4. skrivnost.

Kterega si devica v templu darovala.

Ko so bili pa dopolnjeni dnevi Marijinega očiščevanja ... prineso dete v Jeruzalem, postaviti je pred gospoda, ... in opraviti dar, kakor je veleno v postavi ... , dve gerlice ali dva mlada goloba. Bil pa je človek v Jeruzalemu, Šimeon po imenu; ta človek pa je bil pravičen in bogaboječ, ki je čakal oveseljenja Izraelovega, in sveti duh je bil v njem ... Pride pa v duhu v tempel ... uzame dete Jezusa v svoje naročje, hvali Boga ... Mariji pa reče: Tvojo lastno dušo bo meč presunil.

L. II. 22.

V stari zavezi je bila vsaka mati po Mojzesovi postavi po porodu dečka 40 dni, po porodu deklice pa 80 dni nečista imenovana. Po preteku teh dnov je imela iti k templu, stati pred njegovimi vratmi, in darovati za svoje očiščenje. Marija, mati najsvetejšega, s porodom ni bila omadežana, in vendar se ni hotela odločiti od družih grešnih in omadežanih žensk, ampak je ž njimi vred stopila pred vrata, kakor bi bila omadežana, in torej nevredna v tempel stopiti; kakor bi se imela s postavljenim darovanjem očistiti. — Marija ni htela, da bi bila pred drugimi povišana, dasi tudi je do tega pravico imela. — Kdor za tem hrepeni, da bi več veljal ko drugi, da bi bil takorekoč izuzet od postavne

navade, ta kaže, da ni brez prevzetnosti. Zakaj ponižnost ne išče prednosti in povzdigovanja, se ne šopiri pred drugimi, raje se skriva, je raje nepoznana, in se boji hvale ljudi, ker ve, kako slaba je človeška natora, in kako hitro se nagne k ničemernosti. Keder bodemo v sebi čutili željo odlikovanim biti, keder se bodemo prepričali, da v naših mislih, pogovorih, in obnašanju je najti malo strahu pred človeško hvalo; keder bomo skušali svoje pregreške prikrivati in lepšati in upravičevati se, dasi tudi nam glas resnice pravi, da smo krivi, da smo grešniki ubogi: tedaj hočemo vselej skesani ozirati se na ponižno mater najvišega, ter klicati in prositi jo: sveta Marija, ponižna mati božja, prosi za nas revne grešnike, ki smo polni duha nečistosti in napuha, da natanko spoznamo svojo veliko grešnost, vse svoje grešne misli, besede in djanja, da bomo gospodu prijetni vsaj s ponižnostjo, če mu s čistostjo ne moremo biti!

Jožef nese v tempel par golobov, dar ubožnih, Marija pa pravo jagnje, svoje dete. Védela je, zakaj je to jagnje odločeno; in toliko da ga je spočela in rodila, ga je že v tempel prinesla in darovala. Močno je ljubila to jagnje božje, svoje dete, ali še bolj je ljubila Boga. Darovoljnega serca ga prinese najvišemu, naj se zgodi volja njegova nad njim, v spravní dar za naše dolgove, da nam ž njim zveličanje kupi. Na ravno tem templovem hribu, na ravno tem kraju je negdaj

Abraham deval svojega jedinega sina na darivnik. Teško je to storil, pa storil je iz ljubezni do Boga. Marijna ljubezen in zvestoba do gospoda pa je bila še večji, ker je Bogu darovala svojega božjega sina. Vsagdo vidi, kdor le hoče, da Bog nam le zato da toliko milosti in dobrot, da imamo svojo ljubezen mu ščem pokazati, da mu jih zopet hvaležno darujemo. Dan za dnevom prejemo dobre božje, pa kako malo mislimo na to, čemu smo jih prejeli! Mi delamo ž njimi, kakor bi bile naša lastnina; in se pritožujemo ter mislimo, da ni prav, da se nam krivica godi, če Bog katero dobroto nazaj tirja. Postavim: ti si zdrav, pa morda misliš, da pač mora tako biti, da moraš biti zdrav, ne pomisliš pa ne, da zdravje je velik dar božji, ki ga moraš Bogu darovati, če ga od tebe zahteva. Če se tako daleč spozabimo, da o božjih darovih tako mislimo, potem kratimo takorekoč Bogu veselje, nam dobrote deliti, samim sebi pa zasluženje hvaležnosti. Naj bi nam pač Marija milost isprosila, da bi njeno darovoljnost zadobili, da bi pri vsaki sv. maši zanjo prosili, in same sebe brez pridržka Bogu darovali.

Kakor je Marija pastircem in modrim z jutrovega Jezusa pokazala, tako ga je tudi staremu Simeonu pa Ani v templu, ki sta vse svoje življenje čakala na blaženi in milosti polni ta trenotek, ki sta zanj tako dolgo Boga prosila, in kateri presrečni čas sta zdaj

tudi res doživela. Marija jim pokaže Jezusa, kakor ga mašnik vernim v cerkvi pokaže, ko povzdigne najsvetejše, in vérne z Jezusom blagoslovi. Duh gospodov pride nad Simeona, da spozna, da pred sabo nima navadnega otroka, ampak mesija, svetu obljubljeno dete, Simeon je v duhu videl, kaj čaka nebeško dete in kaj čaka njegovo mater. Simeon hvali Boga, da so videle njegove oči zveličarja, Marija pa se veseli teh Simeonovih besedi; ko ji pa Simeon prerokuje, ji takorekoč meč v serce zasaja, in ta meč je nosila Marija vse življenje, da je bila v resnici žalostna mati božja: kajti Simeon ji je bil napovedal, da Marijin sin bo mnogim v spodtiko in pogubo, da bo umorjen, in da njegovi rojaki si bodo žalosten konec naredili. Odsehdob ni mogla Marija svojega deteta pogledati, da nebi ji bilo pred oči stopilo njegovo strašno terpljenje in smert. Kako ji je serce kervavelo že tisti dan očiščevanja, in potem vse dni njenega življenja; toda bila je pokorna volji božji, kakor je bil Abraham. Božja naredba je že taka: kolikor svetejši in milostipolnejši je duša, toliko hujši ima terpljenje: veliko terpljenje dá veliko zasluženje, veliko zasluženje pa veliko plačilo. Ko bi mi to resnico spoznali, pač redkejši bi se pritoževali, če imamo kaj terpeti, in veliko poterpežljivejši bi prenašali svoje majhno terpljenje.

O Marija, v tempel si stopila radosti polna mati, ko pa si bila iz njega stopila,

si bila za vselej bolečine polna mati, ker ti je Simeon prihodnost odkril. Pomagaj nam Boga hvaliti, da je našim očem prihodnost prikrita, in da nam ne pokaže najenkrat, kaj nas čaka, in kaj od nas zahteva. Vsake prilike se hočem poslužiti, da se vadim poterpežljivosti. Uči me, o poterpežljiva mati božja, kako si to dragoceno čednost pridobim, zakaj samo ta čednost mi da moč, da morem v resnici govoriti: zgodi se tvoja volja.

Sv. Cita je bila dekla, zdaj pa je svetnica, ker si je goreče prizadevala, da bi Marijo v ponižnosti posnemala. V svoji službi je imela pač dosti prilike za to. Gospodinja se je pogostoma nad njo znašala, jo zmerjala: Cita ji ni mogla skoraj nič po volji storiti. Sodekle in drugi posli so jo včasih iz nevošljivosti tožili, ter jo zmerjali z ošabnico, če je bila tiha in mirna, in ji še marsikaj hudega storili. Cita pa je imela zmeraj zgled Marijin pred očmi. In nazadnje se je v poterpežljivosti tako uterdila, da ji razžalitve niso težko dele, da se nigdar ni izgovarjala, in da je bila do svojih sovražnikov še posebno prijazna. Težave svojega stanu si je mislila, da so ravno tolikere stopinje v nebesa. Bila je s svojim stanom zadovoljna, da si boljšega ni želela, Bogu pa je bila odkritoserčno hvaležna, da ji je ta stan odmenil. Marija pa, katero je Cita

v poterpežljivosti tolikanj posnemala, se je svoji dekli večkrat prikazala, ter jo enkrat tudi z božjega pota domu spremila.

Hlapci in dekle, posli sploh, vi si Marijino poterpežljivost za zgled uzemite, ako hočete tukaj zadovoljno živeti, po smerti pa z Marijo se večne sreče veseliti.

20. dan.

1. del, B. skrivnost.

Kterega si devica v templu našla.

Ko je bil pa Jezus 12 let star, so šli njegovi starši v Jeruzalem po navadi praznika. In ko so dnevi pretekli, ostane mladeneč Jezus v Jeruzalemu, njegovi starši pa tega niso vedeli . . . Ker ga ne najdejo, se vernejo nazaj v Jeruzalem, iskat ga. Prigodi se pa, da ga najdejo tretji dan v templu, sedečega sredi učenikov . . . Njegova mati pa mu reče: Sin, zakaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala. L. II. 42.

Marija pa Jožef sta Jezusa tako rada imela, kakor svoje življenje; bil jima je edino veselje, edina tolažba. Iz tega je spoznati, kako silno sta terpela, ko sta ga izgubila in potem tri dni iskala, in kako zelo sta bila vesela, ko sta ga sopet našla. Dvanajst let je Marija z

božjim detetom preživela. Kar najenkrat pa se ji izgubi, sama ne ve kam, tudi ne ve, če ne za zmeraj. Zdaj nastopijo trije dnevi strašne dušne temote, obupovanja in strahu. Tretji dan še le začuje njegov glas v templu; nevtegoma hiti noter, pa zagleda Jezusa, zdravega, sredi učenikov. In kako ga poslušajo ti postarni možje; učeniki postave spoštljivo poslušajo dečka, ki jim pismo razlaga. Kakor je bila doslej Marija žalostna, ko ga je iskala, tako je bila zdaj oveseljena, ko ga je našla.

Jezus je tudi naše jedino upanje, naša luč in naše življenje. Na koga se smemo zanašati v tem življenju? Skušnja uči, da pogostoma najboljši prijatelj ni zanesljiv. Jezus je edini zanesljivi prijatelj. Vse prehaje, vse se spreminja, celó zvestoba in poštenje, le on ostane ta, ki je. Koliko človek upa, misleč, bo tako pa tako, in vender mu spodleti, in vender ga upanje ukani. Jedino tisto zupanje, ki ga stavimo na Kristusa, to nas ne ukani. Vse je temno in ne gotovo brez njega. Le pomislimo, kako temna, in grozna in strašna bi bila smert brez njega, brez Jezusa. In vender moremo Jezusa tudi mi izgubiti. Zè vsakim grehom zaidemo od njega; zè vsakim smertnim grehom ga izgubimo, in ne vemo, če ga bomo še kdaj našli. Le prevečkrat se zgodi, da Jezusa izgubimo, pa še ne opazimo prav, da smo ga, da Jezusa nimamo. Nobena stvar bi nas tolikanj ne bolela in tolike žalosti ne prizadela, kakor

zguba Jezusova, ko bi le tako slepi in tako oterpneni ne bili. Če smo bili tako nesrečni, da smo ga izgubili, bi ne smeli mirovati, dokler ga ne najdemo. Ko bi ga iskali zè vsemi željami, s celim srcem, bi ga tudi gotovo našli, in kako bi se potem veselili! celo angeli božji v nebesih bi se z nami radovali in z nami veselje obhajali.

Marija pa Jožef sta našla Jezusa v templu med učeniki. Tukaj je razlagal pismoučenim sv. pismo tako lepo, tako razumno, da so vsi stermeli nad njim, od kodi ima ta deček tako nebeško modrost. Jezus je pokazal tukaj za nekaj trenutkov svojo božjo naturo. Kako se je pač Marija veselila, ko ga je videla na tako častnem mestu, od učenjakov spoštovanega, da vsi so le vanj gledali ter ga občudovali. Videla je, da seje tukaj prvo seme svoje božje besede, in je že naprej videla, koliko veličastnega sadu bodo njegove besede obrodile.

Tudi od nas hoče Jezus, da ga iščemo ter najdemo v templu, kjer je na altarcu pričujoč; da ga najdemo pri poslušanju besede božje, v prejemanju sv. zakramentov. Išči Jezusa, kjerkoli ga hočeš, nigder ga ne najdeš; le cerkev je tisti kraj, kjer hoče, da je najden. In nobena pokora nas ž njim ne spravi in ne pomiri in ne sprijazni, kakor le tista, ki je sklenena z odkritoserčno in skesano spovedjo. In nigder se nevarnosti, da Kristusa izgubimo, tako globoko ne ognemo, kakor le v cerkvi. Ako čutimo, da nam

ljubezen pojema, da nam mlačnost raste, da se v nas posvetni duh množi; ako čutimo da nam zaupanje upada in vera peša: iščimo Jezusa, in pojdemo v cerkev, in našli ga bomo pričujočega v zakramentu sv. rešnega telesa. V cerkvi ga slišimo, da govori, pojdemo k njemu, s hrepenenjem in ponižnostjo, pojdemo k njemu ter spoznavajmo svojo slabost in svojo grešnost: v resnični ispovedi ga bomo našli, ljubezen nam bo oživil, upanje pomnožil, vero poterdil.

Jezus se je vernil s svojo materjo in svojim rednikom spet v Nazaret domu. Kaj je pa tukaj delal? Sv. pismo nič družega ne pravi ko to, da jima je bil pokoren veliko let. Bog je bil pokoren ljudem, pokoren je bil, da je nas učil pokornim biti, nas, ki smo tako silno neradi pokorni. Pa kaj, saj je detinska, vestna pokorščina zares nekaj velicega, nekaj zmago-slavnega, je največi in najtežji umetnost, katero nas je gospod učil: pokorščina je več ko pridigati in čudeže delati. Ker smo nepokorni Bogu, nepokorni svojim višim, po božji naredbi nam predpostavljenim, zato je moral Kristus trideset let v pokorščini živeti in s svojo pokorščino našo svojeglavnost poplačevati. — Vsaki pač sam dobro ve, komu in kako zeló mu je bil nepokoren, velikrat v svojo največi škodo. Marsigdo bi zdaj rad popravil, pa je večidel prepozno. Bodimo pokorni Bogu in njegovim namestnikom, ako nečemo, da bi se vekomaj kesali.

Te zveste in detinske pokorščine me uči ti, o sveta božja mati, s svojim ljubim detetom, ki ti je bilo v vsem pokorno. Vama, Marija pa Jezus, na ljubo, se hočem danes vaditi, da bom do drugih ponižen in pokoren. Pomagaj mi, da bom svojo prevzetno voljo zmeraj bolj krotil, da bo moje največi veselje, le Jezusa pri sebi in nad sabo imeti.

Ko je bila Jovana Frančiška Šantalska 18 mesecev stara, je izgubila svojo mater, in od te dobe ni imela druge, ko preblaženo devico Marijo. Ko pa k pameti doraste, se nebeški kraljici vso posveti, ter jo prosi, naj ji bode mati. Ko se poznej omoži z baronom Šantalskim, je bila njena najljubši navada, da je svoje gospodinjstvo in vse svoje zadeve in tudi svoje otroke priporočala preblaženi devici Mariji. Kmali postane udova, in zdajci zaželi stopiti v kak samostan, da bi bila pod voditvjo družih, in da bi tako ložej hodila po poti v nebesa; zakaj dobro je bila prepričana, da najvarnejši in najgotovši pot v nebesa je pokorščina do viših. Zavolj svojih otrok pa je morala zazdaj še med svetom ostati. Zdaj pa ona v svojem sercu ustanovi duhovni samostan, kateremu prednica je bila preblažena devica. K temu jo je spodbujal sv. Frančišek Saleski v mnogih pismih. Rekel ji je, naj bodo vrata tega samostana zmeraj dobro zaperta;

da naj brez dovoljenja svoje nebeške prednice nigdar ne izide; naj ji bo v vsem zvesto pokorna, ter jo vselej praša, kaj je njena volja, kajti Marija, je djal Frančišek Saleski, ne zahteva nič drugzega od nje, kakor nje zveličar sam.

Ker je dandanes tako malo pokorščine do ljudi in še manj do Boga, da hoče vsaki le gospodovati, molimo danes tri „zdrave marije,“ da bi nam Bog na prošnje svoje pokorne hčere Marije dal duha prave pokorščine.

21. dan.

2. del, 1. skrivnost.

Kteri je za nas kervavi pot potil.

Jezus pa je šel ven, in po navadi se podal na oljsko goro. Za njim so šli tudi učenci . . . Odtegnol se je od njih za lučaj kamena, je na kolena padel ter molil, rekoč: Oče, ako hočeš, uzemi ta kelih od mene; vendar ne moja volja, ampak tvoja se zgôdi. Prikaže se mu tudi angel z nebes, ki ga poterdi. In ko ga obidejo smertne težave, delj moli. Njegov pot pa je bil kakor kervave kaplje, tekoče na zemljo.

L. XXII. 39.

Pri zadnji večerji je naš gospod postavil najsvetejši zakrament, zakrament sv. rešnega

telesa, skrivnost, na katero je svoje apostelne že tolikanj pripravljaj, jih zavolj tega tolikanj podučeval, in ktere skrivnosti je že tako težko čakal. Tudi apostelni so hrepeneli po tej skrivnosti. Kako veseli in kako srečni so apostelni pač bili, ko so videli, da njih učenik jim je dal še več, ko so mislili, namreč samega sebe, pa na tak čudovit način, kakor ga more iznajti le božja modrost, ljubezen ino vse-mogočnost. Bili so srečni, bili so veseli, kar najenkrat jih prestraši gospodova beseda. Učenik jim reče silno žalosten: „jeden izmed vas me bo izdal; povem vam, še nocoj to noč se boste nad mano vsi pohujšali.“ To je bila huda napoved. Najzvestejšemu izmed zvestih apostelnov, poglavarju Petru, ki se roti, da bo dal za svojega gospoda življenje, če bo treba, temu pa Kristus celó te besede reče: „Peter, še preden bo petelin dvakrat zapel, boš ti mene trikrat zatajil.“ — Noč pokriva zemljo, apostelni pa gredo s svojim gospodom na oljsko goro.

Preden je Kristus svojim zvestim napovedal svoje in njih terpljenje, jih je bil potolažil in porazveselil. Vsaki človek ima svoje britke ure, ima svojo mero terpljenja, zakaj brez tega nihče na svetu biti ne more. Tudi nas pripravlja Bog na ure terpljenja s svojo tolažbo in z veseljem. Takrat pa, ko smo veseli, zdravi, srečni, ko se nam dobro godi, takrat moramo Boga še bolj ljubiti, vanj še bolj terdno zupati, ker nam je takrat Bogu služiti veliko

ložej. Bog nas ima ravno tako rad, ko smo v skušnjah in terpljenjih, kakor tedaj, ko smo v sreči. Če smo pa v veselji in sreči malomarni, brezskerbni, do Boga nehvaležni, da pozabimo na svoje dolžnosti in njegove zapovedi, potlej nam pa veselje ni pridno, sreča nam ni v zveličanje, in mi se slabo pripravljamo na dneve britkosti; in če ob urah žalosti hudo zdihujemo, smo sami krivi, ker se ob urah veselja nismo nanje z Bogom pripravljali.

Tiha noč je; drevesa na getsemanskem vertu se le malo zibljejo, kakor bi trepetala, kajti v njih senci leži stvarnik sveta na obrazu, smertni strah ga obdaje, kervavi pot ga obliva, strašno mu je hudo. Pred sabo vidi strašno terpljenje, vse bolečine, ki ga čakajo; vidi naše grehe, zavoljo katerih mu je grozno smert storiti; vidi, koliko se jih bo pogubilo, dasi tudi bo zanje prelil zadnjo kapljo svoje rešne kervi. Ni mu umreti, ne živeti: toliko vidi terpljenja in pa tako strašnega. Njegova človeška natora omaguje, rad bi odišel terpljenju, ko bi bilo mogoče, da bi pokorščine do Boga ne prelomil; on prosi svojega očeta, naj mu prizanese s terpljenjem. Na tleh leže zdihuje v smertni britkosti, ker vidi naše grehe, vse skupaj in vsacega posebej, kako so ostudni; on pozna njih hudobnost, kakor jo more le Bog poznati. In dasi tudi je pripravljen vse preterpeti, vender naprej vidi, da božja ljubezen njegova ne bode vse

obsegla, da ne bodo vsi rešeni, in da jih je silno veliko, ki so sicer ž njegovo kervjo zaznamljani, ki bodo pa vender šli po poti pogubljenja.

Kristusu ni bilo treba toliko strašnega terpeti, saj bi bila že jena sama kaplja njegove kervi ves grešni svet oprala. Pač pa mu je bilo treba terpeti, da bi mogel našo ljubezen pridobivati. Spomin njegovega terpljenja naj nas spodbuja k ljubezni do njega. Vsagdo si reci: tudi v moje življenje, v mojo vest in moje serce je odrešenik na oljski gori gledal; tudi moje grehe, vse, velike in male, je natanko videl, ter se jih do smerti prestrašil, kakor se prestraši mati, če vidi svojega jedinega otroka čepeti na robu velikega brezna. Kako velik je vender razloček med smertno britkostjo zveličarjevo pa mojo malomarnostjo, sè katero na svoje grehe mislim, in na nevarnost večnega pogubljenja! Oh, ali je ljubi zveličar tudi mene vidil, da hodim po poti greha in pogubljenja? ali me je videl odrešenega pa ne zveličanega? Tega mi ne vemo. Ta nevednost in ta negotovost naj nas napolnuje s strahom božjim. Če bomo polni tega strahu božjega, strahu pogubljenim biti, le zaupajmo. Ki se pogubljenja boje, ti še niso tako blizu njega. Da pa hodimo po oski stezi, ali pa široki cesti, in sicer do konca, to je Bog nam v roke dal, to je tedaj v naši moči.

Terpeči naš gospod na oljski gori je do smerti potert; zdaj ustane pa gre k učencem,

da bi se med njimi nekoliko utolažil, in si opomogel. Toda pri učencih v tej teški uri ne najde tolažbe; najde jih speče, ker tudi nje je žalost prevladala. Verne se, ter moli; le v stanovitni molitvi najde pomoč in tolažbo. — Keder smo v stiski, moremo tudi mi pomoči iskati, pri ljudeh, saj smo že tako pristvarjeni, da pomoči drugih potrebujemo. Pred vsem pa iščimo pomoči pri Bogu. „Gorje mu,“ preti sv. pismo „temu, ki svoje zaupanje stavi (samo) v ljudi.“ Kako nam more tak pomagati, ki je sam pomoči potreben? „Je kdo žalosten med vami,“ govori apostel, „môli“. Ako si v velikih težavah, moli in sklepaj se z zveličarjem na getsemanskem vertu v smertnih težavah medlečim. Pred njim odkrivaj svoje serce, njemu kaži svojo žalost, in on, ki je toliko človeških težav in nadlog sam prestal, ti bo pomagal.

O Marija, prežalostna mati gospodova, kako grozna je bila tvoja bolečina, ko je tvoj sin Jezus od tebe slovo jemal, preden je šel v terpljenje in smert. Kako težko je delo tvojemu presvetemu sercu, videvši v kakšni strašni dušni bolečini da zdihuje. Jaz vaju milujem, ter zaterdno sklepam, da hočem pogostoma svoje grehe obžalovati, vsako drugo žalost pa od sebe odvracati. Marija, ki si

„začetek veselja,“ váruj me krive žalosti, uči pa me božjega strahu, strah pekla.

Neki gospod duhovni pastir pripoveduje tole dogodbo: V moji duhovniji je bival imeniten mož, ki je bil pa s svojim nečistim življenjem izgubil vso vero. Bil je prava kuga, ker je vso občino pohujšaval. S svojim razujzdanim življenjem si nakoplje prehudo bolezen, in zdravniki mu niso dali nobenega upanja. Jaz, ko dušni oskerbnik, se podam k njemu, ter ga nagovarjam, da bi se z Bogom spravil. Vse besede so bile zastonj, ozmerjal me je, ter mi prepovedal še kdaj čez njegove hiše prag stopiti. Žalostnega serca se vračam domu. Pot derži po polju, mračilo se je že. Grede pa se goreče obračam k tisti gospe, ki je pribežališče ubogim grešnikom. Molim tiste molitve, ki so v bratovski navadi. Kar čutim, da mi nekaj pravi, naj se vernem. Res se obernem pa zagledam jezdeca, ki proti meni hiti. Prijahal je póme rekoč: bolnik se želi izpovedati. Veselja delam veči in hitrejši korake. Bolnik je bil pri kraju, toda bil je ves skesan. Djal mi je: tisočkrat sem zaslužil, kar zdaj terpim; pa rad umerjem, da mi le pravični Bog odpusti. Umerl je v miru gospodovem.

Skleni, da boš večkrat premišljeval Kristusovo terpljenje, ter ga po rokah presvete device Bogu daruj za terpeče duše v vicah.

22. dan.

2. del, 2. skrivnost.

Ki je za nas kervavo bičan bil.

Pilat stopi spet iz sodne hiše k judom, ter jim pravi: Jaz ne najdem nobene krivice nad njim. Navado pa imate, da vam o velikinoči jenega izpustim. Hočete li, da vam izpustim kralja judov? Zdaj pa zaupijejo vsi: Ne tega, ampak Baraba. Baraba je bil pa razbojnik. Pilat uzame nato Jezusa, in ga da razbičati.

J. XVIII. 38.

Keder krivični ljudje sodijo pravico, ne more biti drugače, kakor da se zgodi velika krivica, da je obsojena pravica, ki k Bogu upije za kazen. Pilat se je prepričal, da Jezus je nedolžen, je to tudi očitno spoznal, in vendar nedolžnega Jezusa kaznuje krivični sodnik: dá ga k stebru privezati in bičati, da bi razsajočo derhal potolažil. Bičanje, to je bila strašna kazen, kateri so zapali samo obsojeni hudodelci, pa še ti ne vsi. Marsikteri je med bičanjem se ščenil in umerl. Jezus, nedolžno jagnje, je bil obsojen bičan biti, zakaj? zato da bi utihnila kričeča derhal. Strašno je terpelo po kervavem bičanju Jezusovo telo, ali še več je terpela njegova duša po sramoti in krivici, ki so mu jo prizadeli. Vender ni zinil besedice, da bi se branil ali pritožil.

Poterpežljivo pusti, da mu obleko ž njega tergajo, s priserčno ljubeznijo objame steber, in ponudi roke, da se mu zvežejo.

Nigdar in nikoli ne bomo terpelili mi tolike sramote in krivice. Ni ga še bilo, in ga ne bo, ki bi imel prestati toliko sovraštva in hudobnosti in nehvaležnosti, kakor naš nedolžni zveličar. Keder imamo pa mi poterpeti kakšno majhno krivico, kakšno žal besedo, pa že mislimo, da je preveč, da tega ne moremo poterpeti. Jezus je bil nedolžen, mi pa smo grešniki, dolžniki, torej smo zaslužili terpeti še huje in še večkrat. Mi kaj radi samo to čutimo, kar drugi nam prizadeno, kar pa mi drugim krivice storimo, na to pa še ne mislimo ne. Ako tedaj terpimo, terpimo po pravici, ker terpimo za svoje krivice. Na svetu ga ni tolikanj hudovoljnega človeka, ki bi nam mogel toliko hudega storiti, kolikor ga prav za prav zaslužimo. Božje usmiljenje ne dopusti, da bi nam peklenški duhovi in njih pomagači hudo s hudim povračali po našem zasluženju. Zatorej je prav, če Bog zahteva, da vsaj nekaj krivice prenašamo poterpežljivo, molče, ter iz ljubezni do njega, ki je iz ljubezni do nas toliko strašne krivice terpel.

Kakor nam ustno izročilo pravi, so se pri bičanju verstili trije pari divjih rabljev; pa vsaki je imel drugačni bič. Presveto zveličarjevo telo so rablji topli, da je bilo čez in čez pokrito z višnjevimi progami, topli pa so

ga tako dolgo, da je koža razpokala in meso se raztergalo, da se je ves bolečine tresel, da je bil s kervjo oblit, kakor bi bil v erdeč plajšč ogernen. Ni bilo več zdravega uda na njem, vse telo je bilo razmesarjeno, da so se mu videle in šteti mogle vse kosti. Pri vsakem udarcu se je zganol naš ljubi zveličar, pa vsaki udarec je v molitvi daroval za nas grešnike, za tiste, ki svoje telo skrunijo, ki svoje telo, tempel božji, onesvečujejo z lenobo, mehkužnostjo, nečistostjo. Kristus toliko terpi na svojem telesu, nam pa tako težko de, če nas kaj neprijetnega zadene, če nimamo vsega po volji, če terdo delamo, ali če imamo kakšne bolečine. In vendar ni družega pomočka, ako se češ ovarovati sužnosti hudobnega duha, ako nečeš da ti poželjivost duha in vesti ne zatre, kakor da ti sam svoje grešno meso tareš in krotiš, zakaj duh mora vladati telo, ne pa telo duha. Kdor svojemu telesu privošči vse složnosti in prijetnosti, tega duša ječi v satanovih verigah.

Kè stebrovi privezani zveličar nas uči tudi poterpežljivosti. Ozri se nanj pa misli: o jagnje božje, ki si razbičano zavoljo mojih pregreh, ki prostovoljno prestaješ pekoče bolečine bičanja, pomagaj tudi meni, da se poterpežljivo podveržem vsakemu terpljenju, ki mi ga božja roka pošlje.

Izročilo pravi, da Jezusova mati je od daleč gledala to strašno in kervavo početje. Vsaki udarec zadene tudi njeno serce. S

kolikim spoštovanjem je Marija telo gospodovo negovala in prijemala, in s koliko ljubeznijo je zanj skerbela, ko je bilo še v otroških letih! Zdaj ga vidi med divjaki, brezdušnimi rablji. Če kdo sveto rešno telo oskruni, če bogoropne roke posvečeno hostijo onesvete, to vsacega kristjana strah in groza spreleti. In vendar hudobnost človeška sv. rešnemu telesu ne more nič hudega storiti. Kako je moglo še le Marijo boleti, jo strah in groza prešinjati, ki je imela največi vero in ljubezen, ki ni videla samo bogoropno skrumbo presv. rešnega telesa gospodovega, ampak je čutila tudi njegove skeleče bolečine, ki je videla vse tiste strašne pregrehe, za ktere mora nje božji sin terpeti.

Iz tega posnemajmo, kako mora nas ganiti, keder pogledamo raztepenega odrešenika; kako si moramo njegovo kervavo bičanje mi k sercu jemati, ki smo mu terpljenja krivi. Koliker manj nam sega njegovo bičanje v serce, koliker manj se svojih grehov kesamo, toliko gotovši znamenje je, da smo zastareli grešniki. Pa se vendar še k materi božji obrnimo, ter jo ponižno prosimo, naj nam ona dodeli, da bomo v gospodovem bičanju njegovo ljubezen spoznali, in svoje strasti bičali.

Uči nas, o žalostna mati božja, da čutimo in žalujemo s tvojim sinom, ki je zavolj naših hudobij razbičan; uči nas, da studimo grehe mesa, ktere je moral on

s svojo kervjo umivati. Danes ti obljubim, da bom vsako skušnjava k lenobi premagaval, da bom pa vsako nadlogo in težavo prestajal, in sicer na čast Kristu-sovemu bičanju. Kako bi se mogel braniti, če pogledam razmesarjenega zveličarja, da bi se s telesom ne pokoril, ki sem s telesom toliko grešil? Razbičani moj gospod in zveličar, dodeli mi milost, da ne bom nekoristen ud na tvojem telesu.

Bil je razujzdan mladeneč, kakor jih je, Bogu hodi potoženo, vsaki dan več, ki je nagnjusno živel, pri tem pa vender ne opustil, s kratko molitvico premilo devico Marijo počastiti. Nekega dne hodi po gojzdu, ter se sprehaja. Zdaj mu je, kakor bi bil hudo lačen. Po poti mu pride pa nasproti sprelepa gospa, ter mu ponudi prav dobrih jedi, toda v prav gerdi posodi, polni vsacega merčesa tako, da se mladenču gabi in da se proč oberne. Gospa mu reče: „uzemi pa jej!“ On pa ni hotel se dotakniti, ampak reče: „jedi so dobre, ali posoda je nagnjusna.“ Na to odverne gospa: „Vidiš, ravno tako je dobra tvoja molitev, ali tvoje serce je nečisto, in zatorej me ne more veseliti.“ Po teh besedah izgine gospa. Mladeneč gre v sé, premišljuje slišane besede, se kesa in pokori, in naposled je bilo njegovo serce zares čista, Mariji prijetna posoda.

Naloži si danes kako majhno pokorilo telesno.

23. dan.

2. del. 3. skrivnost.

Ki je za nas s ternjem kronan bil.

Vojaki mu spleto krono iz ternja, mu jo denejo na glavo, ga oblečejo v škerlatasto oblačilo, ter stopajo predenj, rekoči: Pozdravljen bodi, kralj judov! ter mu jih za uho dajo. Pilat gre spet ven k judom, in jim reče: Glejte, pripeljem vam ga venkaj, da spoznate, da ne najdem nad njim nobene krivice. Jezus je tedaj ven prišel, noseč ternjevo krono in škerlatasto oblačilo.

J. XIX. 2.

Jezus ne najde nigder miru in pokoja od terpljenja; nikoger, ki bi ga branil zasramovanja divjaške judovske derhali; največi malo-pridneži se smejo iž njega norčevati. Narediti ga hočejo norega kralja, in zato mu denejo in pritisnejo na glavo težak venec iz bodečih ternov. Iz sto potočkov curi predraga kri po svetem obrazu gospodovem. Terni v glavi mu delajo strašne muke. — Po grehu je človek izgubil krono, ktero je imel na zemlji nositi kot kralj stvari, v nebesih pa kot dednik nebeškega kraljestva: izgubil je božjo moč, sveto milost božjo. Za kazen so mu na zemlji terni prirastli v znamenje božje jeze, v znamenje premnogih nadlog in težav,

na duši in na telesu. Hudobnost je splekla zveličarju ternov venec, in tako nehote in ne vede prerokovala. Prerokovala pa je, da je zveličar na zemljo prišel, da bi nas ovenčal s svojo usmiljenostjo in z nebeškimi častmi; da je prokletstvo greha od zemlje vzel, močivši jo s svojo kervjo; da je nase uzal naše najhujši terne, da jih je razgrešil in posvetil v svoji kervi. Veliko terpljenja nam je zveličar oduzel, veliko nam ga je polajšal, najhujšega nas je rešil, kolikor nam ga je pa moral pustiti, nam je dal pa lepe nauke, kako svoje terpljenje spokorno in poterpežljivo nosimo. S ternovim vencem na glavi, kaj to pomeni? To pomeni, da velike bolečine terpi na glavi, in da pokoro dela za naše grehe, ki jih storimo s svojo glavo. Kolikerkoli smo se pregrešili z očesmi, z grešnimi pogledi, z ušesmi, s poslušanjem nesramnih in opravljivih besedi, z ustmi, z grehi jezika, z grehi požrešnosti in pijanosti; kolikerkoli smo se pregrešili s hudobnimi mislimi, z gerdimi naklepi, zè vsako nespodobno željo: vse to je moral naš odrešenik poplačati in poravnati s svojo kervjo in pa z bolečinami svoje glave. Izpod ternove krone nam kliče: „Glejte, kako hudo se moram pokoriti za grehe, ktere tako zlahkoma delate.“

Rabljem ni dosti, da zveličarju zasade ternov ovitek na glavo, zdaj ga še zasramujejo, koliker morejo, ga odenejo s plajščem norcev, mu dajo tersteno palico v róke,

ter ga mučijo, kakor ga le brezdušni divjaki morejo. Poklekujejo pred njim, ter ga zaničevaje pozdravljajo: „pozdravljen bodi, ti kralj!“ mu pljujejo v obraz, mu zavezujejo oči, ter bijejo po licih, rekoči: „prerokuj nam, kdo te je udaril.“ Jezus je bil Bog, pa je bil tudi človek. Imel je človeško dušo kakor mi, pa je popolnejši, natančnejši in globokejši čutil ko navadni človek. Vsako zasramovanje je njegova duša huje čutila, kakor njegovo telo bolečine. Nam se dozdeva, da skoro ni bilo vredno, da se je dal tako zasramovati. Toda škoda, katero je imel popravljati, je tirljala tako zasramovanje; moral se je dati tako grozno zasramovati zavoljo ošabnosti našega serca. Pa res, dokler imamo toliko ošabnosti v sercu, ni mogoče, da bi ljubili zveličarja, ki se je pustil tako silno mendrati. Ako pa izženemo iz sebe napuh, ako ljubimo svojega zveličarja, bomo tudi spoznali, kako gerda in zaničljiva je ničemernost, zavoljo ktere je Kristus tolikanj hudega prestal. Napuhnen človek je visok, in zatorej ne vidi, in neče videti, zasramovanega in pohlevnega zveličarja.

Naposled se razbičani Jezus celó neverniku Pilatu začne smiliti; kdor pa nima usmiljenja ž njim, to je njegovo ljudstvo, njegovi rojaki, domorodci, ktere je tolikrat z dobrotami obsipal; to ljudstvo upije zdaj: „na križ ž njim!“ — Tem zaverženim divjakom so podobni vsi, ki vidijo svojega terpečega zveličarja, pa vender še pregrešno žive. O tacih

pravi ap. Pavel: „Oni Kristusa na novo križajo in zasramujejo,“ to se pravi, oni se udeležujejo taistega greha, kateri so judje nad svojim Bogom doprinesli.

Kako se čemo pritoževati, o Marija, nad terni življenja, ko vemo, da je tvoj sin najojstrejši terne sebi odbral, ter si jih v glavo postavil. Zatorej je njegovo serce obdano s ternovim vencem, v znamenje, da je vse okusil in občutil, karkoli more boleti naše serce. Tej skrivnosti bolečega in sramotnega venčanja s ternjem na čast, hočem danes oistro paziti na svoje oči. Uči me, o presveta mati, da zmeraj pazim nad počutki svojega telesa, zakaj le tako se morem ovarovati skušnjav in greha.

Angelski mladeneč, sv. Alojzij, je Marijo tako priserčno ljubil, da ji je že v svojem 10. letu večno devištvo obljubil. Druzega ni vedel, š čemer bi svoji nebeški materi bolj ustregel. Pa je tudi za čistost serca tako skerbel, in nad njo tako čul, da je nebeški ta zaklad ves neomadežan ohranil, in da je mladosti v posnemo postavljen. Po cesti grede se je ravnal po izreku: „oči v tleh, serce v nebesih.“ Svoje oči je deržal v vednem strahu, da nigdar ni pogledal osebe druzega spola. S tem se je ovaroval ne samo nečistih skušnjav,

ampak tudi najmanjših napčnih misli. Svojo čistost je tedaj neskajjeno v nebesa uzal, kjer zdaj za jagnjetom hodi in pesem poje, ki jo dugi ne znajo.

Skleni, da nepoštenih besedi ne boš govoril, in nesramnih podob ne gledal, in nič gerdega ne poslušal; in da bi mogel deržati svoj sklep, priporoči ga preblaženi devici.

24. dan.

2. del, 4. skrivnost.

Ki je za nas teški križ nosil.

Bil je pa dan priprave na velikonoč, okoli šestih, ko Pilat reče judom: „Glejte ga, ki je vaš kralj!“ Oni pa so kričali: „Proč ž njim, proč; križaj ga!“ Pilat jim reče: „Vašega kralja bom križal?“ Veliki duhovni pa so odgovorili: „Nimamo kralja, razun cesarja.“ Nato jim Jezusa izda, da ga križajo. Zdaj pa Jezusa uzamejo, in ga ven peljajo. Jezus je šel, svoj križ noseč, ven na mesto, ki se mu pravi mertvaško glavišče, hebrejski pa Golgata.

J. XIX. 14.

Po krivični obsodbi Jezusa mórajo, da svoj križ sam nosi, dasi je bila navada, da so takim obsojencem križ drugi nosili. Jezus

pa križ pozdravi, ter ga preserčno objame. Križ mu je zaželeni darivnik, kateri hoče sam nesti, in dati se nanj razpeti, kakor bi hotel celi svet objemati. Njemu je križ tisto orodje, s katerim nam zveličanje pribori; mu je tista lestvica, po kateri nas hoče v nebesa pripeljati; mu je tisto drevo življenja, ki bo rastlo v novem raju, in ki bo nosilo predragi sad njegovega rešnega telesa. Ves je razmučen, do smerti je spehan, pa ga vendar zadene na svoje svete rame, in ga nese po kervavi poti, obdan od sovražne množice, dokler ne onemore, se ne opoteče, in zgrudi pod težkim bremenom smertnega lesa. — Padel je, ne jenkrat, ampak večkrat; padel je, da se je hudo potolkel; padel je, da se je pokoril za to, ker mi pod slabostmi padamo, ino v stare grehe se povračamo. Kristusa je težilo veliko breme naših dolgov, naših grehov, in zato je padal; nas pa teži veliko breme dušne lenobe, ktere toliko imamo, da padamo. Kristus je bil smertno zdelan in utrujen od izgube kervi in pomanjkanja počitka, mi pa smo trudni in slabi, ker molitev zanemarjamo in sv. zakramente, pomočke, sè kterimi bi se imeli krepiti. Kristus je bil silên, iti po gerdi kameniti poti, in zadevati se ob kamen, mi pa bi morali ogibati se kamenov spodtike, pohujšanja, nevarnih priložnosti, a tega ne storimo. Jezus, potert, pobit, zgruden ležeč pod grozno težo nam kliče: „usmilite se, ne mene, usmilite se svojih neumerjočih duš,

in ne norčujte se iz prizanašanja božjega!“
 — Bog dolgo prizanaša; keder pa čas milosti poteče, pa toliko hujše udari; vsaki dobi svoj del, božji roki nihče ne uide.

Simon iz Cirene je prisilen, da za Jezusom križ nosi, ker ga zveličar sam ne more, ker se komaj sam prestopa. Simon nese križ, pa ne iz sočutja, ne iz vere, ne iz dobrotnosti; sramota se mu zdi križ nositi. Ko pride pa Simon blizu gospoda, in Jezusa vidi v smertni stiski, v velikih bolečinah, se mu gospod usmili. On vidi Jezusovo neizrečeno poterpežljivost, ga občuduje. Milost, ki je ishajala iz zveličarja, je tudi njega razsvetlila tako, da v tem na smert obsojenem človeku Jezusu spozna nekaj božjega, Boga samega. In zdaj se Simon več ne brani, ampak v veri in ljubezni Kristusu pomore. Kar se je prej branil storiti, to dela zdaj radovoljno; kar se mu je prej sramota zdela, to mu je zdaj velika čast, čast, po kateri slovi zdaj po celem svetu, in bo slavljen do konca dni.

Tudi mi smo taki Simoni, pa le taki, ki se branimo. Kolikrat moramo biti prisiljeni kakor Simon iz Cirene, da gremo po križevem potu gospodovem. Vsaka nadložica, vsako terpljenjice je pozemskemu človeku neprijetna teža, se mu zdi veliko breme. Bog nam pa s križi ne more prizanesti; on nam jih mora pošiljati, in mi jih moramo nositi, in poterpežljivo nositi, ako hočemo za svojim zveličarjem priti v slavo nebeško. Kdor če

biti Kristusov učenec, in ž njim deležen biti nebeškega veselja, mora vsaki dan svoj križ zadeti, in za njim hoditi. Ni dosti, da ga nosimo, treba je tudi, da ga nosimo rado voljno. Potlej bo Jezus zmeraj blizu nas, nas bo s svojo milostjo razsvetil, ter nam dal moč, da bomo križ lahko nosili; razsvetljenje in moč pa dá Jezus tem, ki so dobre volje, in ki ga za to prosijo. Blager nam, če delamo vsaj kakor Simon; če se voljno udamo v to, česar ne moremo premeniti; če iz potrebnosti čednost naredimo; če se oziramo na svojega križ nosečega zveličarja, ter se od njega učimo zaupanja, ter pri njem iščemo udanosti in poterpežljivosti.

Jezus sreča jokajoče žene in pa svojo žalostno mater. — Kolikerkoli strašnega je bil naš gospod Jezus dozdej preterpel, vendar ni jenjal ljubiti nesrečnih ljudi; vkljub vsemu terpljenju vendar ni v njem umolknol glas ljubezni do bližnjega. Žene tolažeč je potožil, kako nesrečen bo njih zarod, njegovo ljudstvo, ki je kri sina božjega klicalo nádse in nad svoje otroke. On obžaluje njih nesrečo, kakor je že poprej žaloval in jokal nad nehvaležnim mestom Jeruzalemom, ki je imelo razdjano biti in do tal porušeno. Vsaka duša je tak Jeruzalem, ki naklada greh na greh, in jo v tem zadene kaznen večnega zaverženja. Zatorej naš gospod, s križem obložen, vsakemu pravi, ki ga sreča, ter ga ljubeznjivo opominja rekoč: le poglej, le pomisli, kako

strašno bo grešniku, keder pade v roke pravičnemu Bogu! — Svoji materi pa terpeči Jezus ne besede ne reče. Ne more je tolažiti, ker v njenem nedolžnem sercu vidi célo morje najbritkejših bolečin. Kolika groza spreléta božjo mater, ko svojega otroka zdaj od blizu vidi, pa tako nečloveški razterpljenega!

Zveličar je mislil več na tujo stisko, več na drugih potrebo, na svoje lastno terpljenje pa ne toliko. Ko bi tudi mi bolj na to mislili, kako drugim njih križ polajšamo, da jim kakorbodi pomoremo in pa zanje molimo, potem bi tudi svoje lastno terpljenje lajše prenašali in pa z večim zasluženjem.

S tabo o prežalostna vseh mater, hočemo križni pot zveličarjev ljubiti, za gospodom svojim sočutno in spokorno hoditi. Iz ljubezni do križ nosečega zveličarja hočem danes pogostoma njemu darovati svoje djanje in nehanje. O da bi me vender ljubezen do njega vsaki dan nanj spominjala, da bi ne bil podoben prisilenemu Simonu, ampak Kristusovemu učencu, ki vsaki dan zvesto za njim hodi!

Kdor premišljuje bitko terpljenje gospodovo in njegove sv. matere, v tem se unema gorečnost, da bi duše grešnikov reševal. — V nekem mestu v Belgiji sta živela brat in sestra, ali sterniči, čez 60 let stari, ki od svojega

pervega sv. obhajila, nigdar še niso k sv. zakramentom pristopili. Žalostno življenje teh sterničev je pa hudo bolelo neko pobožno postreško, ki je v sosedni hiši stanovala. Ta deklica, postreška, jih priporoči v bratovščini Marijinega serca, ter sklene si vse prizadeti, da bi se sterniči spreobrnili. Dolgo je opravljala devetdnevnic, zanje darovala sv. obhajila, se postila in milošnjo darovala iz tega namena. Bogu pa je gorečnost te deklče tolikanj dopadla, da je res storil velik čudež spreobrnjenja. Kar bi ne bil nihče mislil, se zgodi: sterniča, ki sta toliko časa brez vere živela, se podasta svojo nesrečno dušo očiščevat. In to se je zgodilo na koncu neke devetnice, ki jo je bila pobožna dekla na čast usmiljeni materi božji za spreobrnjenje teh ljudi opravila. Reči se mora, da so imeli res posebno milost božjo, da so se spreobrnili še v tako poznih letih, v katerih so drugi večidel oterpeni in skoraj izgubljeni.

Nameni, da boš vse britkosti voljno prenašal iz ljubezni do zveličarja svojega in do presvete matere Marije, in da hočeš zasluženje tega terpljenja Bogu darovati za odpusčenje svojih grehov. Moli tudi jen očenaš.

25. dan.

2. del, 5. skrivnost.

Ki je za nas križan bil.

Ko pridejo na Golgato, ga križajo ondi... Poleg križa Jezusovega pa so stale njegova mati, in sestra njegove matere Marija Kleofova, pa Marija Magdalena. Ko pa Jezus vidi svojo mater pa učenca, ki ga je ljubil, da zraven stojita, reče svoji materi: „Žena, glej, tvoj sin!“ učencu pa: „Glej, tvoja mati!“

J. XIX. 25.

Jagnje božje, ki se ima zdaj darovati, zdaj zopet gerdo slačijo, da mu zakervave vse rane in se mu ponove vse bolečine. Sin božji se voljno zravna na križni les, razpne svoje ude, in rablji začno svoje grozovito delo. Mati je sina spremila na morišče, in zdaj stoji zraven. O kako strašno jo je bolelo, ko je slišala udarce, kako strašno ji je trepetalo njeno materno serce. Vsaki udarec zadene tudi njo, vsaki zdihljaj božjega sina terga tudi njeno dušo.

Dolžno pismo, ki so je naredili naši grehi, je gospod na križ pribil, ter s svojo smertjo izbrisal vse naše dolge. Kako strašen mora pač greh biti, ki nam toliko škodi, in nam dušo toliko ognjusi, da jo more le Kristusova kri umiti, le njegova smert škodo greha

poravnati! — Na Golgati je postala Marija mati vseh živih. Ali koliko je morala preterpeti, koliko grenkih bolečin očititi, preden nas je prerodila za življenje milosti. Kladveni udarci, ki so na njeno dušo tako grozno padali, naj zadevajo tudi naša terda serca, naj bijejo nanje, da se omeče do kesanja in obžalovanja. Da bi nam pač vsakrat, keder roke stegamo po prepovedanem sadu, po grehu, ali keder hodimo po prepovedanih potih, da bi nam vendar vselej na misel prišle Kristusove za nas prebodene roke in noge, da bi nas kervavi žebli opomnili naše dolžnosti, da bi pomislili, da smo udje križanega zveličarja.

Jagnje božje, ki zdaj visi med nebom in zemljo, ki s svojim terpljenjem odjema grehe sveta, se zdaj daruje. Ogenj, ki ga žge, so bolečine; duhovnik, ki daritev in molitev opravlja, je on sam, ki z razpetimi rokami prosi svojega nebeškega očeta odpuščanja svojemu ljudstvu. V sedmerih besedah na križu opravlja svojo velikoduhovsko molitev, med tem pa neprestano teče njegova predraga rešna kri na zemljo, dokler se nje prekletstvo zemlji v blagoslov ne spremeni. Mati odrešenikova stoji pa na njegovi strani, ž njim terpi in ž njim daruje Bogu svoje terpljenje za očiščenje sveta. Veliki mašnik na križu daruje zadnjo kapljo svoje kervi, zadnji ostanek svoje moči, zadnji izdihljej iz svojega ljubezni polnega serca. Kakor se vsega in popolnoma daruje sin na rešnem lesu, tako vso in popolnoma

se daruje za nas njegova mati Marija. Ona se takorekoč svojega sina odreče, ter pusti, da nam jo s križa sin za mater da, kakor zadnjo poroštvo njegove neskončne ljubezni.

Vsagdo ima pravico, da reče: „ko je Kristus Jezus goreče molil na altarcu sv. križa, takrat je mislil tudi name, na moje pogubljenje in moje zveličanje. Njegove bolečine, njegove posledne misli in besede, njegovi pojemajoči izdihljeji so meni veljali, s svojo kervjo je poplačal moje grešne dolgove; in svojo mater je meni mater dal. Zatorej pa tudi tebe, o kristjan, vsako razpelo, vsak križ, poprašuje: „kakšne so pa tvoje misli do tvojega odrešenika? kateri so tvoji občutki do križanega zveličarja? š čem mu pa ti povračaš njegovo ljubezen?“ Zaerdeti moraš, in terkati se na persi, da svojemu nebeškemu dobrotniku tako pičlo hvalo veš.

Vsa natora se je bila prestrašila, vsa zemlja je trepetala, ino vsi okoli stoječi so koperneli, ko je duša Jezusova od telesa se ločila. Sulica mu prebode serce, in zdaj prelije naš gospod posledno kapljo svoje presvete kervi. Sulica mu prebode serce, svetu pa vrata odpre, kamer naj se zatekajo vsi, ki so v stiskah in pomoči potrebni. Skozi tota vrata se pride do njegovega serca, do njegovega usmiljenja. Kdor tukaj, v presvetem zveličarjevem sercu, pomoči ne išče, kdor v njem pomoči ne najde, ta je nigdar nigder drugje našel ne bo.

Pod križem, o žalostna Marija, te najraje obiskujemo, ker ondi si postala naša mati, mi pa tvoji izročenci, tvoji nevredni otroci. Globoko je bilo prebodo serce tvojega sina, tvoja duša pa še stokrat globočji, ko si nas rodila v presilnih bolečinah. Danes ino vsegdar hočem vsem, ki mi bodo hudo delali, po Jezusovem zgledu iz serca odpustiti, jih izgovarjati, in zanje moliti, moliti pa tudi za tiste, ktere sem kdaj jaz razžalil. Tako bom tvojega sina vreden, in kri tvojega sina ne bo nad mano zgubljena.

Mlad uradnik — živel je v nekem mestu na Francoskem — se je od svojega brezbožnega očeta naučil najgerši nejevere. Kakeršna vera, takšno je tudi življenje. Princčistil si je persno bolezen. Dobra njegova žlahtnica pa skuša, ali nebi se dala iskrica vere še upihati. Nagovarjala ga je, naj se zapiše v bratovščino Marijinega serca, morda po njeni prošnji še ozdravi. Brani se, naposled se pa vender uda, ter se zapiše. Ko pa vidi, da je zmeraj slabši, akoravno se je bil v bratovščino zapisal, se ga poloti najhujši brezupnost, tako da vero strašno zasramuje. Oče pa, nevreden tega imena, ta ga je v bogokletju še poterjal. Gospa žlahtnica pa nad bolnikom vender ne obupa. Ona piše vodniku bratovščine v Pariz,

ter ga prosi, naj tega nesrečnika prav živo v bratovsko molitev priporoči. Naslednje dni je bil bolnik pokojnejši, in je celó sam zaželel se ispovedati. Res opravi sv. izpoved z veliko skesanostjo. In odslej se nič več ni branil terpljenja, ki mu ga je Bog poslal. Pogostoma je daroval svoje življenje Bogu za odpuščanje svojih grešnih zmot, ter je umerl spokorjen. s križem in rožnim vencem v roki.

Vse razžalitve, ki si jih prestal in jih še boš, daruj po Marijinih rokah za vse tiste, ki v neprijateljstvu žive, da bi jim Bog pravi um in pamet dal, tebi pa več ponižnosti in bližne ljubezni.

26. dan.

3. del, 1. skrivnost.

Ki je častit od smerti ustal.

Soboto zvečer pa, ko se zasveti prvi dan tjedna, prideta Marija Magdalena in una Marija gledat groba. In glej, velik potres je nastal; zakaj angel gospodov je prišel iz nebes, ki je pristopil in kamen odvalil, pa sédel nanj. Njegovo obličje pa je bilo kakor blisk, in njegovo oblačilo kakor sneg. Od strahu pred njim pa so stražarji strepetali, da so bili kakor mertvi. Angel pa reče ženama: „Ne bojta se, zakaj vem, da Jezusa iščeta, pa ga ni tukaj: ustal je“.

Mt. XXVIII. 1.

Jutro tretjega dne se dani, terpljenju in zaničevanju določeni čas je pretekél, zemlja

se strese, Jezus se dviga iz groba, porušeni tempel njegovega telesa veličastno ustaja ves s slavo obdan. Ne derže ga več v grobu tmine, v drobu zemlje, ne pečati, ne straže, ne kamen. Premagal je vse. Njegovih sovražnikov zvi-jača je poterdila, da je bil res mertev, pa je tudi pričala, da Jezus nazarejski, tisti kri-žani hudodelnik, je božji sin, ki je iz svoje lastne božje moči od mertvih ustal, ter raz-derl kraljestvo peklenškega kneza. Aleluja, hvalite gospoda, ki je zmogel smert in peklo! Slava mu bodi, ki nas je rešil terpljenja pekla! Čast bodi očetu, in sinu, in sv. duhu za naše odrešenje, ki je se je godilo 33 let, in ki je zdaj tako veličastno dokončano.

Teški kamen razvad, grešnih navad teži našo dušo. Dokler bivamo v grehah, je naše serce pobeljeni grob, gnjusoba pred Bogom in pred njegovimi angeli. Ako nosimo druge pečate in ne gospodovih, ako ne nosimo zve-ličarja samega kakor pečat v naše serce utis-nenega, tedaj smo lastnina hudega duha. Kri-stus nas hoče poklicati iz groba pregreh, nas hoče za nebesa oživiti: kdaj že bi bili imeli kamen grehov odvaliti, kdaj že s pomočjo njegove božje milosti iz groba ustati, kdaj že bi bili imeli v njegovih sv. zakramentih nove moči zadobiti! Dokler smo povezani z greš-nimi strastmi, dišimo po smerti in pogub-ljenju, in peklenške straže várujejo, da bi od Kristusa ne dobili dobrega duha, in dobro delati ne začeli. Ali če pri Kristusu, našem

božjem zdravniku, pomoči poiščemo, takrat pa straže pekla trepetaje zbeže, angeli v nebesih pa na novo zapojo veselo alelujo, ker vidijo, da v zveličarju svojem živimo.

Od judov postavljene straže beže od odpertega groba, pripovedujejo kaj so videli, gospodovi sovražniki pa se bati začno, ter ne vedo, kaj bi. Z novimi lažmi si hte pomôči; z lažmi hočejo gospoda uničiti; z denarjem in stražami kanijo neume laži trositi. Največ judov in Kristusovih nasprotnikov te laži verjame; dokazovanja apostelnov, spričevanja učencev tega pa ne verujejo. Pri verjetju ali veri je dvoje, ki nas nagiba verjeti: serce in pamet. Spričevanja nejevere so si povsod nasproti, so sama bedakost, in vender jih radi verjamejo vsi, ki so sovražniki Kristusovega križa, ki so sužnji napuha in poželenja, ki so služabniki svojim grešnim strastim. Spričevanja kerščanske vere pa so terdna in jasna, toda le tem, ki Kristusa ljubijo, in vanj zaupajo. „Storite po mojem nauku“, je sam rekel, „pa boste videli, da je iz Boga.“

Kdor ne živi po Kristusovem nauku, ta mora zabresti v nejevero. Ako pa hočemo, da se znebimo vseh dvojev v veri, ali o kakem nauku, prizadenimo si, da svoje življenje po taistem nauku uravnamo, in prec bomo videli, da smo se motili. Dobro in poboljšano serce ne pusti nikakih dvojev k sebi. Vera v našem sercu je terdna in prava, keder smo v takem stanu, da se nam ni bati Kristusovega prihoda.

Od smerti ustali zveličar se prikaže svoji materi, in odslej je izginila iz njenega serca žalost, vanj pa se je uselilo veselje; zdaj ni živela več ona, ampak Kristus je živel v nji; velikonočno jutro je postala Marija preslavna mati. Pred vsemi drugimi je ustali odrešenik potolažil najprej znano grešnico in veliko spokornico, ki ga je veliko ljubila, ki je zavoljo svojih grehov veliko žalovala, ki je pa svojega gospoda tudi najpriserčnejši iskala. Potem se prikaže gospod Petru, tajivcu, ki je še zmeraj jokal nad svojim djanjem, da Kristusa ne pozna; in nato se prikaže tudi celi občini svoje mlade cerkve. Strah in žalost je bila zdaj prestana, in njih veselja jim ni mogel nihče uzeti.

Naše pravo ustajenje, naša velikanoč, bo pa konec našega življenja. Takrat bomo tudi mi svojega ustalega zveličarja videli, takrat bo prenehala stiska in terpljenje in žalost. Keder stopi duša skozi vrata večnosti, bo najenkrat Kristusa zagledala. In če bomo gospoda tukaj na zemlji iskali v veri, upanju in ljubezni, se bo jenkrat tudi nam prikazal in nam dejal: „ne boj se, jaz sem; jaz, ki si me tolikrat v molitvi klical na pomoč; jaz sem, ki sem ti tolikrat pomagal, da si ustal iz greha; jaz, ki sem ti zdaj odperl nebeška vrata.“

O kako veliko bo naše veselje, preslavna mati našega zveličarja, keder bomo

Jezusa videli v njegovem veličastvu, če bomo zvesto hodili po poti, po kateri je on hodil, in katero nam je on pokazal! Danes hočem vsa svoja dela darovati od smerti ustavšemu Kristusu, da bi si zadobil milost srečne zadnje ure. Misel, da bi mi je enkrat umreti, mi ne hōdi iz spomina, potem bom svoje kratke dni le jedino tebi služil, vedoč, da kratko terpljenje na zemlji mi pridobiva večno veselje v nebesih.

Sveti brat Feliks iz kapucinskega reda je imel vse svoje življenje samo to delo, da je prosil za svoj samostan, in z rožnim vencom v rokah hodil po mestnih cestah Rima, milošno zbiraje. Ali on je vedel pri vseh stvareh spominjati se na smert, in pri vseh svojih opravilih pripravljati se na srečno smert. Pripravljal se je pa na to uro zlasti z otroškim češčenjem device Marije. Tudi njemu bije zadnja ura. Na terdi postelji umirajoč, derži rožni venec v rokah, oči pa ima obrnene proti nebu, obličje se mu sveti kakor oblito z nebeškim ognjem. Kaj pa je bilo? Prikazala se mu je Marija, njegova ljuba mati, ter mu djala: „Prinesem ti, moj Feliks, dobro sporočilo; konec tvojega dela je prišel, v nebesih boš poplačan.“ Marija izgine, Feliks pa veselo izdihne svojo blago dušo.

Moli danes 2 očenaša in 2 češčenemarije, da bi nas Bog na prošnje preblažene device Marije milostno ovaroval nagle in nepripravljene smerti.

27. dan.

3. del, 2. skrivnost.

Ki je častit v nebesa šel.

Jezus pelje svoje učence ven proti Betaniji (na oljsko goro), in vzdigne svoje roke ter jih blagoslovi. Zgodilo se je pa, da ko jih je blagoslavljal, se je ločil od njih, ter šel v nebo, — in oblak ga jim je uzal izpred njihovih oči... Ko so ga pa gledali, idočega v nebo, glej, sta stala dva moža pri njih v belih oblačilih, ki sta djala: „Možje Galilejci, kaj stojite pa gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil uzet od vas v v nebo, bo tako prišel, kakor ste videli, da je šel v nebo.“

L. XXIV. 10; Dj. ap. I. 9.

Po svojem ustajenju je bil gospod Jezus še nekaj časa pri svojih učencih, da jih v veri še bolj poterdi in o svojem ustajenju še bolj prepriča. Ko pride pa čas ločitve, zbere gospod okoli 500 svojih zvestih z Marijo vred, s svojo slavno materjo, ter jih pelje na oljsko goro. Na tej gori so ga učenci videli slabega, ponižanega, prestrašenega, v oblasti izdajavca, v rokah rabljev in trinogov, in ravno tukaj,

na vertu getsemanskem, je hotel poveličan biti, da bi videli zdaj veličje njegovo. Poprej je na tem mestu izdihoval: „oče, naj gre“; zdaj pa govori: „oče, jaz sem te poveličal na zemlji, delo sem dokončal . . . zdaj pa ti mene poveličaj s tistim veličastvom, ki sem ga imel od vekomaj pri tebi.“ Kjer se je prej godilo njegovo ponižanje, ondi se godi zdaj njegovo poveličanje; kjer je bil prej začetek njegovega kervavega terpljenja, tam je zdaj začetek njegove slave.

Z gore terpljenja in žalosti se bo vsaki verni in zvesti kristjan povzdignil v zasluženo veličastvo. — Terpljenja in težave tega življenja so naša oljska gora, ki je večkrat sterma in prepadna, na katero se da priti pogostoma le z velikimi težavami in s potom na obrazu. Toda pot, ki derži z močvirja niske zemlje zmeraj navkreber, zmeraj gôri, ta pot derži v nebesa, v kraj večnega počitka, v našo domovino. Nebesa bodo plačilo tvoji poterpežljivosti in stanovitnosti. Kje boš pa drugje poterpežljivost uzal, ljuba duša, kje jo boš dobil, če ne iz terpljenja? Poterpežljivosti v veselju, te pač ni, kakor ni goreče vode. Premalo in preplitvo premišljujemo besede apostelnove: „Britkost daje poterpežljivost, poterpežljivost dela stanovitnost, iz stanovitnosti pride upanje, upanje pa ne osramoti“.

Pređen se Kristus v višek vzdigne, dá svojim učencem še nekoliko očetovskih opominov, raztegne roke, jih zadnjikrat blagoslovi,

potem se pa vpričo vseh vzdiga v zrak, ter se odmika njihovim očem. Zmeraj bolj se sveti. Njegova mati vidi tudi, kako ga spremljajo trume angelov, in kako sabo pelje pobožne duše iz predpekla. Zdaj pa svetel oblak zakrije vso to prikazen. Z močno roko odpre Kristus, kralj veličanstva, tako dolgo zaperta nebeška vrata; odpre jih, ter gredoč v nebesa obhaja zmagoslavje, kakor ga prerok popisuje: „Videl sem mogočno prikazen: glej, z oblakov pride negdo kakor sin človekov, bližal se je večnemu Bogu, in postavili so ga pred božje obličje; in dal mu je Bog oblast ino čast in kraljestvo, in vsa ljudstva, in rodovi in jeziki so mu morali služiti; njegova moč je večna in ne bo prenehala, in njegovo kraljestvo ne bo razdejavano.“ (Dan. 7. 13). Zdaj sedi Jezus na desnici svojega očeta, t. j. njegova človeška natora ima vso oblast in moč v nebesih in na zemlji, on kraljuje zdaj nad prijatelji in sovražniki svojega imena. Živalskemu človeku je neviden, očesu hrepeneče ljubezni pa je vidèn.

Kako so pač zdaj njegovi učenci za njim hrepneli! in kako je zlasti njegova mati za njim priti želela! Če je kdaj, gotovo je zdaj čutila, da je zapuščena, da biva na kraju pregnanstva, da tukaj ji ni obstanka. Dokler je gospod k sebi ne pokliče, se tolaži Marija z molitevjo, ter se sklepa ž njim v sv. obhajilu.

Goreča molitev pa sv. obhajilo bodita tudi nam tiste dva pomočka, da v sebi gušimo

pogubno posvetno veselje, da iz svojega serca izganjamo pozemeljske misli, da si pa delamo spomin in želje po nebeških prebivališčih, ki jih gospod Jezus za nas pripravljene ima, da bomo tudi mi v resnici mogli vsklikniti: „O kako se mi gnjusi zemlja, če nebesa pogledam“.

Da po nebeških stvarih iz vsega serca hrepenim, to me uči, o nebeška kraljica Marija. Daj mi tisto svetlobo duha, da imam zmeraj pred očmi večno veselje pa večno terpljenje, da se za nebeško potegujem, da pozemeljsko zaničujem, da se v dobrem ne prevzamem, pa tudi od terpljenja in težav potreti ne dam. Danes hočem, spominjajoč se Kristusovega vnebohoda, večkrat obuditi dobri namen in želje po nebesih. Pomagaj mi, da moje prizadetje ne ostane le v besedah, ampak se tudi v djanju pokaže.

Mlad žlahten gospod, Bernardin od Mendoze, ki je hotel prečisti devici pokazati svojo ljubezen, dá sv. Tereziji jeno svojih hiš pri Valjadolidu, naj svetnica ondi postavi samostan na čast materi božji Mariji pod imenom: „naše ljube gospe z gore karmelske“. Sv. Terezija je sperva pomiselke imela, ker je bil kraj predaleč. Ker pa ni htela dobrotniku zmanjšati dobrega dela, je naposled ponudbo sprejela. V dveh mesecih zbolil žlahtnik za smert, in sicer

tako hudo, da se pred smertjo še ispovedati ne more. Zveličar pa razodene sv. Tereziji to-le: „Moja hči, vedi, da njegovo zveličanje je bilo v veliki nevarnosti. Pa sem se ga vendar usmilil, ker je storil dobro delo na čast moji materi, ko je hišo odločil v redovni namen“. Dobro delo, to tedaj je žlahtnika pogubljenja otelo! Kar se Mariji na čast stori, to ona bogato poplača, velikrat že na tem svetu. Najboljši plačilo pa je to, če svojega sina preprosi, da nas nepripravne s tega sveta na sodbo ne pokliče, in če nam milost zadobi, da bomo častito s Kristusom ustali.

3 očenaše in 3 češenemarije moli danes pred Marijino podobo, da bi grešniki spoznanje zadobili, da več terpe za svoje pogubljenje, kakor bi za svoje zveličanje.

28. dan.

3. del, 3. skrivnost.

Ki je sv. duha poslal.

Vsi so bili jenega duha, ter so bili stanovitni v molitvi z ženami in z Marijo. — In ko je bilo dopolnenih 50 dni, je nastal nanagloma z néba šum, kakor prihajočega silnega piša, in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli. In prikazali so se jim razdeljeni jeziki kakor ognjeni, in so sédali na njih slehernega. In napolneni so bili vsi s svetim duhom.

Dj. ap. I. 14; II. 1.

Devet dni so čakali učenci na prihod sv. duha. Zbrani so bili vsi skupaj okoli

Marije, pa molili so. Nekaj velikega, sv. duha iz nebes, so imeli prejeti, in zato so se morali pripravljati nanj. Kajti sv. Tomaž govori: „le toliko milosti prejmemo od gospod Boga, kolikor imamo hrepenenja po njih“. Kdor prosi, se mu da, kdor ne prosi, izgubi še to, kar ima. Učenci gospodovi so prebivali odločeni od svéta, imeli so prazno in očiščeno serce, prazno vseh posvetnih želja, razširjeno z željami po sv. duhu; zakaj gospod Jezus je hotel njih serca napolniti s svojim duhom, da bi bili vredno orodje za božje delo, da bi mogli s pridom razširjati Kristusov nauk, ter ga nevstrašeno povsod oznanovati. Deseti dan, pride obljubljeni sv. duh, prošeni tolažnik, pride pa s šumenjem in ognenjem, da vse prestvari in prenovi, pride kakor znamenje in predpoda sodnega dne, ko se bo stari svet v ognju razdjal, ko bo duh gospodov mertve obudil, ter naredil novo nebo in novo zemljo.

Stanevitni bodimo v molitvi, ponižni in poterpežljivi do tiste ure, katero je gospod odločil, da nam pošlje svojo milost: potem bomo vselej dosegli. In če se nam ta ura predolga zdi, zberimo se okoli Marije, uzemimo si jo za zgled, kako ona čaka svojega plačila; prosimo jo pomoči, potem pa svoje prošnje združujmo z njeno molitevjo. Prepričani bodimo, da bomo dosegli, če nam je le v dušni prid.

Ako je bilo sv. apostelnom potreba, da so se pripravljali na milosti božje, na darove sv. duha, koliko bolj je taka priprava potrebna

še le nam! Gospod zahteva od nas, da bomo stanovitni, keder molimo; zakaj pač? gotovo zato, da bi pobožnost očistila naše serce vse gerde navlake pozemeljskih želja, in da bi bilo naše serce vredna posoda za božje blagoslove in milosti nebeške. Stanovitna molitev ima biti kakor plug, ki perst in zemljo naše duše zrahlja in plevel poruje. Kaj pomaga najboljši seme, če se useje v zemljo, ki ni preorana in zrahljana, s plevelom in luliko pa vsa preraščena. Kaj pomagajo vse dobrote božje, če padajo na nepripravljena in torej nerodovitna tla. — Čakati in poterpežljivi biti moramo tudi zato, da se vadimo ponižnega in udanega zaupanja. Dokler smo nepočakani in nepoterpežljivi, in hočemo Bogu takorekoč veleve dajati, kdaj da nas ima uslišati, in kako nam pomagati, dotlej nam manjka detinje ponižnega serca, ki ga Bog zahteva, dotlej smo nepripravljene za božjo pomoč. Saj nas vera uči, da je Bog neskončno moder, in da vse stori o pravem času.

Ogenj, ki se je pokazal nad hišo, se nad glavo vsacega razdeli v jezike. Vsi so bili polni sv. duha; vsi so bili spreobrnjeni in spremenjeni, da so bili kakor novi ljudje, in pripravni delivci božjih milosti. In ko so jeli prejete darove še drugim deliti, so bili taki, da so se ljudje čudili, če so apostelni še tisti. — To je delo duha, ki je od zgorej, da v nas deluje, da nas spreminja v nove ljudi, da nam deli druge misli, druge namene, druge

besede, druge želje in drugo obnašanje. Sv. duh pa ne stori tega dela v nas kar mahoma, najenkrat, kakor je storil pri apostelnih, ampak dela polagoma, od dne do dne, več let. Delo svoje opravlja sv. duh v nas od kersta začeni in potem najprej zè vsakim zakramentom, in pa zè vsako zunanjo in znotranjo milostjo, katerih nam brez števila deli. Sv. duh se takorekoč neprenehoma trudi, da v nas popravlja tista strašna razdjanja, ki jih greh v naših dušah naredi, in katerih sledi se poznajo še po odpuščenem grehu. Sv. duh pride nad nas, in to ne po redkem, tudi v viharju, terpljenji in v ognju skušenj; terpljenja in skušnje nam oznanujejo, da je blizu nas s svojimi blagri. Kjer najde dobro voljo, dobro pripravljeno serce, ondi postavi nove zasadbe zveličanja, ondi spremeni dušo v prijetni raj, ki se ga nebesa vesele, in kamer pride sv. trojica prebivat. . . . Zdaj mi pa povej, kristjan, kakšen raj je pa v tvojem sercu? Ali ga še imaš, ali je že davno izgubljen? Iz svojih hudih del se vsagdo sam presodi, kdo da zdaj v njem prebiva.

Ljudstvo, ki je skupaj derlo, ter se okoli mož božjih, apostelnov, zbiralo, je videlo in slišalo čudeže, ki so se godili, ali čudežev ni razumelo. Celó zasramovali so apostelne, češ, niso pri pameti, ali pa vineni so . . . dokler ne ustane poglavar, sv. Peter, ter jih z ljubeznjivo poterpežlji v ostjo ne podučí, jim stvari ne razloži, in nato se veliko zaničevavcev

spreoberne. Taka je moč ljubezni in poterpežljivosti, to moč pa da sv. duh. — Če bo tudi v nas sv. duh, to bo tudi v nas razodel, da bomo dobrotni in prijazni in mili, in na ta način bomo izgubljene na pravo pot vodili, terdovratne pa mečili. Sv. duh nam bo dal ognjenost proti krivici in grehu, do grešnikov pa milo in poterpežljivo ljubezen. Peter, ki je hotel tolikrat meč potegniti in serdito za Kristusa se bojevati, tisti Peter ima zdaj zaničevavce in morivce svojega nebeškega gospoda pred seboj, toda Peter apostel jih ne ošteva, jih ne zdeluje terdo, jim ne oznanuje s húdo; zakaj ne? zato ne, ker se je navzel duha svojega učenika, ki je še na križu odpuščanja prosil svojim križavcem.... Keder mi gorečujemo ter se unemamo zoper grehe in pregreške in prestopke naših bližnjih, se kaj rado zgodi, da se v našem ravnanju le prepogostoma dobiva duh samopridnosti, ki nas žene, ali sebična ljubezen, ali pa razžaljena ošabnost; premalo pa se najde v našem ravnanju božjega duha, ki bi vodil naše misli, besede in djanja. Zatorej se tolikrat zgodi, da vsi naši opomini in svarila in poduki nimajo uspeha ne blagoslova, ker večkrat ne opominjamo, in ne svarimo, in ne podučujemo tolikanj zato, da bi svojega bližnjega resnično poboljšali, ampak bolj zato, da se skazujemo, se za svojo veljavo potegujemo, in časti iščemo.

Marija, sveta mati božja, ki si bila

polna sv. duha, úči tudi nas, da bomo iz serca prosili pravega dobrega duha, ki nam ga tolikanj manjka; dobrega duha, da nas bo spremenil iz otrok sveta v otroke božje svetlobe, v gorečnike za čast božjo. Danes bom, koliker mogoče, v samoti, ter vadal se v molčanju. Pomagaj mi, o Marija, da bom tudi jaz pričakoval sv. duha molče in zbrano in poterpežljivo, da tudi mene napolni z modrostjo, bogoljubnostjo, s strahom božjim.

Veleslavni in silno učeni dominikanec, Albert veliki, je že od mladosti Marijo priserčno častil. Ko stopi v samostan, in si mora potrebne znanosti pridobivati, se je tako silno teško učil, da je obupal nad učenjem, in da je hotel skrivaj samostan zapustiti. Spečemu se prikaže Marija, ter ga vpraša, kaj misli početi. Albert zdihne rekoč: „Oh, vsi moji součenci se lahko uče, a jaz se učim, pa nič ne pametim, norca se delajo iz mene“. Nato reče preblaga nebeška gospa: „Le zaupaj, v vseh učenostih boš slavo dosegel veliko. Da pa ne zabiš, da učenosti nimaš od svoje pridnosti in razumnosti, ampak da se imaš zanjo zahvaliti moji priprošnji, torej vedi, da kratko pred tvojo smertjo, ko boš javno učil, te bo najenkrat zapustila vsa učenost“. Res se je zgodilo tako. Albert je postal prvi izmed

učenjakov. Slovel je daleč na okoli, in zè vseh dežel so vreli učenci ga poslušat. Tri leta pred njegovo smertjo pa, ko je ravno v Kolinu očitno svoje visoke nauke razkladal, ga najenkrat spomin zapusti tako popolnoma, da kar nič več ni vedel povedati. Iz ponižnosti razloži poslušavcem, kaj mu je bilo nekoč v sanjah napovedano; nato se od njih poslovil, se umakne v svojo celico, ter se pridno pripravlja na dolgo pot v večnost.

Priporoči milosti polni materi božji, vse učence in učenike, da bi se šolski nauki tako razlagali, kakor je obojim v časnih in večnih prid.

29. dan.

3. del, 4. skrivnost.

Ki te je v nebesa uzal.

Če so po učlovečenju večne besede nebesa prišla k zemlji, to je po vnebovzetju preblazene device zemlja v svojem najlepši cvetu vzdignila se k nebesam. Marija, najsvetejši in živa skrinja Boga življenja, je spravljena v nebeškem šatoru, ki ni storjen po človeških rokah, v katerem se sveti v odkritem veličanstvu nad njo le prestolje večnega Jezusovega usmiljenja, da prošnje svoje matere uslišuje za vojskovavne in terpeče otroke svoje cerkve.

Sv. Bernard.

Koliker starejši je bila sveta mati božja Marija, toliko bolj je želela biti ločena od telesa in s Kristusom prebivati. Te želje in to hrepenenje ji je izjedalo življenje tako dolgo,

dokler ji ni povžilo njenih moči, dokler se res ni ločila presveta duša od presvetega telesa. Plačilo greha je nam grešnikom smert. Smert je vesoljna kazen, in zatorej se je tolikanj bojimo in trepetamo pred njo. Mariji pa je bila smert zaželena prijateljica, rešnica iz pregnanstva. Po vnebohodu svojega sina je morala sveta mati božja še na zemlji ostati, je vernike poterjevala, da je mlado Kristusovo cerkev osrečevala. Zdaj pa je svoje delo dokončala, in svoje preblago življenje prelepo sklenila. — Smert bo vsakemu rešnica, kdorkoli ve, da sedajno življenje je čas dela in setve in skušnje in terpljenja, ter se po tem tudi ravna; kdorkoli zna, da ta zemlja, na kateri prebiva, je le kraj pregnanstva, da je tuja dežela, in da torej nima svoje serce nanjo priklépati, ampak da ima hrepeneti po tem, kar je zgorej, po stanovališčih, ki nam jih je Kristus pripravil, po naši pravi domovini, po nebesih.

Ne bodimo podobni tem, ki na smert še pomisliti ne morejo, ki si vsako resno misel na smert iz glave izbivajo. To je nevarno. Keder léžemo k počitku, spomnimo se, da jenkrat bode čas, ko bomo légli k večnemu počitku. Tako bo strah gospodov v nas živ ostal. Kdor tako dela, kdor se boji pred večnega sodnika grešen priti, ta je zares moder, kajti „strah božji,“ govori psalmist, „je začetek modrosti.“ „Blager hlapcu, če ga najde gospod, ko pride nenapovedan in na vrata poterka, bdečega in pri odkazanem delu;“

blager mu, če je pripravljen, da more delati počtev, kako je gospodaril. Ni se mu treba prestrašiti, pač pa veseliti, zakaj upati sme, da bo čez veliko postavljen, ker je bil v malem zvest. Vsaki dan gloje in povživa tudi naše življenje, vsako uro smo bližej svojega konca, zatorej tudi vsaki dan manj čislajmo svoje nasvetno življenje.

Mlada cerkev, apostelni, učenci in drugi verniki, se zbero okoli postelje svoje umirajoče matere Marije, da dobe nje zadnji blagoslov, in da potem ko premine, pokopljejo njeno presveto telo, shranijo skrinjo, iz ktere je izišel ustanovnik nove zaveze. Žalovali so, ko so bili izgubili svojega ljubega učenika, zdaj žalujejo pa še bolj, ker so izgubili svojo preljubo mater; pa se tudi vesele, da je tako slavno sklenila svoje življenje, ki je bilo polno bolečin in terpljenja. Zdaj premišlujejo tudi oni, kako in kdaj bo njih učenik tudi nje poklical k sebi, kdaj jim bo odkazal delopust, da pojdejo v njegovo kraljestvo, kdaj se bodo zbrali k njemu in k njegovi materi, kjer se bodo svetili kakor dvanajstere zvezde. — Blager tudi nam, če bodo naši za nami žalovali, da so izgubili nas, ki smo jim bili dušni in telesni dobrotniki; in blager nam, če se bodo mogli svestno tolažiti, da nam je dobro v deželi večnosti! Naj le žalujejo za nami, saj bodo po pravici, če smo jim bili to, za kar nas je nebeški oče odločil in na zemljo poslal; če smo jim bili pomočki in

orodja, da so se vadili v božji ljubezni in dobroti. Ne mogli bi pa odkritoserčno za nami togovati, če bi jim bili v svoji lenobi in samopridnosti še to kratili, kar smo jim bili dati dolžni, če smo jim bili v spodtiko in pohujšanje in padec. Ne mogli bi se pa svestno in po pravici tolažiti o naši usodi v večnosti, če nas niso poznali vestne gospodarje, da smo z božjimi darovi po božjem namenu ravnali; če vedo, da célo svoje življenje nismo mislili na uro svoje smerti, in se zanjo tudi nikoli pripravljali.

Ustno izročilo sporoča, da so pojoči angeli tri dni stražili Marijin grob; da apostelna Tomaža ni bilo zraven, ko je Marija umirala, in da so morali mu grob odpreti; da pa v grobu niso našli Marijinega telesa, ampak namestu njega same dišeče lilije in rože. Troh-noba se ni smela dotakniti telesa, ki je nosilo začetnika stvari, gospoda življenja. — Vsakemu bo poverneno po njegovih delih; plačilo bo prejela njegova duša, pa tudi njegovo telo. Vsakemu udu telesa bo poverneno po tem, v kar je služil: ali je bil v božji službi, ali pa službi greha. Glede naše telesne postave, ki jo zdaj imamo, si ne moremo kaj, naj bo kakeršnakoli, to nam je Bog dal pri rojstvu. Glede naše prihodne in večne telesne postave pa veliko premoremo: to si delamo in dajemo sami. Vsaki dan jo naredimo lepši ali pa gerši, kakor so naša dela, dobra ali pa huda. V kar boš zdaj svoje ude obračal,

kakeršno telo si boš zdaj naredil, tako ti bo ostalo tudi onkraj groba. Stori tedaj, da bo tvoje telo vekomaj cvetelo v čistosti, da bo lepodišeče po dobrih delih.

Vsaki dan te prosimo, o dobra naša mati Marija, da nam ob naši smertni uri milostno na strani stoj. Dodeli nam vendar to milost, da svojih prošnja ne bomo brez pomiselka izgovarjali, ampak da nam pojdejo iz serca. Danes ino vselej hočem posebno izgovarjati besede: „sveta Marija, mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro; amen“.

Častiti o. Binetti iz Jezusove družbe pripoveduje, da je bil pri nekem umirajočem služabniku Marijinem, in da je umirajoči djal: „Oh, moj oče, ko bi vi vedeli, kako sem srečen, kako sem potolažen, da sem služil materi božji; oh, jaz vam kar povedati ne morem, kako se veselim“. — Bere se tudi o p. Suarezu, da je rad in veselo umiral, in da je uskliknil: „Ne bil bi verjel, da je smert tako sladka“. Kako je pa mogel to reči? On je silno rad Marijo častil, in večkrat je sam djal: „Vso svojo učenost bi rad dal za ceno jene češčenemarije.“

Moli tri češčenemarije za tiste, ki žive, kakor bi jim ne bilo nigdar umreti, da bi na Marijno prošnjo prepozno ne spozuali, kaj je bil njih pravi namen.

30. dan.

3. del, 5. skrivnost.

Ki te je v nebesih kronal.

Ljubeznjiva si ko delivka miru, mogočna ko prosivka, silna ko kraljica, povečane cerkve lepota, vojskovavne bramba, terpeče tolažba: naša mati si; in ker si bila majhna in ponižna, si zdaj jedina med vsemi polna milosti. Na vekomaj si s častjo in veličastvom ovenčana, si ti sama že nebesa zveličanim, ki za Bogom nimajo večega veselja, ko gledati svetlost svoje tako čiste, tako visoke, tako mile kraljice Marije.

Sv. Bernard.

Ko je bila Marija v nebesa prišla, začudila so se vsa nebesa nad njeno svetostjo in lepoto. Zdaj so jo slavili kot kraljico v nebeškem kraljestvu. Sin božji ji pride naproti, ter jo pelje do prestola večnega očeta. Marija se ponižno skloni, moli in hvali njega, ki je tako velike reči nad njo storil. Nato jo sam večni Bog posadi na prestol, na desnici Boga, zanjjo pripravljeni. Prestol pomeni visokost, ki jo uživa v deželi večnosti; tako visokost, ki presega visokost in čast vseh stvari, in da se ji zavoljo te visokosti spodobi prav posebno češčenje. Na glavo ji denejo kraljevo krono; ta pomeni veličastvo in slavo in zveličanost, ki jo ima ko kraljica nebes, in ta

njena zveličanost obsega in presega veselje vseh drugih nebeščanov. V desnico ji dajo žeslo, v znamenje mogočnosti, in da tudi ona vlada svet.

Kako neizrekljivo je bilo pač veselje nebeških prebivavcev, ko so videli svojo ponižno kraljico, mater njih Boga, tako slavljeno in češčeno! Kako pač silno lepo so jo pozdravljale angelske trume, ter jih hvalo prepévale! Češčena si Marija, kraljica nebes, vladarica večnega Jeruzalema! pozdravljena bodi, hči najvišega, mati odrešenikova, preljuba nevesta sv. duha! O Marija, mati nebeškega kralja, ti si blažena, ti si blagoslovljena med ženami; ti si našla milost pred Bogom, ker si bila vsa čista in brez madeža, jedina ti med vsemi Evinimi hčerami, ki si bila kakor lilija med ternjem; o izvoljena nebeška gospa, kako si lepa, lepši ko vsi angeli in svetniki, za Bogom najlepší in najperviši stvar!

Vsaka versta zveličanskih duhov je Marijo posebej in s posebno častjo poslavlila. Počastili so jo ss. očaki, s katerimi je Bog govoril, preroki, ktere je Bog navdajal, apostelni in učenci, ktere je Bog podučeval, mučeniki, ki so Boga s svojo kervjo spoznavali, device, spoznavavci in spokorniki. — Očaki so jo slavili ko svojo hčer, da jim je z učlovečeno besedo nebesa odperla. Preroki so jo častili, ker so dosegli toliko srečo, da so mogli stati okoli prestola tiste, o kateri so že zdavnej ljudem pravili, da bo ljubljenska božja, ktere

se bosta veselila nebo in zemlja. Apostelni, ko so prišli v svoja večna prebivališča, so jo pozdravljali ko svojo mater, svojo tolažnico, svojo učenico, in pa gospo, ki je tolikanj zanje molila. Mučenci so spoštljivo pokladali svoje zmagonosne palme pred stol kraljice vseh mučencev. Device so jo povikševale ko svoj nedosegljivi zgled. Spoznavavci in spokorniki pa so jo slavili ko mater usmiljenja, ko pribežališče grešnikov. Spokornikov hvalo je zelo rada poslušala, saj je zanje tolikanj skerbela, zanje tolikanj prosila, ter jim v nebesa pomagla. Silno prijetna ji je bila tudi hvala prvih starejšev in pa skesanega razbojnika.

O da bi mogli tudi mi skoraj gledati tvoje veličastvo, in klečati pred tvojim prestolom, o slavna kraljica nebes ino zemlje! O da bi mogli prédte priti saj v obleki pokore, če ne moremo v obleki nedolžnosti! To je pač res: kar bomo tukaj, to bomo tamkaj; če tukaj nismo nedolžni ali spokorni, je gotovo, da te ne bomo nigdar videli. O milostiva nebeška gospa, odverni to strašno nesrečo od nas! Ti, ki si milosti polna, isprosi nam to milost, da ne pozabimo na to, kar je edino potrebno. Koliker najdeš v naših sercih nedolžnosti in čistosti, poterdi jo, varuj in brani jo; keder

pa greh naša serca omadeža in popači, takrat se posluži vse svoje moči, da nas spreoberneš, k pravemu kesanju pripelješ, in v pokori do konca poterdiš. Kakor te pozdravljajo zveličanski duhovi, tako bi te radi tudi mi grešniki, o presveta gospa. Mi te hvalimo, mi te preslavljamo, mi te povikšujemo, ker bi radi, da bi te kdaj še v nebesih častili; o, ne zaverzi našega češčenja. Dodeli nam pravo hrepenenje tebi dopasti in s tabo kdaj se v nebesih veseliti. Vodi nas po poti, ki pelje v nebesa, da srečno prispemo k svojemu nebeškemu očetu in Jezusu našemu bratu!

Kterikoli so bili veliki služabniki Marijini, so si na vso moč prizadevali, da bi ji veselje delali ne samo z molitvami in pobožnostmi, ampak tudi z zatajevanjem samih sebe. Marijini služabniki so dobro vedeli, da iz svojih zatajevanj pleto Mariji cvetični šopek, kateri ji je posebno prijeten. Dni pred prazniki matere božje, pa tudi ob sebotah, so se nekteri vselej postili, ali pa si kakšno drugo pokorilo naložili, samo da so mogli svojo ljubo nebeško gospo s kakim dobrim delom počastiti. Da je zatajevanje Mariji posebno ljubo, je sama razodela sv. Magdaleni paciški. Pred praznikom Marijinega vnebovzetja je svetnica Mariji na

čast nekaj premišljevala. Pri tej priložnosti pa Marija svetnico poduči, ktera dobra dela je treba opravljati, da bo častivec nebeški kraljici prijeten, in da si bo mesto v nebesih zagotovil. Med temi deli pa je Marija najprej zatajevanje samega sebe imenovala; saj se je tudi Marija vse svoje življenje zatajevala, in ravno z zatajevanjem do tolikega zasluženja prispela.

Skleni danes, da se češ Mariji na čast v kateri stvari zatajiti: da boš nejevoljo in jezo zaterl, da si boš kaj pritergal...; moli v ta namen jeno češčenomarijo.

31. dan.

Usmili se duš v vicah.

Marijo slave vsi nebeščani zavolj njene velike časti in zavolj neizrekljive srečnosti; vsi potniki na zemlji za Bogom najbolj zaupajo vanjo; verne duše pa, ki se imajo za ostanek svojih grehov v plamenih vie pokoriti, zdihujejo k nji. Ona je lepota nebeškega Jeruzalema, veselje in sreča vernih duš, in slava vsega človeškega rodu.

Hugo kard.

Sveti rožni venec, kakor je znano ima v vsakem delu 5 skrivnosti, ali 5 desetek. Po Slovenskem in še po nekodi imajo pa to

prelepo navado, da k peterim desetkam dodajejo še jeno: za duše v vicah. To je prav primerno in skoraj potrebno, zakaj tudi s tem, da molimo za uboge duše v vicah, Marijo še prav posebno častimo, ki zanje še posebno skerbi; zatorej po pravici pravimo, da Marija je kraljica sv. rožnega venca, in velika pomočnica dušam v vicah.

Marijo v nebesih slave vse častitljive trume sv. apostelnov, mučencev, devic, spoznavavcev in velike verste spokornikov. Srečni so zdaj, ker so dosegli večno zveličanje. A po kom so ga dosegli? po Mariji. Marija je zanje skerbela, ker je vseh mati. Marija jim je vodila čolnič življenja, koliker je zdaj zveličanih v nebesih. Koliker je ss. spokornikov v večnem veselju, za vse je ona prosila pri Bogu, ona jih je varovala v nevarnostih, da se niso vekomaj pogubili. Marsikterega bi zdaj v nebesih ne bilo, ko bi se ga Marija ne bila usmilila, kakor se mati usmili svojega otroka. — Tudi mi na zemlji mater božjo častimo, opravljamo nji na čast mnogotere pobožnosti, se ji priporočamo, ter upijemo k nji iz nadlog in terpljenja te solzne doline, in zdihujemo k nji, ki smo zapuščeni Evini otroci, proseči jo, naj nam pomaga zdaj, zlasti pa naj nas ne zapusti ob zadnji uri, ampak srečno pripelje v večno domovino, kjer jo bomo častili na vse večne čase. — So pa še take duše, ki so na zemlji Marijo častile kakor zdaj mi, so se s tega sveta ločile, kakor se bomo tudi

mi, ktere se na tem svetu še niso dosti spokorile, kterim še ni sméti pred božje obličje, dokler se ne očistijo: to so uboge duše v vicah. Ako smo grešili, pa se za grehe tudi spokorili, se jih kesali, in odpuščanje grehov pri Bogu zadobili: nas more to na zadnjo uro pač ovárovati večnega pogubljenja, toda vrat nebeških nam ne more še odpreti, kajti ostale so nam še časne kazni, in verhu tega je bila morda tudi pokora naša bolj poveršna, in naše kesanje tolikanj pomanjkljivo. Brez najmanjšega madeža umreti, brez grešnega dolga stopiti pred ojestrega sodnika, to je pač silno težko. Skoro vsagdo pade v roke živega Boga, ter mora iti v kraj očiščevanja, v kraj gorečega terpljenja in sv. pismo pravi, da je to strašno.

Ako pomislimo, da vsaki hip, vsaki trenotek se po jeden s tega svéta loči; ako pomislimo, da se jih veliko pogubi, in da še ti, ki v milosti božji preminejo, ne morejo še v nebeško veselje, ker imajo male grehe nad sabo: bomo razumeli, kako veliko je teh nesrečnih, ki so naši bližnji, ki naše pomoči trebajo. Zaperti so v ognjeno ječo, dokler ne plačajo dolga. Hrepene po Bogu, žele k svoji materi Mariji, prosijo hladila, ali nevidna moč jih v terpljenju derži. Ali pa more Marija, njih mati, ki ima preusmiljeno serce, ali more svoje otroke v terpljenju gledati, brez pomoči pustiti? Ako že pozemsko mater serce boli, če vidi svojega otroka velike bolečine

terpeti, ter si prizadeva mu jih polajšati, koliko bolj še le Marija želi, najboljši mati, da bi rešeni bili njeni ljubi otroci, njene zveste služabnice, iz ognja vic, Marija, ki najbolj ve, koliko terpe, koliko je sama zanje prestala, in koliko je moral njen sin zanje preterpeti! Ako tolikanj skerbi naša mati za grešnike, ako je tolikim pomogla in jih rešila, ki so hteli po vsi sili pogubljeni biti, kaj misliš, da ji ne bomo silno ustregli, da ji ne bomo silno prijetno delo storili, če za duše v vicah molimo, če svoje zasluženje v njene roke pokladamo, če ji tako duše iz vic, njene ljube otroke iz terpljenja reševati pomagamo?

Marijinim otrokom v vicah, svojemu terpečemu bližnjemu v kraju gorečega očiščevanja pa moremo pomoči na mnogoteri način: če jih nasitujemo z Jezusovim telesom, in napajamo ž njegovo kervjo, sv. obhajilo zanje darujoči; če jim svoja pokorila in sploh dobra dela prepuščamo; če zanje molimo. Kje pa je lepši molitev od rožnega venca? S to molitvijo se obračamo k Mariji, h kraljici rožnega venca, ki je pomoč kristjanov terpečih v vicah, ki je tolažba žalostnih duš v vicah, ter jo prosimo, naj poterka na usmiljeno serce svojega božjega sina, in naj jim po terpljenju v vicah pokaže blaženi sad svojega telesa, Jezusa. Z molitvijo rožnega venca naštevamo Bogu, koliko sta Jezus in Marija zanje storila, in naj se jih usmilita zaradi njiju zasluženja. V veselem delu premišljujemo, kako

so nebesa rosila pravičnega, kako ga je Marija spočela in rodila: vse to je kakor oživljajoča in hladeča rosa, ki pada iz nebes v ogenj vic. V žalostnem delu premišljujemo grozno terpljenje gospodovo: in tedaj padajo kaplje Kristusove rešne kervi na duše v vicah, ter jih čistijo madežev in manjšajo terpljenje. V častitljivem delu premišljujemo zveličarjevo zmagoslavje in njegove sv. matere nebeško poslavljenje: in zdaj se odpirajo vrata nebes, Marija pride in tolaži svoje terpeče služabnice v vicah, in ktere so čiste, jih pelje seboj v večno veličastvo.

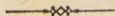
Prijatelj, če boš tako srečen, da prideš v vice, ali si ne boš tudi ti želel takšne pomoči? Veš kaj stori? Zdaj je ti drugim ne odreci. Uzemi rožni venec v roke, pa moli, vsaka češčenamarija je velika milost dušam v vicah, kajti vsaka je z odpustki obdarjena; s to milošnjo, ki jo ubogim terpečim v vicah deliš, prav za prav samega sebe pri Bogu zakladaš, Mariji pa se še posebno prikupljaš. — Vsagdo izmed nas ima že koga svojih na onem svetu: očeta ali mater, prijatelje ali dobrotnike, brate ali sestre; moli zanje, ko bi bili še v vicah; moli zanje ki so ti tolikanj dobrega storili na duši in na telesu; molimo zanje sv. rožni venec, katerim smo življenje grenili s svojo nepokorščino. Presveta devica Marija nam bo moliti pomogla, bo našo molitev pred Boga nosila. Zatorej, ako hočemo Marijo posebno počastiti, radi molimo sv. rožni venec.

O sveta Marija, kraljica rožnega venca, vselej se zaupljivo k tebi zatekamo, danes pa še posebno zato, ker ne prosimo zase, ampak za naše starše, brate in sestre . . ., ki so morda še v velikih stiskah, ki so obsojeni v grozno terpljenje, iz kterega se pa sami rešiti ne morejo. Podaj jim milostno ti svojo usmiljeno roko, hladi jim bolečine, in tolaži jih. Saj veš, o Marija, da še v zadnjem trenutku so tvoje služabnice deržale sv. rožni venec, pritiskale križ na umirajoče ustnice, ter izdihovale tvoje sv. ime. Predobrotljiva kraljica Marija, isprosi jim skorajšno oproščenje. Ž njihovimi milimi prošnjami sklepamo svoje goreče prošnje, ter zanje darujemo večnemu očetu po tvojih rokah predrago kri tvojega sina. Usliši nas, o ljuba naša mati, in dodeli nam, da se bomo kdaj vsi skupaj na večne čase s tabo veselili.

Č. o. Nierenberg je bil nekoč poklican k umirajočemu človeku. Ta človek je bil velik nesrečnik: vse svoje življenje ni družega delal ko hudo, zakopan je bil v najhujše pregrehe. Vsagdo ga je poznal hudobneža. Zdaj za smert zboli, in brškonc bi bil tudi v grehah umerl, ko bi njegova ranjca mati ne bila tako rada

Marije častila in za duše v vicah molila. Pred to noč je namreč to-le videl: Svetla ženska postava je stopila k njegovi postelji, pogleda ga milo, pa izgine. Premili pogled te ženske postave ga je presunil, do najglobočjih globčin njegove černe duše; kteremu nigdar na misel ni prišlo, svojo vest ispraševati, je zdaj razločno videl pred sabo vse svoje pregrehe, in potem pripravljen bil, namestniku božjemu jih razodeti. Velike so bile njegove zmote, pa veliko je bilo tudi njegovo kesanje in obžalovanje. Opravil je vesoljno ispoved, in voljan bil podvreči se največi pokori. Usmiljeni Bog mu je res še življenje podaljšal, da je mogel pokoro delati, preden ga je v večnost na odgovor poklical.

Nameni se danes, da boš za duše v vicah rad kaj dobrega storil. Danes moli sv. rožni venec v prid dušam v vicah.

II.

Navadne molitve.**Juterna molitev.**

V imenu Boga očeta, in sina
(50 dni odp)

Zahvalim se ti, o predobrotljivi oče nebeški, da si me nocojšno noč ovároval vsega hudega, zlasti pa da me nisi s tega sveta poklical. Današni dan hočem preživeti v tvojo slavo, sebi v zveličanje, in bližnjemu v prid. Varovati se hočem napuha in jeze ino vsake nepoterpežljivosti. Karkoli mi bo tvoja očetovska roka poslala terpljenja, ga hočem voljno sprejeti, ter udano prenašati za pokoro svojih grehov. Svoje terpljenje ino vse svoje življenje sklepam z Jezusovim zasluženjem, ter ti ga darujem za potrebe živih in mertvih. Tudi želim, udeležiti se vseh odpustkov, in jih ubogim dušam v vicah podariti. Ti, o gospod, poznaš mojo slabost, da velikrat padem, da pogosto obetam, česar ne deržim. Zatorej te prosim ponižno potrebne pomoči, da dobro delam, zlega pa se ogibljem. Marija, dobra mati moja, moj angel varih in moji patroni, várujte me, branite me, vodite me, da po

pravi poti danes hodim, in da se enkrat z vami v nebesih veselim. Amen.

Očenaš . . . Češčena . . .
Čast bodi . . .

Mejdnevne molitve.

O moja gospa, o mati moja, tebi se vsega darujem; in da se tebi udanega iskažem, ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje serce, in sebe popolnoma vsega. Ker sem tedaj tvoj, o dobra mati, varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in posestvo. (100 dni odp.)

Večni oče, darujem ti predrago kri Jezusa Kristusa v zadosčenje za svoje grehe, in za potrebe sv. cerkve. (100 dni odp.)

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak zveličar. (50 dni odp.)

Moj Jezus, usmili se me. (100 dni odp.)

Presveto serce Jezusovo, usmili se me. (100 dni odp.)

Jezus, Marija, Jožef, vam darujem svoje serce, svojo dušo, ino svoje življenje. (100 dni odp.)

Sladko serce Marijino, bodi moje varstvo. (100 dni odp.)

Neomadežano serce Marijino, prosí zame. (100 dni odp.)

Angel božji, ki si moj varih, razsvetluj me, varuj me, vodi me, ino vladaj me, ker sem ti od božje previdnosti izročen. (100 dni odp.)

Jezus, Marija. (50 dni odp.)

O Bog, vérujem v te, ker si neskončna resnica in modrost; poterdi mojo vero. — O Bog upam v tebe, ker si neskončno dobrotljiv in usmiljen; pomnoži moje upanje. — O Bog, ljubim te, ker si neskončna dobrota in lepota; užgi mojo ljubezen.

O moj preljubeznjivi Jezus, da se tebi hvaležnega iskažem, in da popravim svojo nezvestobo, ti darujem svoje serce, ter se ti popolnoma posvetim, in terdno sklenem, s tvojo pomočjo nič več ne grešiti.

Rožni venec naše lj. g. presv. serca.

Ljubljeno bodi povsodi presveto serce Jezusovo.

1. Presveto serce Jezusovo, usmili se nas. (enkrat.)

Naša ljuba gospa presvetega serca, prosi za nas. (desetkrat.)

2. Presveto serce Jezusovo, usmili se nas. (enkrat.)

Naša ljuba gospa presvetega serca, prosi za nas. (desetkrat.)

3. Presveto serce Jezusovo, usmili se nas. (enkrat.)

Naša ljuba gospa presvetega serca, prosi
za nas. (desetkrat.)

(Za vsaki sv. zdihljaj je podeljenih po 100 dni odp.)

Večerna molitev.

V imenu Boga očeta, in sina
(50 dni odp.)

Usmiljeni oče nebeški, veliko dobrot in milosti, dušnih in telesnih, ki jih še sam ne poznam, sem spet danes od tebe prejel. Bodi zanje priserčno zahvaljen, pa tudi za terpljenje, saj je vse dobro, karkoli pride iz tvoje očetovske roke. Pa, ah, preljubi moj oče v nebesih, kolikrat sem te spet danes razžalil, kolikrat sem nate pozabil, se hudim nagnenjam prepustil, in svoje dolžnosti zanemarjal! Vsaki dan sem bližej večnosti, ali sem pa bolji ko včeraj? O Bog, ki nikoger ne zaveržeš, ki je skesanega serca, ampak mu po svojem velikem usmiljenju milostivo odpustiš, usmili se tudi mene, in odpusti mi vse moje zagreške, ktere iz serca obžalujem, in katerih nečem več storiti. V tvojem svetem imenu se podam k počitku. V tvoje roke izročim svojo dušo in svoje telo. Tvoja očetovska roka me blagoslovi. Blagoslovi me tudi ti, o mila moja mati Marija; várujte me sovražnika vi moji patroni; in čuj nad mano ti moj angel varih. Terpljenje dušam v vicah pa hládi Kristusova kri.

Očenaš . . . češčena . . .

Čast bodi . . .

Sveta maša.

Namen. Zdaj hočem pobožno biti pri sv. maši, da vedno počastim presveto trojico in predrago kri Jezusa Kristusa, da se zahvalim za vse dobrote, da zadostim za vse grehe in pomanjkljivosti svojega življenja, da zadobim vse potrebne milosti, zlasti milost pravega spreobnjenja sebi in drugim grešnikom, in pa tudi milost srečne zadnje ure. Darujem to sv. mašo v tolažbo in hladilo ubogim dušam v vicah, zlasti za svoje najbližnje sorodnike in za najbolj zapuščene duše. O Marija, brez madeža spočeta, ki si mati božja, mati usmiljenja, k tvojemu presvetemu in prečistemu sercu se zatečem. Izprosi mi pobožnega duha, hudega duha zè vsemi raztresenimi mislimi pa od mene odganjaj. Spremljaj me po križni poti, s kervjo tvojega ljubega sina zaznamljani. Isprosi mi nekaj tiste žive vere, tistega terdnega upanja, in zlasti one goreče ljubezni, ki je bila v tvojem presvetem sercu. Sveti angel varih, vi svetniki, katerih spomin je danes, ino vsi svetniki božji, prosite zame, da bivam pri ti sv. maši tako pobožno, kakor bi imel prec po nji umreti.

O Jezus, s svojo presveto kervjo blagoslovi moje oči, ušesa, jezik. Svoje molitve sklepam z mašnikovimi molitvami, z molitvami vesoljne sv. cerkve, z molitvami tvoje deviške matere

in zè vseh tvojih ljubih svetnikov; zlasti pa združujem slabo svojo molitev s taisto tvojo, ktero si ti, o veliki mašnik, na oljski gori in na križu za nas opravljal.

Uvod. V duhu molitve, ponižnosti in skesanosti se veržem prédte, o moj Bog in moj oče. Želim te počastiti, kakor zaslužiš. Toda jaz sem pred tabo prah in pepel, revni kaznivi grešnik; ne smem si upati, svoje oči k tebi povzdigniti. Zatorej terkam na svoje persi in te prosim: Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Zavoljo molitve tvojega Jezusa, v smertni britkosti na Getsemani opravljane, te prosim, ne zaverzi me, ampak ozri se name s pogledem svojega usmiljenja, in očisti me vse moje hudobije. — Marija, ki si mati milosti, in zavetje skesanim grešnikom, pomagaj mi, da se spokorim in odpuščanje zadobim.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! O Bog, svojo slabo molitev zedinjam s hvalnicami nebeškimi, zlasti s petjem angelskim v zveličarjevi rojstni noči. Tudi meni je rojen zveličar. O nebeški oče, z največi spoštljivostjo te molim v skrivnosti učlovečenja tvojega sinu. Čast bodi tebi in sinu in sv. duhu, presveti božji trojici, za ljudezen, milost in dobrote, nam ljudem iskazane. — Spominjam te, o božja mati in prečista devica Marija, tistega veselja, ki je napolnilo tvoje serce, ko si pervikrat učlovečenega Boga, svoje preljubo dete, v naročje

uzela. Zavoljo tega veselja mi isprosi pri tvojem sinu, da mi dodeli obilni delež milosti svojega učlovečenja.

Molitve. Ponižno te prosimo, o večni gospod Bog, usliši milostno molitve naše matere, tvoje sv. cerkve, ktere mašnik, tvoj služabnik, opravlja v njenem imenu. Dodeli po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa, po prošnjah preblažene device, tvoje matere Marije, in po združenih prošnjah vseh nebeščanov, dodeli nam tvojo milost, ki potujemo še po tej dolini solz; ustavi solze vsem žalujočim, polajšaj stisko zdihujočim, manjšaj terpljenje bolnikom, ter se milostivo ozri na kesanje pokorečih se duš: da vsi, ki tvoje neskončno usmiljenje zdaj vikšamo, enkrat te od obličja do obličja gledamo, ljubimo in slavimo, po Jezusu Kristusu gospodu našem. Amen.

List. Na vekomaj bodi slavljeno, o nebeški oče, tvoje neskončno usmiljenje, po katerem si nam oduzel našo slepoto, in nam po svojem sinu Jezusu prižigal luč vere, da vidimo pot, ki k tebi v nebesa derži. Bodi zahvalen, da si ustanovil sv. cerkev, ki nas tvoje zveličanske resnice uči. O da bi vselej po veri živeli, jenkrat pa k tebi srečno prispeli. Dodeli nam, o gospod, da Marijino vero zadobimo, da po njenem zgledu ravnamo, in da ž njo vred uživamo večno zveličanje.

Evangelje. Jedinorojeni sin Boga očeta, tvoji nauki so nam pot, resnica, in življenje. Daj nam milost, da pota resnice ne zgrešimo,

in večno življenje dosežemo; zakaj mi spoznamo, da bi nam tvoji nauki nič ne koristili, ko bi jih le z besedo pričali, v djanju svojem pa tajili. Častiti in ljubiti hočem tudi tvojo namestnico, mojo versko vodnico, sv. cerkev, vedoč, da kdor njo posluša, tebe posluša. — Moč tvojih besedi, naj zbriše moje grehe.

Darovanje. S kruhom in vinom, kateri ti mašnik daruje, ti darujem tudi jaz; o Bog, svoje telo in svojo dušo, zè vsemi dušnimi in telesnimi močmi, ktere si mi dal, da jih obračam v tvojo čast ino v svoje zveličanje. Uzemi jih ti v svojo last, posveti jih in ne dopusti, da bi mi kdaj služile proti tvoji sv. volji, v moje pogubljenje. Darujem ti tudi svoje serce zè vsemi njegovimi nagnenji zè vsemi željami in mislimi, zè vsem veseljem in terpljenjem. Usvoji si ga tako, da bo zmeraj zate bilo, in da nigder drugej ko le v tebi počiva. Uči me, o gospod, tako misliti in delati kakor Marija, ki je djala: glej, dekla sem gospodova.

Predglasje. Spodobno je in prav, da ti hvalo dajemo, sveti vsemogočni oče, večni Bog, po Kristusu gospodu našem. Po njem hvalijo angeli tvoje veličastvo, po njem te povelečujejo z najgloboči spoštljivostjo vse nebeške moči. Dovolj tudi nam grešnikom, da se zedinjamo s hvalnicami nebeških duhov, da ti ponižno in spoštljivo kličemo: svet, svet, svet si, o Bog, gospod vojnih trum; nebesa

in zemlja sta polne tvoje slave. Češčen bodi, ki pride v imenu gospodovem; ki stopa z nebes na altar, da skritega pod podobo kruha in vina molijo angeli, da se z novič daruje za nas uboge grešnike tako resnično, kakor se je na Golgati.

Tihe molitve. Po našem božjem redniku te prosimo, o Bog, poglej usmiljeno na svojo sv. cerkev ino vse njene ude: usmili se vseh vernih kristjanov, zlasti onih, za ktere sem moliti dolžan...; naj nam služi vsem ta presveti dar v odpuščenje naših grehov, v zdravilo naših dušnih ran, v dušno in telesno posvečenje, da zmagamo vse skušnjave, in da se obranimo vseh nevarnosti. — Usliši našo ponižno molitev, s katero se sklepa vsa zveličana cerkev v nebesih, in ktere prošnje in zasluženja ti zdaj darujemo: zlasti darujemo tvoji veličasti zasluženja in prošnje preslavne device in bogorodnice Marije, po kateri smo prejeli sad življenja; potem tudi zasluženje tvojih sv. apostelnov, mučencev, spoznavavcev, devic in spokornikov, ki se v naši nebeški domovini že s tabo veselijo. Milostljivo sprejmi njih goreče prošnje, in prištej nas v njih zveličano družbo, da te bomo ž njimi kdaj vekomaj slavili.

Spremenenje. Molim te, o Jezus, moj Bog in moj gospod, ki si tukaj resnično pričujoč, kakor Bog in človek; a pravo jagnje, ki se očetu daruješ za grehe sveta. Gospod, bodi milostljiv meni grešniku. Tudi moji grehi

so te na križ pribijali; napolni moje merzlo serce s kesanjem in zahvalo.

O sveta predraga kri, ki si tekla za moje grehe, ponižno te molim. Kliči zame v nebesa za usmiljenje. Očisti mojo dušo vse nesnage, operi moje serce vse hudobije. O da bi ne bila zame zastonj tekla, in da bi ne bila nad mano izgubljena!

Po vzdigovanju. O moj Jezus, hočem te ljubiti, ti moj Bog in moje vse; hočem te ljubiti, ti moč moji duši; vsegdar te hočem ljubiti, ti veselje mojega serca. Tebi hočem živeti, ker si mi ti življenje pridobil. Moj prenovitelj si ti, ker si prerodil človeško naturo, ki je bila po grehu pokvarjena. Moj rešnik si ti, ker si me rešil iz sužnosti greha, smerti, pekla. Moj kralj si ti, ker me vladaš s svojim usmiljenjem in s svojim duhom. Moj mašnik si ti, ker si molil in še zmeraj zame prosiš pred obličjem svojega nebeškega očeta. Moj dar si ti, ker si se zame daroval na križu, in se še daruješ na altarcu. Moj sodnik si ti, ker si Bog in človek skupaj. Ko človek si moj brat, ko sin božji si moj vsemogočni priprošnik pri očetu. Moja čast in moja slava si ti: zakaj zame si se učlovečil, da si me storil otroka nebeškega.

O moj Bog in oče vseh ljudi, poglej z milostivimi očmi na ta dar; naj ti dopade neskončnokrat bolj, ko dar Abelnov, Abrahamov in Melkizedekov, in ne odtegni nam, svojim otrokom, svojega usmiljenja. Bodi

milostljiv tudi vsem, ki so umerli v občestvu s tvojim sinom, katerih duše pa še v kraju očiščevanja terpe... Zavoljo te presvete nekervave daritve jim polajšaj njih terpljenje, in pripelji jih v prebivanje večne svetlobe in nebeškega pokoja.

Oče naš, kir si v nebesih...

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta usmili se nas, in dodeli nam mir — o Jezus, ki si zemljo z nebom spravil, ino vse k jedinstvi vere in ljubezni poklical, daj svoji cerkvi mir, ki ji ga svet ne more dati: da ti vsi udje z veseljem služijo, in da se tvoje sv. ime po vsem svetu poveljuje. Usmili se onih, ki so še daleč od nezmotljive resnice in od luči tvoje vere; dodeli, da izgine sè zemlje vsa nejedinstvo, da vsaka duša čuti v sebi tolažbo tvojega miru, in da hrepeni le po miru v nebeški domovini. Očisti naše serce vsega napuha, da s svojim bližnjim v ljubezni poterpimo, in da voljno prenašamo terpljenje, ki nam je v zasluženje pošiljaš. Poterjaj in podpiraj nas v boju proti mesu, da hudo poženje krotimo in premagujemo, potem pa večno plačilo zadobimo.

Obhajilo. Gospod, nisem vreden, ... Nisem te vreden, o Jezus, pa sem te potreben, potreben, ker si jed in življenje moji duši. Obudi v meni velike želje po tebi, po živem kruhu, ki nasiti neumerjočo dušo. Dokler ne pride tista srečna ura, da te v svoje serce prejmem, mi daj pobrati vsaj drobtine tvoje mize, me

vsaj duhovno poživljaj, da na potovanju tega življenja ne omagujem.

Molitev. Usliši, nebeški oče usmiljenja, molitev svoje sv. cerkve, in dodeli nam na prošnje kraljice nebeške in matere božje Marije ino vseh tvojih svetnikov — pomoč v naših nadlogah in pa vsega potrebnega, da spolnujemo tvojo sveto voljo, da po tvojih zapovedih čisto živimo, in se po tem življenju vekomaj s tabo veselimo.

Zadnje evangelje. V začetku je bila beseda, in beseda je bila pri Bogu, in Bog je bil beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse stvari so po nji storjene, in brez nje ni nič storjenega, kar je. V nji je bilo življenje, življenje pa je bilo luč ljudem. In luč je svelila v temoti, temota pa je ni spoznala. Bil je človek poslan od Boga, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v spričevanje, da pričuje o luči, in da vsi po njem verujejo. Ni bil luč, ampak da priča o luči. Bila je prava luč, ki razsvetli vsacega človeka, ki na svet pride. Na svetu je bil, in svet je bil po njem storjen, pa svet ga ni spoznal. Prišel je v svojo lastino, toda njegovi ga niso sprejeli. Ki so ga pa sprejeli, jim je dal moč, otrokom božjim biti: tem, ki verujejo v njegovo ime, ki niso ne iz kervi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni. In beseda je meso postala, ter med nami prebivala, in videli smo njeno slavo, kakor slavo jedinorojenega od očeta, polno milosti in resnice.

Izpovedne molitve.

Molitev razsvetljenja. O moj Bog, o moj predobrotni oče nebeški, ki vsacega razsvetliš, ki pride na ta svet, ulij v moje ubogo in grešno serce vsaj en žarek tvoje svete luči, vsaj en žarek resnične ljubezni in pravega kesanja, da vse svoje grehe prav spoznam; resnično obžalujem in se jih čisto ispovem. — Ti pa, o Marija, ki te imenujemo zavetje grešnikom, podpiraj me s svojo mogočno priprošnjo; saj sem tvoj otrok, če tudi po grehu nesrečni otrok. Podaj mi svojo materno roko, in pripelji me k Jezusu, kterega sem z grehi izgubil. — O moj angel varih, ki si pričal bil, ko sem grešil, stoj mi zdaj na strani, ko se vredno pokoriti želim. Vsi angeli in svetniki božji, prosite zame pri usmiljenem, Bogu, da se skesano in čisto ispovem, in pravi sad pokore storim. — O sv. duh, tolažnik žalostnih, dodeli mi zdaj svojo milost, da ne zakrivam svojih grehov; poterdi mojo slabo voljo, da terdni sklep storim svoje življenje poboljšati, po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Izpraševanje vesti... (Izprašuj se, ter preiskuj svojo vest, kakor bi bila ta ispoved posledna tvojega življenja).

Kesanje. O moj Bog in moj gospod te ino vse moje grehe iz globočine serca obžalujem, ker sem svojo neumerjočo dušo pred

tvojim obličjem tako silno ogerdil in torej zaslužil ojestro kaznovan biti. Obžalujem svoje grehe, ker sem tolikrat in tako hudo razžalil svojega predobrotljivega zveličarja, ki je moral tudi zavoljo mojih grehov kervavo se potiti, bičan in s ternjem kronan biti, teški križ nositi in križan biti. Obžalujem jih, ker tebe, večni oče, največi dobro, nisem ljubil, ampak zaničeval. Kje dobim solza, da objokujem svojo grešnost. Usmili se me, o gospod, in odpusti mi. Tvojega križa se hočem okleniti, tvoja rešna kri padaj name, ter me operi vsega, da ti bom spet prijeten, in potem te nečem nigdar več razžaliti.

Zahvala po ispovedi. O najdobrotniši Jezus, moja večna ljubezen, bodi slavljen in češčen za tvoje neskončno usmiljenje. Težino mojih grehov si mi oduzel, ter jo pogreznil v morje tvojega usmiljenja. Kakor izgubljeno ovco si me zadel na svoje rame, in me k svojim zvestim nazaj prinesel. Poveličevana bodi neskončna dobrota tvojega božjega serca, ki se ne utruđi, grešnikov iskati, in jim smertnih ran celiti.

Odslej te hočem ljubiti, o večna dobrota, ino v dobrem stanoviten biti. Ti, o gospod, veš, da serčno želim, te ne razžaliti in spokorno živeti. Ti poznaš pa tudi mojo slabost, mojo kerhkost: zatorej te prosim pomoči, da v sužnost greha več ne padem; daj mi dobrega duha, da iščem, kar je nebeškega, ter studim, kar je posvetnega. O presveta devica

Marija, sprejmi me spet v svoje varstvo, in ne dopusti, da bi me posvetnost od tebe odvernila. Vsi svetniki in prijatelji božji, prosite zame pred stolom božje milosti, da se krepko ogibljem vsacega greha, da v dobrem stanovitven do konca ostanem, in večno življenje dosežem. Amen.

Obhajilne molitve.

Vera. Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek, molim te pod podobo kruha. Terdno verujem, da si tukaj resnično pričujoč, kakor si bil resnično v jasliah in na križu, in kakor si zdaj na desnici očetovi. Verujem, ker si sam rekel: to je moje telo, to je moja kri. Poterdi mojo vero.

Upanje. Tvoje usmiljenje, o Jezus, je neskončno, in tvoje zasluženje, o moj zveličar je neizmerno. Zatorej upam in se zanašam, da me boš obogatil z milostmi, po katerih ti moram tukaj zvesto služiti, in potem te večno uživati.

Ljubezen. O moj ljubi Bog, jedin ljubimec moje duše, ti si mi hotel več storiti, ko zame le umreti. Sebe samega si se mi zapustil, da ti živiš, v meni, jaz pa v tebi. O da bi mogel razumeti vsaj nekoliko to božjo ljubezen tvojo, ki jo skazuješ meni, prenevrednemu grešniku! Ker ni môči te ljubiti,

kakor zaslužiš, sprejmi vsaj moje priserčne želje, ki si bom prizadeval te vselej in povsod ljubiti.

Spodbujanje. K mizi tvoje presvete večerje, o predobrotljivi gospod Jezus Kristus, se bojim pristopiti, ker sem revni grešnik, ki nimam nič zasluženja. Vender pa zaupam v tvoje veliko usmiljenje, ter hitim k tebi, če tudi boječ, ker vem, da le ti moreš ozdraviti mojo ubogo dušo. Pod tvojo brambo pribežim, o Jezus, in ktereга te se mi je bati ojestrega sodnika, želim zdaj prejeti ko svojega zveličarja in odrešenika. Tebi, o preusmiljeni gospod, kažem svoje rane, pred tabo spoznavam svojo nevrednost in hudobnost. Vem, da sem veliko in hudo grešil, zavoljo česer se po pravici bojim, toda jaz terdno zaupam v tvoje milo serce, ki nobenega ne izločuje.

Poglej me, o Jezus, z očmi svojega usmiljenja, ti ki si pravi Bog in človek, ki si za nas križan bil, in bitko smert prestal. Usliši me, k tebi upijočega, ne zaverzi me, k tebi zdihujočega. Usmili se me uboge stvari, usmili se me s toliko nadlogami pregreški obteženega. — Bodi pozdravljen, presveti pravni dar, ki mi zveličanje donašaš; bodi pozdravljen Jezus, pravni dar, ki si bil klan na lesu križa za grehe sveta. — Bodi pozdravljena kri, ki si tekla iz velikih ran mojega križanega zveličarja; bodi češčena, o predraga cena mojega odrešenja, ki si me grehov oprala, in za nebesa odkupila. Spomni se, o gospod,

svoje stvari, katero si zase pridobil s svojo predrago kervjo. Žal mi je, da sem grešil; kesam se svojih grehov, pa se tudi poboljšati želim. Oduzemi tedaj od mene, o premili oče moj, ki si v nebesih, vse moje grehe in hudobije, da bom na duši in na telesu očiščen, da bom tako vreden najsvetejšega prejeti v svoje serce.

Dodeli mi, o Bog, da po tvojem presvetem telesu in kervi zadobim odpuščanje vseh grehov, zbrisanje mojih hudobij, ponovljenje dobrih sklepov, moč stanovitnosti v dobrem in varstvo duše in telesa pred vsemi sovražnimi zalezami.

Serce moje, vesêli se. Tvoj zveličar gre, tvoj kralj prihaja z bogastvom svojih milosti. O Marija, mati presveta, mati mojega gospoda, nadomesti, prosim te, kar meni še manjka do spodobnega sprejetja. Vsi angeli božji, ki stojite pred gospodom, sprejmite me k mojemu Jezusu!

Po sv. obhajilu. Duša Kristusova posveti me — Telo Kristusovo obvaruj me — Kri Kristusova napoji me — Voda iz desne strani operi me — Terpljenje Kristusovo poterdi me — O dobrotni Jezus usliši me — V tvoje sv. rane skrij me — Od tebe ločiti se ne pusti me — Hudega sovražnika brani me — O moji smertni uri kliči me — Zraven sebe deni me — Da na veke te morem slaviti — Zè vsemi angeli ino svetniki.

O najdobrotniši Jezus, večna ljubezen mojega serca moj Bog in moje vse, bodi

pozdravljen, bodi češčen. Pritegni k sebi moje serce ino vse moje moči. Potopi me vsega v tebi, da le v tebi in zate živim, da le tebe ljubim, da le po tebi hrepenim, dokler se s tabo na veke v nebesih ne sklenem. O moj Bog in moje vse, moj predobrotni Jezus, od kod ta milost, da se obiskati me ponižaš, akoravno sem tvoje božje serce tolikrat razžalil! O daj mi solz obžalovanja; rani moje serce s strelicami tvoje vsemogočne ljubezni; užgi v mojem sercu tak plamen, da bo moja duša začela živeti novo in sveto življenje. Spremeni jo tako, da se mi celi svet pristudi, in da svoje delanje le tvoji slavi posvečujem. O moj Jezus, le v tvoji službi čem zanaprej dihati, misliti, govoriti, ljubiti, delati, boriti se, terpeti in umreti. Uravnaj vsa nagnenja mojega serca, in uglasij jih po tvoji božji volji. Bodi mi vodnik po dnevi, luč v temi, bramba v boju, pomočnik v sili, rešnik v nevarnosti, svetovavec v dvojih, mir v britkostih, sladkost v križih in terpljenjih, hrepenenje v življenju, tolažba in veselje v smerti, naposled pa mi bodi zveličanje v deželi živih.

Spreoberni, o večna moja ljubezen, moje serce ino vse moje bitje, da me sovražnikove strelice ne bodo ranile, da čas svojega življenja v ničemernosti ne potratim, da dolžnosti svojega stanu po tvoji volji spolnujem, dokler me smertna noč ne preteče. Vodi moj jezik, po katerem je šel zakrament tvoje ljubezni v mojo dušo, da govori svete, čiste

prijazne besede. Vodi moje roke, da opravljajo le dobra dela, meni in bližnjemu za večno koristna. Vodi moje telo, da ti služi v sveti stanovski čistosti. Vladaј moje serce, da bodo vse misli in nagibi in želje samo na to namerjene, da bi bile tebi prijetne, in s tabo združene bile zdaj in na vekomaj. Amen.

O večni oče, tvoj božji sin mi je obljubil, da mi boš dal, karkoli te bom prosil v njegovem imenu. Kaj mi zdaj moreš odreči, ko si mi dal svojega edinega sina? Usliši me tedaj zavoljo njega v tej zadevi... Usliši me in pomagaj mi, kakor vidiš, da bo najbolje za mojo dušo in telo.

O Marija, presveta moja mati, koliko zastavo tvoje ljubezni sem zdaj prejel. Naj bi bilo tudi moje serce zmeraj tvojemu čistemu sercu podobno. V tvoje mogočno varstvo priporočujem zdaj samega sebe, vse moje znance in dobrotnike, prijatle in neprijatle, kristjane in nevernike, bolne, siromake, terpeče, umirajoče in zlasti uboge duše v vicah.

S svojim detetom, o mila mati moja,
Naj nas blagoslovi roka tvoja.

Sklepna molitev. O dobrotljivi in najslajši Jezus, pred tvojim obličjem se veržem na kolena, ter te prosim in rotim zè vso gorečnostjo svoje duše: utisni milostno v moje serce žive občutke vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi, in terdni sklep poboljšanja: ko z globokim sočutjem in serčnim žalovanjem tvojih pet kervavih ran

pregledujem ino v duhu preišljujem, pred oči si predstavljaje, kar je že prerok David o tebi govoril: „Roke in noge so mi preboli, vse kosti so mi razšteli“.

(Popolnoma odp. po vsakem sv. obhajilu, če to molitev kleče moliš pred podobo križanega Jezusa in navadne (5) očenaše pristaviš.)

Molitev k materi božji vedne pomoči.

Mati božja, serca slast,
 Naj bom jaz le tvoja last!
 Tvoj bom živ in tvoj u smerti
 Tvoj u stiskah ves poterti;
 Tvoj u britkostih, križih zdaj,
 Tvoj jenkrat na vekomaj.
 Mati božja, serca slast,
 Naj bom jaz le tvoja last!
 Mati preljuba jaz upam u te,
 K materi moji zdihuje serce;
 Mati dobrotna, o bodi z menoj,
 Mati mogočna, na strani mi stoj;
 Moliti me spodbujaj, mati,
 Ti zame se vojskuj, o mati;
 Naj, mati, s teboj terpim voljan,
 Da k tebi na veke bom odbran.
 Ti lahko pomoreš, mogočna vsa,
 Ti hočeš pomoči, dobrotljiva;
 Ti moreš pomoči mi, zvesta gospa,
 Ti češ mi pomoči, prevsmiljena!
 Vsem mati si mila, zavetja kraj,

Rešiteljca grešnih, jim vrata v raj;
 Ti nada vsi zemlji, ti kinč neba,
 Tolažba otožnim, jim varhinja;
 Nigdo še ni tebe ne prosil, častil,
 Da, mati, od tebe pozabljen bi bil;
 Zato v vseh nadlogah te kličem na glas:
 Marija pomagaj mi sleherni čas!
 Zaupno bom klical o smerti vesel,
 Vedoč da od tebe pomoč bom prejel.
 To verjem zaterdno: ko smertno zaspim,
 Po prošnji da tvoji v nebesa hitim.
 Sveta deva, serci last,
 Naj bom jaz le tvoja slast.
 Tvoj v življenju, tvoj u smerti,
 Tvoj u stiskah ves poterti,
 Tvoj v britkostih, križih zdaj,
 Tvoj kedaj na vekomaj.
 Sveta deva, serci slast,
 Naj bom jaz le tvoja last.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog oče nebeški, usmili se nas.

Bog sin, odrešenik sveta, usmili se nas.

Bog sveti duh, usmili se nas.

Sveta trojica, jedini Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
 Sv. božja porodnica,
 Sv. devic devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti božje,
 Mati prečista,
 Mati brezmadežna,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati stvarnikova,
 Mati odrešenikova,
 Devica najmodrejši,
 Devica častitljiva,
 Devica hvalitljiva,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda častivna,
 Posoda posebne pobožnosti,
 Roža skrivnostna,
 Turen Davidov,
 Turen slonokoščeni,
 Hiša zlata,
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,

prosi za nas!

Zdravje bolnikov,
 Zavetje grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brezmadežno spo-
 četa,

} za nas prosí!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta;
 zanesi nam, o gospod!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta;
 usliši nas, o gospod!

Jagnje božje, ki odjemplješ grehe sveta;
 usmili se nas, o gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas.

Kriste, usmili se nas.

Gospod, usmili se nas.

Oče naš ... Češčena ...

K presv. rešnemu telesu.

(Keder je izpostavljeno sveto rešnje telo.*)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

* Sicer se molijo le 2. in 4. molitev.

M o l i m o.

O Bog! ki si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom očetom v edinosti svetega duha, Bog vekomaj. Amen.

2. K sv. devici materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti; o častitljiva in blažena devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim sinom nas spravi, svojemu sinu nas priporoči, svojemu sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sv. božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije, vselej device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

3. Češčena kraljica.

Pozdravljena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi

pozdravljena! K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci. K tebi zdihujemo, žalostni in objokani v tej solzni dolini. Ah, oberni tedaj, naša besednica, svoje milostljive oči k nam; in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sv. božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljud Kristusovih.

M o l i m o.

Vsemogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite device matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnega zlega in večne smerti rešeni.

4. K sv. Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ki ga je gospod postavil čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljud Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, o gospod, zasluženje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, da nam bo, kar naša slabost ne premore, po njegovih prošnjah podeljeno.

5. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube device Marije ino vseh svojih svetnikov nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti. Očisti tudi našo rodovino in naše prijatelje hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi. Dodeli nam mir in zdravje; odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje. daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem; in obvaruj to duhovnijo zè vsemi, ki v nji prebivajo: kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I, našega škofa I, našega cesarja I, in vso našo duhovsko in deželsko gosposko ino vse kerščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej z nami. Po gospodu našem Jezusu Kristusu, sinu tvojem, ki s tabo živi in kraljuje v edinosti svetega duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Očenaš . . . Češčenam . . . (petkrat.)

Devetdnevnicia

ali

devetdanska pobožnost na čast naši ljubi gospe
od vedne pomoči.

Za vsaki dan je 300 dni odp.,
kdor prejme pa zakrament sv.
pokore in sv. reš. telesa, ter
moli po namenu papeževem,
zadobi popolnoma odp.

Pij VII. 11. jan. 1809.

I. dan.

*Zakaj se imenuje Marija „naša ljuba gospa
vedne pomoči“ ?*

Marija ima veliko imen, pod katerimi rada vidi, da jo častimo. Najljubši pa ji je, če jo na pomoč kličemo pod imenom naše ljube gospe vedne pomoči, ker si je to ime sama prilastila, in ker nam hoče ž njim posebno zaupanje do nje obuditi. Naše zaupanje bo pa Mariji še le tedaj povoljno, keder bomo tako ravnali, kakor nam vелеva to prelepo njeno ime. Kaj pravi to ime? Pravi, da le Marija, in le ona sama, je naša gospa, vladarica; vsi kristjani so njeni podložni, ki se imajo nanjo obračati, kederkoli jim je treba pomoči: ker ona je delivka vedne pomoči.

Kaj pa je to, pomôči komu? Pomoči komu se pravi, ga iz velike zadrege ali nesreče rešiti. Naša največi nesreča pa je smertni greh, ki je dušna smert, in pa mali grehi, ki dušo madežajo in more. Neomadežana devica pa je zmeraj pripravljena, nas iz te nesreče potegniti. Ako jo le količkaj poprosimo; dostokrat če se le milo nanjo ozremo, da bi se greha kesali ter se ga iznebili, nam Marija že pomaga, da začnemo greh studiti, in se ga v zveličavni kopeli sv. pokore očiščevati. Kako zelo da Marija skerbi, da bi grešnik zapustil svoj nesrečni stan greha, pričajo njene besede, ki jih je nekoč govorila sv. Brigiti; rekla ji je: „Najsi je človek storil grehov kolikerkoli, ako pa k meni pride in odkritoserčno želi poboljšati se, bom zmeraj sprejeti ga pripravljena“. Ker je tedaj preblažena devica vselej pri volji, nas te največi nesreče osloboditi, kederkoli hočemo greh zapustiti, ji gre po pravici to lepo ime: naše ljube gospe vedne pomoči.

Komu pomoči, se pravi pa tudi, ga nesreče obvarovati. Mi smo zmeraj v nevarnosti, da grešimo, kajti naša krepkost in šibkost je tolika, da bi bili v stanu, ko bi nas pomoč od zgorej ne varovala, v eni sami četerti ure najhujše hudobije doprinašati. Če bogoljubne duše terdno sklepajo po poti čednosti hoditi, dasi tudi so tolikanj slabe; če mi nismo vseh onih grehov storili, ktere storiti so nas nevarne priložnosti in hude strasti nagibale in takorekoč

naganjale, se imamo zahvaliti le Marijinemu varstvu. Ona je bramba vsem, ki jo kličejo na pomoč.

Pomôči komu se dalje pravi, mu dobra, imetje ohraniti, ki mu je hočejo sovražniki uzeti. Posvečujoča milost božja, ki nas dela Kristusu podobne, je dar iz nebes, je naše največi premoženje, naše največi dobro. Božja previdnost je postavila kraljico nebes in zemlje, da nam po njenih rokah prihajajo nadnatorne milosti. Nebeška gospa ne skerbi samo za to, da nam posvečujočo milost varuje in ohrani, ampak tudi zato, da nam jo pomnoži, t. j. da smo Bogu zmeraj prijetnejši; ona nam zmeraj pomaga z milostmi, da moremo dobro delati, da je naše dušno življenje vedno krepkejši, da se nam ohranijo ulite čednosti in darovi sv. duha. S to božjo in z Marijino pomočjo postajemo dan na dan Kristusu podobnejši.

Marijina pomoč je vedna ali zmerajna; njena pomoč nas spremlja od trenutka do trenutka, dokler smo na zemlji, in še potem, ko smo že na onem svetu. Duše v vicah dobivajo tolažbo in hladilo v svojem terpljenju, pa le od naše usmiljene matere. Marijino pomoč uživajo zlasti one duše, ki so ji na zemlji zvesto služile. Zasluženje, ki so si ga terpeče duše v vicah na tem svetu pridobile, razkazuje Marija svojemu sinu, ter ga tako nagiba, da njenim služabnicam terpljenje okrajša. Če se komu pomôči pravi: koga osrečiti, je gotovo, da je Marija naša vedna pomoč, ker

nam bo célo večnost vedni začetek našega veselja, naše neskončne sreče. Potemtakem je prav, da Marijo pod tem imenom častimo.

Ker se imamo vedni pomoči preblažene device za toliko milosti zahvaliti, zatorej ne prenehajmo, je za prejete dobrote spodobno zahvaliti, pa jo tudi še novih dobrot zaupljivo prositi. Hvaležnost je pomoček, da si jo naklonimo. Za vsako dobroto in milost, ki jo od nje prejmemo, molimo ktero češčenomarijo, ali pa opravimo kako drugo molitvico: to bo spoznanje, da verujemo in zaupamo v njeno vedno pomoč.

Molitev.

O Marija, z velikim veseljem te pozdravljam z imenom, ki je tebi tako drago, meni pa tako hasnovito. Dodeli mi, da vselej in povsod občutim tvojo vedno pomoč. Dáj mi to pomoč v mojih skušnjavah, v mojih zagreških, v težavah in britkostih tega življenja, zlasti pa na mojo smertno uro. Prosim te tudi milosti, da bi te bolj priserčno, bolj veliko-dušno, bolj goreče ljubil ko doslej. In ker ti vse premoreš, kar hočeš, te prosim, usliši milostno mojo molitev v tej devetdnevni pobožnosti; zlasti . . . Jezus, tvoj ljubi sin, ti ne more ničesar odreči,

tvoje serce pa nikomer pomoči ne odtegne, ki se zaupljivo nate oberne. O Marija, jaz uboga reva k tebi pribežim, usmili se me, in usliši moje prošnje!

(Opazba. Zdaj pristavi še lavretanske litanije.)

2. dan.

Naša ljuba gospa vedne pomoči je vsemogočna v nebesih.

Na Marijo se obrniti, pa njeno varstvo čutiti, je taisto; kajti preblažena devica uliši vsako prošnjo: prvič zato, ker ima to moč, drugič pa zato, ker je tako zelo usmiljena. Ko vidi naše potrebe, ne more, da bi nam ne pomogla. Da pa vidimo, koliko moč ima sveta mati božja v nebesih, slišimo, kaj pravijo cerkveni očeti in duhovni učeni.

„Marija — tako pravijo vsi — ima toliko moč, da Bog usliši vse prošnje, ki mu jih Marija predstira, in nobene ne odverne“. Marija je kraljica vseh stvari, ter kraljuje na prestolju slave, zraven svojega božjega sina, Jezus pa radovoljno spolni vsako željo svoji materi. Vse, kar hoče, se zgodi v nebesih in na zemlji. Mogočna je, da nam pomore iz brezna naših grehov; mogočna, da nas k Bogu pelja, da naše duše Bogu približuje; mogočna, da zveličarja nakloni in

preprosi, da usliši naše prošnje, nam izpolni želje, ter sprejme naša zadoščanja in darovanja.

Nadaljno je Marija mogočna v tem, da nam pomore premagovati skušnjave hudobnega sovražnika in gospodariti naše strasti; je mogočna, da razdere vezi, ki nas napak vežejo na stvari; da nas stori goreče, ko se vadimo v čednostih; da nam da krepkost, ko se borimo z nepopolnostmi, ki so nam velika napota do Boga; je mogočna, da nas srečne in zdrave pripelje v zavetje večnega zveličanja. Z eno besedo, naša nebeška gospa stori z močjo svoje priprošnje to, kar gospod z močjo svoje roke. Temu se ni čuditi. Šaj je Marija mati božja, in ker Jezus, najboljši sin, svojo ljubeznjivo mater neskončno ljubi, zatorej je njegovemu sercu nemogoče, da bi ji kaj odrekel. Vsemogočni gospod je izročil preblaženi devici veliko pravic svoje mogočnosti.

Potemtakem zaupamo zè vso pravico na vedno pomoč Marijino v vseh naših nadlogah. Hvala bodi božjemu zveličarju, da ni potrebe, v kateri bi Marija pomoči ne mogla. Klicati nam jo je tedaj sméti na pomoč v vseh naših terpljenjih in kterikoli potrebah. Če jo bomo zmeraj na pomoč klicali, nas bo v vsem, povsod ino vsegdar uslišala. Kaj se naša ljuba kraljica ne imenuje prav gospo vedne pomoči kristjanov?

Blager pa zvestim služabnikom Marijinim. Pod njenim varstvom se nimajo ničesar bati: ne sveta, kteri jih Marijo uči zaničevati, ne

lastne slabosti, ker jih vedno podpira, ne pekla, ki se strese, če le Marijino ime izreko. Presveta devica ne bo prenehala nam pomagati, če mi ne bomo prenehali je klicati na pomoč. Hvalimo gospoda, da je svoji materi tako prečudno moč dodelil, ter imejmo krepko zaupanje v njeno vedno pomoč.

Molitev.

Gospa nebes in zemlje, potegni se milostivo zame pri Bogu, in isprosi mi milost, da bom kdaj večnega zveličanja deležen. Brez tvoje vedne pomoči je ne morem doseči, ker je v meni in okoli mene vse polno zaprek. Bodi ti moje varstvo in moja pomoč, kakor si moja moč in moje upanje. Neomadežana devica, ti veš, iz kakega namena se zdaj k tebi obračam; da bi . . .; poslušaj me v tej devetdnevni pobožnosti. Moje zadeve ti nič družega ne priporoča, kakor tvoja dobrotnost pa moja zaupnost. Ktero milost koli pa mi hočeš dodeliti, pomnoži mi zaupnost v tvojo vselejno pomoč; in zato se ti že zdaj detinje zahvalujem, ker vem, da kdorkoli te prosi, nigdar zastonj ne prosi. (Lavret. lit.)

3. dan.

Vedna pomoč Marijina kaže, kako dobrotna je n. lj. gospa do nas.

Kdo še v svojem življenju ni okusil Marijne preblage dobrotnosti? Kdo ne želi, je še dalej deležen biti? Kdo bi rad ne poznal to dobrotno serce, ki je polno ljubezni in usmiljenja do nas? — Da je bila naša lj. gospa, največi čudež božji, ustvarjena, je Bog oče odperl zaklade svoje neskončne moči, sin božji zaklade svoje modrosti, sv. duh pa svoje ljubezni. V Mariji so sternene vse popolnosti in čednosti, katerih stvar le zmožna biti more. Marijina dobrotnost tedaj je silno velika, noben človek je ne more dorazumeti, nihče sprevideti, kako daleč da sega. Dobrota vseh ljudi ali pa angelov je v primeri z Marijino dobroto kakor jen pesek proti gori, jena kaplja proti morju, senca proti resnici. Vsi bogoznanci nedvojno terdijo, da Marija je nedorazumljivo dobrotna.

Dobrota je sama na sebi, pravi sv. Dioniz ar., delivna. Kakor studenec zmeraj vodo daje, in kakor sonce zmeraj svetlobo in toploto razširja, tako tudi Marija zmeraj dobro deli. Dobrodelnost je glavna lastnost naše nebeške matere. Marija skoraj ne more, da bi nam dobrot ne skazovala. Dobrote nam deliti, to je njena slava, njena sreča.

Marija nam ni samo tako naklonena, da nam rada in vedno dobrote skazuje, ampak

nam je materinski naklonena, kakor mati svojemu detetu. Imenitne besede umirajočega zveličarja so jo postavile duhovno mater vsem Adamovim otrokom. Zatorej smo ravno tako gotovo privzeti ali posinovljeni Marijini otroci, kakor gotovo smo božji otroci. Kakor je ona po eni strani le telesna mati našega gospoda Jezusa Kristusa, pravi sv. Avguštin, tako je po drugi strani le duhovna mati vsem vernikom, in koliker viši je duh od mesa, toliko resničnejši je tudi Marija bolj naša mati, ko tista, ki nam je dala življenje.

Mi smo Marijini otroci. O kako sladka, tolaživna beseda! Jezus, ki nam je Marijo mater dal, ji je v njeno dobrotno serce tisto in še večji ljubezen ulil, ki jo ima vsaka mati do svojih otrok. Ali kaj je najmogočnejši pozemska ljubezen proti oni, ki jo ima Marija do nas! Koliker presega Marija vse svete žene na popolnosti, toliko presega tudi najboljši matere na ljubezni. „Vseh mater ljubezen skupaj,“ pravi Alfonz Ligorski, „je le merzlota v primeri z ljubeznijo, katero ima Marija do sleherne duše“.

Kako bi moglo pač biti, da bi je tolika materna ljubezen ne silila nam pomagati, in nas z večmi dobrotami obsipati, ko jih prijeti želimo! Noč in dan ima Marija svoje oči uperte na nas. Njeno serce bdi, da nas váruje, ter ima sočutje z našo jedinščino, in njene materne roke se rade odpirajo, nam zaklade božjih milosti delit. Hiti nam na pomoč, keder

smo v nevarnostih, nas brani, in prepodi sovražnike od nas. Pomaga nam, kolikorkrat jo kličemo. Kako srečni otroci smo, da imamo tako dobro mater. Ker nam je tako lahko priti k nji, poslužujmo se prav pogostoma njene dobrote.

Molitev.

O moja mati, kolikokrat te kličem, ne mudi se, mi pomagati, ampak daj mi hitro čutiti mogočno tvojo pomoč. Tega te prosim v tej devetdnevnicu. Pomagaj tudi mojim, in celi sv. cerkvi. Ni mogoče, da bi te prosili za preveč dobrot. Moja duša je polna zaupanja, ko se na tvojo vedno pomoč zanaša. Hvalim te, o Marija, da si prisvojila si tako tolaživno ime. Pa ne bom te prosil samo zdaj pomoči, ampak prosil te bom v verni ljubezni vse svoje življenje. (Lavret. lit.)

4. dan.

Vedna pomoč Marijina se iskaže o pravem času.

Marija nam hoče pomagati, ker je prevsmiljenega serca, in nam ve pravi čas pomagati,

ker pozna naše potrebe. Ali torej ni prav in spodobno, da v njeno vedno pomoč vsegdar zaupamo?

Sv. Avguštin pravi, govoreč o Bogu, da Bog za vsako svojo stvar tako skerbi, kakor bi bila ona sama na svetu. Tudi o preblaženi devici Mariji smemo reči v primeri, da za vsako kerščansko dušo tako skerbi, kakor da bi imela samo zanjo skerbeti.

Marija pozna vse nas, pa ne tako nedoločno, kakor n. pr. kraljica svoje podložne, poverhoma; ona nas pozna določno, kakor mati svoje otroke. — To prečudno poznanje izvira, po nauku bogoučnikov, iz tega, da gleda Boga, izvira iz gledanja božjega, sploh iz zveličanja. Ker zveličani v nebesih gledajo Boga, zatorej vidijo v Bogu, kakor v zercalu, vse stvari na zemlji, s katerimi so v kakšnikoli dotiki, ali po molitvi, ali po ljubezni, ali po sorodstvu. Ker je pa Marija med vsemi svetniki najbolj zveličana, ker ona Boga najčistejši gleda, in ker je ona mati kristjanov, torej je ž njimi v najožji dotiki, zatorej pozna ona celi svet: vse kristjane skupaj ravno tako, kakor vsacega posebej. Ona vidi vse nas v Bogu tako razločno, kakor se vidijo stvari v zercalu. Ona pozna vsacega izmed nas popolnejši, kakor more poznati mater svoje otroke, ki so zmeraj pri nji. Zavoljo tega svojega viši zveličanja in popolnejši gledanja božjega, pozna tudi natančnejši vse naše misli, vse naše želje, naše bojazni in

nade, naše potrebe in britkosti, naše terpljenje in veselje, kakor bi jih, ko bi bila tudi zmeraj blizu nas. Ona čuje vse naše besede, vidi vse naše djanje, in sicer tako natanko, da ničesar ne spregleda.

Kako tolaživna je pač ta resnica, kako sladko je to premišljevanje! Iz tega spoznamo, da Marija je res naša vedna pomoč. Iz tega se vidi, da ni mogoče, da bi Marija, ki je tako usmiljena in tako mogočna, in ki vidi naše dušne in telesne potrebe, naših ponižnih prošnja ne čula in ne uslišala. — Marija, ki je očevidka, t. j. ki s svojimi očmi vidi vse nadloge našega življenja, nas ne bo nigdar zapustila. Če si bolan, misli, da tvoje terpljenje vidi, da sliši tvoje toženje, da te vidi žalostnega in objokanega, da te občuduje borečega se s svetom in peklom in s hudimi strastmi. Ona je priča, kako si prizadevaš za čednost, kako se trudiš glede svojega poboljšanja, kako se zatajuješ, da bi za Kristusom hodil. Če vidi, da pešaš, te krepi; če vidi, da omaguješ, te podpira; če te zapuščajo moči, te obdaje s svojo materno skerbjo.

Najsi bo naš dušni stan kakoršenkoli, mi hočemo vender terdno zaupati v Marijo. Prosimo jo odpuščanja, da smo ji tako vnémerno služili; obljubimo ji, da jo bomo zanaprej zvestejši častili. Prosimo jo zlasti, naj nigdar ne dopusti, da bi kaj storili, kar bi žalilo njene čiste oči; prosimo jo tudi potrebne moči, da bi voljo božjo natanko spolnovali. Na kratko,

priporočajmo se vsegdar svoji nebeški materi, potem bomo tudi čutili, da nam je res naša vedna pomoč.

Molitev.

Presveta devica, isprosi mi potrebno milost, da se moja duša spremeni. V Jezusovem imenu te prosim, zadobi mi resnično kesanje nad mojimi grehi, terdno voljo se poboljšati, in po moči zadostiti božji pravici. Stori mojo dušo tako čednostno, da ničesar ne upam in ne želim kakor le večno zveličanje. Daj, da vse pozabim, karkoli bi me ločilo od ljubezni Kristusove. O Marija stori, da ti služi moja duša, kakor je tebi dopadljivo; kraljuj nad mojim srcem in nad mojim življenjem; pomagaj mi vsegdar, zlasti pa zdaj, ko te častim s to devetko. Ne daj, da bi bil kdaj nehvaležen Bogu, ki me je tolikanj ljubil, in da bi žalil nje-njegovo božjo mater, ktero mi je pomočnico dal. (Lavret. lit.)

5. dan.

*Po svoji vedni pomoči ozdravlja Marija
naše duše vsega zlega.*

Izmed najglavnejših skerbi naše lj. g. vedne pomoči je ta, da duše iz smertnega greha, največega zlega, rešuje. Duša, ki greši, se upre Bogu, in kaže najgerši nehvaležnost Jezusu Kristusu. Duša v smertnem grehu je tako strašno ostudna, da bi sam Bog, pravi sv. Alfonz, žalosti umerl, ko bi mogel. Da je bil greh odpravljen, treba je bilo, da je umerl Bog-človek. „O nebesa,“ vsklikuje sv. Terezija, „kako strašno zlo je pač greh, ki je mogel Bogu tolike bolečine prizadeti in ga celó umoriti!“ O kako strašno je gledati dušo v smertnem grehu, ki je izgubila posvečujočo milost, svoje pravo življenje, ki je torej dušni merlič, in v očeh božjih gnjusoba. Nebeščani gledajo z večim studom na duše, ki je sama sebi smerdeč grob, kakor mi na gnjijočega merliča.

Ničeser ni na zemlji, kar bi bilo tolikanj hudo, česer bi se imeli tolikanj bati, kakor greha, ki nas nazadnje poplača z večnim hudim. — Zdaj bomo nekoliko razumeli, zakaj Marija tako silno želi, da bi rešila duše iz te največi nesreče, da bi jih ozdravila in očistila, ter presveti trojici prijetne storila. Ona silno hrepeni, nas smertnega greha rešiti, ki nas utegne večno nesrečne storiti. Kakor je

hudo materi, ki pri mertvem svojem otroku žaluje in joka, in bi ga rada spet oživila, tako boli tudi Marijino materno serce, keder vidi dušo v smertnem grehu; in gotovo je, da bi prečista devica, ko bi mogla še žalostna biti, o pogledu s smertnim grehom oskrunene duše od žalosti umerla. Keder je prošena za kacega grešnika, se vselej nanj ozira z usmiljenim očesom; in ako jo grešnik še sam pomoči prosi, pa Marija tej ubogi duši koj svojo milostno roko poda, in davši mu solza pokore, ga z Bogom spravi. Ni grešnika, ki se verže k Marijinim nogam, in ki ima terdno voljo se poboljšati, da bi mu Marija rajši ne pomagala, ko mati svojemu otroku.

Ravno tolika je gorečnost Marijina, da bi nas oprostila malih grehov, ktere le pre-radi tolikrat storimo, ker mislimo, da so res tako majhni. Motimo se, kajti mali grehi so toliko razžalenje božje, toliko zlo, da je človeški jezik izreči ne more, in človeška pamet ne doumeti. „Ko bi videli dušo, z odpustljivim grehom omadežano,“ pravi sv. Katarina senska, „bi morala naša duša umreti, ko bi nevmrjoča ne bila“. Sv. Katarini genovski je dal zveličar spoznati, kolika gnjusoba je greh, pa služabnica božja se je tolikanj prestrašila, da bi bila na mestu umerla, ko bi bila svojo dušo s kakim pogreškom omadežano videla. „Videla sem,“ je djala, „le majhen pogrešek, in to videnje je terpelo le jen hip, pa ko

bi bilo dalje terpelo, bi me bilo umorilo, in celó skalo v prah spremenilo“.

Zdaj pa razumimo, koliko bolečine mora Mariji prizadeti, keder vidi dušo z odpustljivim grehom obteženo, in kako goreče hrepeni, tej duši pomagati, ko bi jo na pomoč klicala. Ravno tako ljubeznjivo skerbi Marija za dušo, ki ima navado, odpustljivi greh storiti, ki se ga pa vendar sramuje, ki se ponižuje, in Marijo pomoči prosi. Zatorej, kederkoli storimo kak pogrešek, bodi iz slabosti ali hudobnosti, vselej pritecimo k naši dobrotni materi, vselej jo prosimo zaupljivo pomoči, in ona bo odgnala od nas vse nakane hudega duha.

Molitev.

O Marija, ki si tolikrat ž žalostjo videla me zveličavno pot zgrešiti, in božjo milost izgubiti, prinesi mi Jezusa v mojo ubogo dušo. Prosim te, dobodi in poterdi mi ljubezen do tvojega sina in do tebe. Bil sem nezvest in nehvaležen, pa odslej nečem terdovraten biti. Prosi zame, o mati milosti, in usliši moje molitve, ki jih sledni dan, zlasti pa to devetdnevnico, tebi na čast opravljam, da bi... Vem, da zaslužim terpeti in kaznovan biti, in da so skušnje, ki jih

prestajam, veliko manjši, kakor bi mi jih božja pravica odločiti imela. Ako mi pa Bog zanaša, se imam zahvaliti tvoji priprošnji. Dodeli mi, o Marija, moč, da se várujem vsacega greha, in da se božjim naredbam radovoljno podveržem. Vse to upam od tebe doseči, ker tvoja moč in dobrota je velika. Kako srečen sem pač, o Marija, ker vem, da tvoje pomoči nigdar pogrešal ne bodem. (Lavret. lit.)

6. dan.

Marijina vedna pomoč nas váruje, da greha ne delamo.

Materna skerblijivost Marijina do teh, ki se zaupno k nji obračajo, ni samo v tem, da jih greha reši, ampak tudi v tem, da jih váruje, da v greh ne padejo, in to njeno várovanje je poroštvo, da v dobrem stanovitni ostanejo.

Kristjan se ima na tej zemlji zmeraj bojevati. Vedne in prav nadležne skušnjave nas napadajo: te nam delajo dvoje in strah, one pa nas motijo in begajo; jene so zunajne in vidne, druge znotrajne in skrivne; nektere so hude, da presegajo skoro naše moči, nektere pa zvite in potuhnene, ki so najbolj zapeljive.

Sovražnik našega zveličanja opravlja svoje delo z neverjetno hudobnostjo in neznansko prekano, da bi nas premogel. Ako se mu njegovo prizadetje uniči, tedaj pokliče peklena kerdela na pomoč, in ako tudi s to podporo duše ne premaga, potem se posluži pa hudobnosti ljudi. Sicer pa ni treba satanu iskati pomočnikov drugodi, mi sami smo njegovi ponudniki, ki ga k sebi kličemo, ki se lovimo v njegove nastave, in si pripravljamo pogubljenje. Če mu jena spodleti, precej drugo poskusi. Zdaj nas skuša po naših očesih, po ušesih, zdaj dela na naše čute, zdaj spet na naše misli in želje, na pamet in serce. Zatorej si moramo k sercu uzeti svarilo apostelnovo: „Denite nase vse orožje gospodovo, da se bojujete proti zvitosti hudobnega sovražnika. Kajti nam se ni bojevati le proti mesu in kervi, ampak proti gospodstvam in močem, proti vladarju temote, proti hudobnim duhovom, katerih je polno v zraku“.

Izmed najmogočnejših orožij, s katerimi se branimo hudiča, je pogostna molitev k Mariji. Vsagdo, ki jo v skušnjavah pomoči prosi, bo zmogel, če le ni se prederzno v nevarnost podal. Če je otrok v nevarnosti, pa svojo mater pokliče, mu bo hitro na pomoč pritekla: tako nam tudi Marija berž pomaga, če zaupno k nji pogledujemo. Vsakteri, ki jo prosi njenega branstva v skušnjavah in svojih hudih strastih, zmore vse napade. — Saj drugače tudi biti ne more. Marijina ljubezen

si prizadeva nevarnost in nesrečo od nas odvrčati; zato pravi sv. Janez damasčan: „Ker imam nepremagljivo orožje, da zaupam na Marijo, sem svojega zveličanja gotov. S samim škitom njene mogočne pomoči bom vse svoje sovražnike zapodil“. „Vojaki,“ pravi sv. Bernard, „se tolikanj ne boje, keder se jim bliža siloviti sovražnik, kakor se boje peklenski duhi Marijinega imena“.

O, ko bi vsi kristjani v skušnjavah Marijo klicali, ko bi spoštljivo izgovarjali njeno ime, ne jeden bi ne padel, nihče bi se ne pogubil. Peklo beži prestrašeno, ko sliši to previsoko ime. Ako nečete nigdar grešiti, prosite svojo mater brez prenehanja pomoči; prosi jo, keder te nadlegajo skušnjave z letakimi zdihljeji: o Marija, ne zapusti me. — Ljuba mati moja, pomagaj mi. — Sveta devica, skazuj mi svojo vedno pomoč!... Če jo boš tako klical, se ti čednost nigdar ne bo razbila. Marija te bo uzela v svoje branstvo, bo sovražnike tvoje odgnala, ti vseh potrebnih milosti dobila, in tako zmeraj bolj dokazovala, da je res tvoja vedna pomoč.

M o l i t e v.

O sladka devica Marija, déli mi svojo pomoč, ktere mi je tolikanj treba v vsakem trenutku mojega življenja. Okoli mene so same nastave in nevarnosti, in moja volja

ni toliko močna, da bi se jih mogla ubraniti. Ker pa vem, da nezaupnost v tvojo dobroto bi mi bila pogubna, zatorej hočem terdno zaupati v tvojo vedno pomoč. Koliker pogostnejši sem padal, koliker več je moja slabost, toliko več imej z mano sočutja. O mati usmiljena, tvoja čast je, da siromakom pomagaš; pomagaj tudi meni, največi siromaku, ki sem že več milosti prejel, kakor jih je za zveličanje treba, ktere sem pa v zlo obernel . . . O bodi dobrotna pomočnica, zlasti v času te moje pobožnosti. Tvoja vedna pomoč poterjaj mojo slabost, premaguj moje hude strasti. Uči me, kako imam Jezusa ljubiti, in po volji njegovi se ravnati. Dodeli mi, da nigdar nate ne pozabim, da se vedno tebi priporočam, dokler svoje duše ne izročim v tvoje presvete roke. (Lavret. lit.)

7. dan.

Vedna pomoč Marijina nam dobiva in pomnožuje nadnatorna dobra.

Marija je naša mati, ki naši duši dobiva od svojega zveličarja zaklade milosti. Kakor

je resnično, da je bila Marija deležna pri skrivnosti učlovečenja božjega, tako je in ostane tudi res, da ima delež v vsem, kar se tiče našega zveličanja. Bog ji je izročil, da nam ona deli nadnatorna dobra; Bog jo je naredil, da je kakor vodišče, po katerem nam božje dobrote in milosti pritekajo.

Po Marijinem posredovanju, prošnju in zasluženju dobivamo posvečujočo milost, nadnatorno življenje, božje čednosti, in darove sv. duha. Ni mogoče dopovedati, koliko ceno ima posvečujoča milost, ker nas dela deležne takorekoč božjega bitja. Jezusovo presveto človeštvo se skrivnostno izliva v našo dušo, ter jo spreminja tako, da smo Jezusu podobni, kakor je razbeljeno železo videti, da je sam ogenj. Posvečujoče milosti, tega neskončnega zaklada, ki se more pa izgubiti pa tudi pomnožiti, nam Bog ni bil dolžan dati, pa dobrota božja nam ga je vendar podarila, da ga prejemajmo iz Marijinih rok, namreč neskončni sad Jezusove kervi, ki našo dušo z Bogom sklepa, ki nas povzdiga v otroke božje, ki nas dela temple sv. duha, in dednike nebes. To je res silno velika dobrota, ki nam jo Marija deli.

Razen te milosti nam deli Marija še druge. Sto in sto sovražnikov je, ki nam prete nadnatorno življenje uničiti. Koliko je skušnjav, ki nas v hudo vabijo ino vlečejo: mi bi se gotovo pogubili, ko bi nam Marija ne stala na strani. Z milostmi, ki nam jih še poverhoma

dobiva, nam razsvetljuje duha, da spoznamo, kako neprecenljiva je posvečujoča milost; nam krepí voljo, da terdni ostajemo pri svojih sklepih; da smo pripravljene raje vse darovati, ko posvečujočo milost izgubiti. Če smo zvesti v tem, da jo kličemo na pomoč, bo tudi ona zvesta, da nam bo pomogla posvečujočo milost ohraniti.

Z Marijino pomočjo tudi rastemo v nadnatornem življenju. Vsaki, ki nam je pomore nadnatorno storiti, nam poviša posvečujočo milost, nam pomnoži darove sv. duha, iz česar sledi, da se imamo za dušno rast posebno Mariji zahvaliti. Še večí, kakor ta služba, ki jo Marija glede naših duš opravlja, je pa njena skerblijivost, s katero se trudi, da bi nas Jezusu Kristusu zmeraj podobnejši storila. Ona si prizadeva, da bi bilo naše življenje po Kristusovem uravnano; ona urejuje naše nagibe, naše želje; ona vlada naše čute in naše telo po postavah čistosti. Z njeno pomočjo dospevamo do tega, da mislimo, želimo, ljubimo in delamo, kakor je Jezus mislil, želel, ljubil in delal, sicer ne ravno tako, pa vendar njemu podobno. Z Marijino pomočjo pridemo polagamo do tega, da moremo z apostelnom reči: „Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni“. — Čast in hvala brez konca in kraja bodi naši ljubi materi, ki nam pomaga, da moremo tolikanj podobni biti njenemu božjemu sinu. Prosimo, naj nigdar ne dopusti, nam priti v tako nevarnost, da bi njene

vedne pomoči nevredni bili, in božjo podobnost izgubili.

Molitev.

Presveta devica Marija, ki si nam htela neomejeno zaupanje obuditi s svojim sladkim imenom vedne pomoči, dodeli mi, da zmeraj nate mislim in na pomoč kličem; zakaj če se bom pridno nate oziral, tudi ti ne boš se obotavljala, mi pomagati. Ohrani in pomnoži v meni zaklade milosti, da jih nigdar ne izgubim. Dodeli mi duha zveste molitve, da v duhovnem življenju napredujem. Blagoslovi to dèvetnico; ako pa vidiš, da bi ne dosegla pravega namena, mi dodeli pa vsaj ono milost, ki je mojim potrebam najprimerniši. Prosi zame zdaj, posebno pa na mojo posledno uro. (Lavret. lit.)

8. dan.

Marijina vedna pomoč nas ravna v terpljenjih tega življenja.

Skoraj bi rekel, da živimo, zato da terpimo. „Bodi v stanu kakoršnemkoli, križ te čaka povsodi“, pravi pobožni pisatelj Kristusove

hoje, Tom. k. Križi pa so mnogoteri: izguba premoženja, siromaštvo, ponesrečeno delo, zmota, nehvaležnost, obrečenost, zaničevanja, bolezni: to so križi, ki nas ali pa naše drage obiskujejo. Pa ti še niso vsi; so še britkejši, ki dušo stiskajo, da serce kervavi in oko solzi: če kdo izgubi očeta, mater, brata, sestro, prijatelja, dobrotnika, moža, ženo, otroka . . . Ložej bi bilo, sešteti pesek ob morskem obrežju, kakor pa nadloge, s katerimi je pot iz časa v večnost nastlana. Razen teh zunajnih križev so še notrajni, ki so časih veliko hujši, in ktere nam le milost božja in pomoč prenašati pomaga.

Naša natura sovraži križe, in vender so take nadloge znamenja božje ljubezni; so darovi terpljenja, pa vender taki, ki prihajejo iz božjih rok; kar pa od Boga pride, je vse dobro in nam koristno. Koliker prijetnejši so bili svetniki Bogu, toliko hujši so bili z britkostmi obiskovani. „Moja hči“, tako je pisala sv. Terezija neki svoji učenki, „pomisli, da nam božji zveličar naše službe s terpljenjami in skušnjami poplačuje, in to je pač najboljši plačilo, ki nam pomaga, da si ljubezen božjo pridobivamo. Resnično ti povem, koliker dalej napredujem, toliko bolj se prepričujem, da Bog s svojimi prijatelji strašno ravna“. Jeli treba veči spričevanja temu, kakor je Kristusovo terpljenje? Zveličar božji, nad katerim je imel večni oče dopadenje, ali ni bil tudi mož bolečin, kralj mučencev? Njegovo življenje

ni bilo družega ko vedni smertni strah: njegova duša je bila polna prehudega terpljenja, volja njegova se ga je neprenehoma branila, njegovo serce je bilo polno neizrečene britkosti, njegovo telo pa polno velikih bolečin. Ta dolgoterpeči, skrivnostni, splošni smertni strah, ki se je začel v maternem telesu, pa končal se na Kalvariji, ali ni bil najhujši poskušnja? — Tudi Marija je morala strašno terpeti. Njeno življenje, podobno Kristusovemu življenju, je bilo preživljeno v solzah ino vsakeršnih poskušnjah, tako da je po pravici dobila ime kraljice mučencev. Križ je tedaj tukaj na zemlji stanovitni delež izvoljenih. Koliker bolj pa Boga ljubimo, toliko lažej nam bo križevo breme, toliko udanejši bomo v voljo gospodovo.

Ako nam breme križa naredi rane, nam jih Marija hladi in zdravi, vender nam križa ne oduzame, če nismo potrebni počitka, ampak nam ga polajšanega pusti, ker ve, da čast božja tako zahteva. Lahko bi nas rešila bremena, pa ga nas ne, ker ve, da moramo podobni biti njenemu božjemu sinu, nji in svetnikom, ako želimo ž njimi prebivati. Dá nam pa tisto božjo svetlobo, po kateri spoznavamo, da terpljenje je še velika milost glede plačila, ki nas čaka zanj; ona razsvetljuje našo pamet, da vidimo, kolika sreča je za nas terpljenje, če je radovoljno prejemamo iz previdne roke božje; ona stori, da uklonimo tilnik, da objamemo križ, in ga serčno nosimo

za Kristusom: „potlej se človeku zdi,“ pravi sv. Franc. saleski, „kakor bi križ dišal po nebesih, kakor bi bil iz čistega zlata, in tako si delamo iz terpljenja sami venec večne slave.

Če zdihujemo pod težo križevo, če pojemamo v britkih nadlogah, ozirajmo se na vedno pomoč one ljube naše gospe, katero cerkev imenuje „naše upanje,“ in skusili bomo, da je tolažnica žalostnih. Prosimo jo, naj nam pomaga skušnje, od Boga nam poslana, da se posvečujemo in zveličujemo, z veselim in voljnim srcem prestajati. Zaupajmo, da je res, kar pravi sv. Bonaventura: „Kederkoli je bila moja duša v stiskah, sem Marijo klical, ona pa mi je vselej podala svojo pomožno roko“.

Molitev.

O Marija, kdo je več terpel, če ne ti? Ti si predvidela svoje terpljenje, pa te ni uklonilo. Poteruj me v mojem terpljenju, ki je potrebno, da se posvečujem in za svoje grehe zadostujem; ne dopusti pa, da bi mi dolgo terpljenje stanovitnost omajalo. Presveta devica, odverni od mene kelih bolečin; ako pa ni drugače, da ga moram isprazniti, daj mi tisto prijetno zavest, da če več terpim, bolj sem podoben tvojemu sinu. Stori, o ljuba gospa, da te o tej pobožnosti

prosim le onih stvari, ki so po volji božji. O presveta devica, imej usmiljenje z menoj križanim človekom, in isprosi mi to milost, da bom poterpežljiv ter udan v terpljenju. Zaupam v tvojo vedno pomoč, ter upam s tvojo pomočjo stanoviten ostati. (Lavret. lit.)

9. dan.

Preblažene device Marije pomoč je vedna.

Marija skerbi materno za nas, dokler na zemlji živimo; svojih otrok tudi o smertni uri ne zapusti, in še na onem svetu jim pomoč deli. Tisti dan, ko je čutila neznansko bolečino, ko je videla umirati svojega sina, kralja izvoljenih, takrat je zadobila pravico in moč, da o smertni uri váruje in brani vsacega izvoljenega, t. j. v milosti božji umirajočega. Zatorej nas cerkev tolikanj opominja, da pogosto molimo: „Sveta Marija, mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro“. Človek, ki jo tisto strašno uro na pomoč kliče se ne more pogubiti. Neka samostanska gospa, redovnica, katero je skerbelo zveličanje njenega očeta, je dobila od sv. Alfonza ta odgovor: „Kaj se bojite za svojega očeta, saj je umirajoč klical Marijino ime. Kdor umira s tem preblaženim imenom na ustnicah, se nigdar ne pogubi“.

Marija spremlja kristjane, svoje otroke, še v kraje večnosti; ne more sterpeti, da bi dušam v vicah terpečim ne pomagala. „Jaz sem mati vsem tem ujetim dušam,“ je rekla nekoč sv. Brigiti, „in zmeraj hladim z novimi priprošnjami bolečine, ki jih za svoje grehe terpe“. Sočutna ta nebeška mati se tudi ne obotavlja, kakor pravi sv. Bonaventura, stopiti v razbeljeno ječo, da svoje otroke obišče, tolaži, in rešuje. Prosimo torej predobrotno devico, naj dušam, ki so nam drage, vedno hladilo deli.

Marijina pomoč ne koristi samo dušam v vicah, ampak tudi izvoljenim. Ko pridejo izvoljene duše v nebeško domovino, pravijo bogoznanci, „so deležne prečastitnega življenja Kristusovega“, vodišče pa, po katerem jim ta slava dohaja, je Marija. Na zemlji nam Marija milosti deli, v nebesih pa slavo. Potemtakem je Marija zares naša vedna pomoč, ker nam milost in slavo deli.

Marija bo v večnosti tudi še po drugi poti, po drugem načinu, naša vedna pomoč. Zveličanje izvoljenih obstoji bistveno v tem, da gledajo Boga, kakeršen je; vendar pa to gledanje ni tako, da bi Jezusa in Marije ne videli. Ko bomo gledali prevzvišeno nebeško kraljico, najlepši delo božje roke, v katerem so vse popolnosti drugih stvari, bo naše zveličanje še pomnoženo. Kako povikšano bo naše veselje, ko bomo gledali Boga in Jezusa in Marijo, to najlepši stvar, lepši ko vsi angeli

in svetniki! V večnosti bomo še le spoznali, kolikanj nas je Marija ljubila, koliko je za nas storila, s kolikimi dobrotami nas je ob-
sipala, kako veliko nam je k zveličanju po-
mogla: in ko bomo to spoznali, bomo tudi
mi njo is celega serca ljubili, kakor zasluži.
Večno zveličanje, ktero bomo zadobili po njeni
priprošnji, naj nas nagiba in naklanja, da ji
za vedno pomoč na zemlji hvaležni bodimo.

M o l i t e v.

O kraljica angelov, ozri se milostivo
name, usmili se moje duše, ki je v to-
likih nevarnostih, življenje milosti izgu-
biti. Kdaj zasveti oni dan, ki me bo rešil
pozemskih britkosti, in mi dodelil slavo
nebeško! Kdaj ti bom poljubljal roko, ki
mi je toliko dobrot skazovala. Res sem
pogostoma ti nehvaležen, pa to svojo
nehvaležnost želim popraviti z večno hva-
ležnostjo. Samo po tvoji mogočni pri-
prošnji upam to srečo doseči. Nihče tvojih
služabnikov, ki je v te zaupal, ni bil
osramotjen. O Marija, moja ljuba gospa,
Prosi svojega sina Jezusa, kakor ga tudi
jaz prosim, naj mi po zasluženju svojega
terpljenja ohrani in pomnoži zaupanje v
tvojo vedno pomoč. (Lavret. lit.)

Sklepna molitev k materi žalostnih.

O prežalostna mati Marija, ti veš, kaj je stiska, nadloga, britkost, ker tvoje lastno serce je meč najhujši bolečine presunil. Terpela si veliko siromaštvo, zaničevanje in preganjanje, in kakor tvoj božji sin si bila tudi ti potopljena v morje bolečin. Ti čutiš, vem, tudi mojo bolečino, saj sem tvoj otrok. Ti si moja mati, ti me tolaži, ti mi pomagaj. Obtežen s hudimi nadlogami, pridem k tebi, o tolažnica vseh žalostnih, ter te ponižno prosim, podaj mi svojo roko, da ne omorem. V tvoje preljubeznjivo materno serce položim svoje terpljenje, pod tvoje varstvo se postavljam. O moja ljuba mati, prosi zame, da me tvoj božji sin ne zapusti, da mi pomaga v moji stiski in nadlogi, ali pa vsaj moč dodeli, da svoje terpljenje iz ljubezni do njega poterpežljivo prenašam. K tebi, o prežalostna mati, stopim pod križ, ter upam, da zavoljo tvojih bolečin in tvoje priprošnje bom uslišan. Amen.

Tridnevna pobožnost

na čast naše ljube gospe vedne pomoči.

I. dan.

Glej, o mati vedne pomoči, pred tvojimi nogami ubozega grešnika, ki se k tebi zateka

in vate zaupa. O mati usmiljenja, usmili se me; in ki te vsi imenujejo zavetje in upanje grešnikov: bodi torej tudi meni zavetje in upanje! Prosim te po ljubezni Jezusa Kristusa: pridi mi na pomoč, in podaj svojo roko padlemu siromaku, ki se tvojemu varstvu priporoča, in ki se za vselej tvoji službi posvečuje. Zahvalujem Boga in častim njegovo usmiljenje, da mi je to zaupanje v tebe podaril, zaupanje, ki mi bo varna zastava mojega večnega zveličanja. Ah, le prepogosto sem padel v svojem prejšnem življenju, ker se k tebi nisem zatekal. Vem, da s tvojo pomočjo bom vselej zmogel; vem tudi, da mi boš pomogla, keder te bom klical; pa se bojim, da bi tega o grešnih priložnostih ne opuščal, in tako v pogubo ne padel. To je tedaj ona milost, ki jo od tebe želim, in za katero te prosim, koliker morem: da v vseh skušnjavah in peklenskih napadih precej k tebi pribežim in kličem: Marija pomagaj mi; mati vedne pomoči, ne dopusti, da svojega Boga še kdaj izgubim.

5 češčenihmarij.

V. Prosi za nas sveta bogorodnica.

O. Da bomo vredni Kristusovih obljub.

Molitev. Vsemogočni, usmiljeni Bog, ki si hotel, da preblažena devica Marija bodi mati tvojemu jedinorojenemu sinu, in da bodi tako v pomoč človeškemu rodu: dodeli, te prosimo, da se po njeni priprošnji ogiblremo

vseh peklenskih uplivov, in ti z odkritim srcem služimo. Po taistem Kristusu, gospodu našem. Amen.

2. dan.

O mati vedne pomoči, dodeli mi, da morem zmeraj na pomoč klicati mogočno tvoje ime: zakaj tvoje ime je varstvo vsem vernim v življenju in zveličanje ob smerti. O Marija, najčistejši, o Marija, najsladkejši, daj da mi bo tvoje ime odslej kakor dihanje, brez kterega ni živeti. Ne mudi se, o kraljica, mi na pomoč priti, keder te kličem: kajti v nobeni skušnjavi, ki me bo napala, v nobenih stiskah in nadlogah, ki bodo nad-me prišle, nečem zamuditi, da bi te ne klical, ter imena Marija ne ponavljal. Koliko tolažbe, koliko priserčne pobožnosti ne čuti moja duša, če te le imenujem, če le nate pomislim! Hvalim Boga, da ti je dal v moj prid to sladko, to ljubeznjivo, to mogočno ime. Pa ne bodi mi dosti, te le imenovati, imenovati te hočem tudi iz ljubezni, hočem, da me ljubezen opominja, te zmeraj klicati: mater vedne pomoči!

5 češenamarij itd.

3. dan.

O mati vedne pomoči, ti si delivka vseh milosti, ki jih Bog nam revežem deli,

in zatorej je hotel, da bodi ti tako mogočna. tako bogata in dobra, da nam ti v našem siromaštvu pomagaš. Ti si zagovornica najbolj nesrečnih in zapuščenih grešnikov, ki k tebi pribeže; pridi tudi meni na pomoč, ki v tvoje usmiljenje kličem. V tvoje roke polagam svoje večno zveličanje, tebi izročam svojo dušo. Udostoji se, me številu tvojih posebnih služabnikov pridružiti, ter me pod svoje varstvo uzeti, in potem ničesar ne želim. Zakaj, če mi ti na strani stojiš, se ničesar ne bojim: ne strašijo me moji grehi, ker mi boš odpuščanje zadobila; ne bojim se peklenških duhov, ker si ti mogočnejši ko vse peklo; in celo svojega sodnika Jezusa Kristusa se ne bojim, ker me bo jena sama priprošnja, ki jo boš zame storila, ž njim spravila. Bojim se le, da bi ne opustil, te na pomoč klical, in tako po svoji malomarnosti se ne pogubil. O moja kraljica, isprosi mi odpuščanje mojih grehov, ljubezen do Jezusa, dokončno stanoovitnost, in pa milost, da vselej k tebi pribežim, o mati vedne pomoči!

5 češčenihmarij itd.

Za vsako teh treh molitev je odpustka 100 dni, jenkraj na dan, ako se moli pobožno in skesano. Odpp. obračljivi i dušam v vicah. (Pij IX. 17. maj. 1866.)

Marijine pesmi.

1.

Mariji devici rožnovenski.

Pred Marijo pritecimo,
 Vsak naj slavi jo goreč;
 Z enim glasom jo častimo
 Nigdar hvale ni preveč.
 Je devica prečeščena,
 Nji enaka ni nobena,
 Nam je bramba up in cvet,
 Dajmo serčno ji zapet'
 Dajmo serčno ji zapet!

Rožic lepih nabirajmo,
 Vijmo šopke vse časti,
 In' Mariji darovajmo
 Rožni venec čistosti.
 Tebi, mati, tukaj zbrani
 Ga podamo verno vdani
 Na deviški tvoj altar:
 Sprosi nam ljubezni žar,
 Sprosi nam ljubezni žar!

Prečastita, o devica,
 Od očeta venčana!
 V žarkih siješ ko danica,
 Zvezda nam obljubljena!
 Sijaj, sijaj nam zvezdica
 Rožnovenska pomočnica,
 Milo nam podaj roko,
 Pelji v sveto nas nebo.
 Pelji v sveto nas nebo!

Ko v jasnem pasu primiglja

Nam zvezda tam daničica,
 Se sliši milo že zvonenje
 Mariji čast in počeščenje;
 In zlato zarjo vse časti:
 Češčena si Marija ti!

Ko višej sije sonce že,
 Vzdiguje se, čez poldne gre,
 Se sliši milo spet zvonenje,
 Mariji čast in počeščenje;
 Čez hrib in plan se oglasi:
 Češčena si Marija ti!

In keder sonce še ljubo
 Nam za goro žari slovo,
 Se glasno sliši še zvonenje
 Mariji čast in počeščenje;
 V večernem hladu se glasi:
 Češčena si Marija ti!

Češčena si Marija ti!
 Naj se glasi do konca dni!
 Naj vedno sliši se zvonenje
 Mariji čast in počeščenje;
 Nebo in zemlja naj glasi:
 Češčena si Marija ti!

Tebe, Marija, želim poslaviti,
 Šopek cvetlični prinesem ti v dar!
 Sklenil sem terdno te večno ljubiti,
 O, ne zaverzi darilca nigdar!

Zgorni veršiček je lilija bela;
 Čistega serca podobo ima:
 Čistost darujem ti; naj bi cvetela
 V sercu mi vedno kot lilija ta!

Druga cvetlica, vijolica mala,
 Lepa podoba ponižnosti je;
 S srcem ponižnim, kot ti si kazala,
 Hočem posnemati, ljubljena te!
 Tretja cvetlica kot iskra žareča
 V šopku tak svitlo nasproti miglja!
 Taka zdaj klije ljubezen goreča
 H tebi, devica, iz mojga serca.

Vse, kar premorem, darujem veselo
 Tebi, ki mati vse milosti si;
 Oh, kako rado pač serce bi pelo
 Slavo ti večno iz svojih moči!
 V sreči, nesreči, na slehernem kraju
 Tebe devica, bom vedno častil,
 Upam pa tudi, da jenkrat v rajju
 S tabo cvetice veselja bom vil.

4.

Jena zvezda prikazala
 S temnih se oblakov je,
 Lepši kot danica zala,
 Lepši, kakor zvezde vse;
 Clo stvarjenja blišč največi
 Nje lepoti ni enak;
 Sonca žar svetlogoreči
 Je prot nji le temni mrak.

Glej Marija imenuje
 Zvezda se izvoljena,
 Ktera prihod oznanuje
 Srečni dan zveličanja;

Ta je zarja lepa tista,
 K' sveti v rajskem žaru se,
 Bolj ko zlato sonce čista,
 Lepši kakor zvezde vse.

Sonce negdaj ni svetilo,
 Zvezd na nebu ni bilo;
 Pride čas in spremenilo
 V prah se zopet vse to bo;
 Njena pa lepota zala
 Vseh preseže časov tek,
 Je vse veke presijala,
 In cvetela bo na vek.

Preden oče trikrat sveti,
 Vstvaril je nezmerni krog:
 Niso bili časi šteti,
 Bila večnost je in Bog.
 Preden vodam je tečaje,
 Preden luč je zemlji dal,
 In postavil morju graje,
 Še nebes obok ni stal:

Ti, devica, si presveta
 Bila že izvoljena,
 Bila v večnem si spočeta
 Čista vsa, brez madeža.
 Keder delati naravi
 Je podstavo bil začel,
 Keder sive u višavi
 Je oblake bil pripel;

Ko nezmerni so svetovi
 Nastopili daljno pot,
 Po besedi se njegovi
 Vse gibalo je povsod:
 Takrat ti pri njem si bila.
 Ž njim ravnala si že vse,
 V njem se vedno veselila,
 In pred njim igrala se.

Blagoslov je ves gospodov
 Se nad te obilno zlił,
 Blagoslov pa vseh narodov
 Spet iz tebe je priklil;
 Torej vse te srečno števa,
 O, velika ti gospa!
 Tvoja slava naj odmeva
 Po okrajnah vseh svetá.

5.

O devica, bod' češčena
 Ti kraljica vseh nebes!
 Ti si vsem nam vir življenja,
 Ti si sladka, mila res;
 Svit bliščobe te obdaja,
 Sončno sije v tvoj obraz,
 Vsa lepota svetih raja
 Služi tebi v večni kras!

Vender tvoj obraz je mili,
 Mile tvoje so oči.
 Vse, kar tebe bi prosili
 Nas poslušáš mило ti.
 Si ponižna in premila,
 Si nam dobra vsaki čas,
 Si nam mati, kot si bila
 Še na zemlji kdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote,
 Glej nas revne grešnike,
 Prosi, da nas priti v zmote
 Ljubi Jezus varuje.
 In ko jenkrat že nagnilo
 Se življenje naše bo,
 Tákrat k nam ozri se mило,
 Sprejmi v sveto nas nebo!

Tebi vdani hčemo biti,
 Te ljubiti vsaki čas,
 Vedno hčemo te častiti,
 Peti slavo ti na glas:
 O devica bod' češčena,
 Bod' češčena vekomaj!
 Ni podobna ti nobena,
 Tebe slavi sveti raj!

6.

O Marija, lepši cvet,
 Ko imel ga kdaj je svet,
 Izmed vseh devic si izbrana,
 Mati milosti nam dana,
 Da pred Jezusom stojiš,
 Grešnikom pomoč deliš.

Sveta mati vseh dobrot,
 Spomni se revnih sirot,
 V srcu maternem nas nosi
 In pred Bogom za nas prosi;
 On z veseljem vse stori,
 Kar ga prosiš, mati, ti.

Nam pomoč, Marija, daj,
 Da poboljšamo se zdaj;
 Prosi božjega sodnika,
 Njega milost je velika,
 Da nam on odpustil bo
 Storil milostno sodbo.

Grešnik, grehe objokuj,
 Vedno zanje zadostuj;
 Če se bomo spokorili,
 Ino Jezusa ljubili,
 Bo Marija zadnji čas
 Milost sklicala na nas.

7.

Veš, o Marija,
 Moje veselje!
 Veš moje želje?
 Ljubil bi te;
 Zmeraj pri tebi
 Hotel bi stati,
 Ljubljena Mati,
 Zaverzi me ne.

Kaj pa ti hočeš,
 Moja kraljica,
 Sladka devica,
 Da ti podam?
 Drugega nimam,
 Prosim pohlevno,
 Vzem' serce revno,
 Rad ti ga dam!

Pa ti, kraljica,
 Si ga že vzela,
 In si ga vnela:
 Za te gori,
 Mati preblaga
 Ti ga ohrani,
 Hudega brani,
 Reši ga ti!

8.

Daj mi vredno počastiti
 Tvoje sveto početje,
 Ker si ti začela biti,
 Božja stvar čez druge vse.
 O Marija, počeščena,
 Ti kraljica angelov,
 Ti človeštvu dodeljena,
 Vir rešenja grešnikov.

Od začetka bila zbrana
 Mati sveta vsmiljena,
 V spočetju že obdarjena
 Milosti prepolnjena,
 Hči Boga očeta zvesta,
 Deva čistega rodu,
 Svetega duha nevesta,
 Mati božjega sinu.

Kakor jutrajna danica
 Zvezd svetloba zatemni,
 Tvoja čistost, o Devica,
 Zmaga vrednost vseh stvari.
 Kakor lilij sred osata
 Te je vsadil večni Bog,
 Sama čista prebogata
 Si zmed Evenih otrok.

Kakor sonce v zarji zlati
 V svetlem tronu prisija,
 V tebi, sveta, čista mati!
 Bog častitljiv tron ima.
 V tronu tvojega telesa
 Je presvitli Jezus sam,
 Da bi kazal pot v nebesa
 Nam zgubljenim grešnikom.

O devica čista sveta
 Mati ti brez madeža!
 Bodi tebi hvala peta
 Vedna, neprenehana:
 Naša tukaj, v solz dolini,
 Od nevrednih grešnikov,
 Tem v nebeški visočini,
 Od zveličanih duhov.

9.

Moj duh iz telesa
 Z Marijo v nebesa,
 Povzdigni se ti!

Gospa je postala,
 Bo tam kraljevala,
 Kjer sin nje živi.
 Moj duh . . .

Brež nje jaz na sveti
 Ne morem živeti,
 Veselja nič ni.
 Moj duh . . .

Oh, hudo ločenje,
 Kdo da mi življenje?
 Kdo pomoč deli?
 Moj duh . . .

Če tudi ločila
 Se mati premila:
 Nas ne zapusti.
 Moj duh . . .

Je mati skerbljiva,
 Gospa ljubeznjiva,
 Za nas govori.
 Moj duh . . .

Otroke v težavah,
 V skerbeh in skušnjavah
 Rešiti želi.
 Moj duh . . .

Ga hoče oteti,
 Kdor čisto živeti,
 Serčno hrepeni,
 Moj duh . . .

Serce polno sreče
 V ljubezni goreče,
 Za njo pohiti.
 Moj duh . . .

10.

Za Bogom častimo

Marijo najprej,
 Iz serca vzdihnimo
 K svoj' materi zdej,
 K' je danes zè sveta
 Nje duša lepo
 Od angelov vzeta
 Nesena v nebo.

Ta kor apostolski
 Je bil na ta dan
 V veliki britkosti
 K tej materi zbran.
 Njih jok in zdih'vanje
 Kdo izrekel ga bo?
 Njih silno žal'vanje
 Ker jemlje slovo.

Čemu je jok taki?
 Jim odgovori,
 Moj duh kokor vsaki
 V nebesa želi;
 Bom svet zapustila,
 In pojdem od vas:
 Pa gôri prosila
 Bom sina za vas.

Na to je molila,
 In dušo izroči;
 Je glavo nagnila,
 Zaperla oči.

Učenci žal'vali,
 Zakrili obraz.
 Usmili so djali,
 Ti mati se nas!

Duhovi šumijo,
 Ti gredo nasprot',
 In tebe nesejo
 Med petjem od tod.
 Mi bomo zdih'vali
 Za tabo britko,
 Oči povzdig'vali
 Do tebe v nebo.

Tam gori vživala
 Boš krono zares,
 Kraljica postala
 Si zemlje, nebes.
 Clo angelski kori
 So v tvoji oblast',
 In zvoljenih dvori
 Razlegajo čast.

Mi tudi recimo:
 Češčena naj bo,
 Se priporočimo
 Mariji zvesto;
 Če bomo le vredno
 Marijo častil'
 Tud' bomo potrebno
 Pomoč zadobil'.

Pogledaj, o mati!
 Vse voljno serce,
 Ti hvalo dajati
 Od dneva do dne.
 O stoj nam na strani
 V dolini solza,
 Nas grehom ubrani
 Zavoljo Boga.

O daj nam, Marija,
 Posebno pomoč,
 Ko ura odbija,
 Da duša se loč':
 Pomagaj, da srečno
 Končamo ta svet,
 Da bodemo v večno
 Veselje sprejet'.

Molitev.

Bog, milostljiv bodi
 Zavolj hudobij,
 Del naših ne sodi,
 Ker cene v njih ni.
 Saj pros' za nas mati
 Le nanjo poglej:
 Kar nočeš nam dati,
 Naš' materi daj.

11.

Žalostna je mati stala,
 Se pod križem mil' jokala,
 Kjer je visel pa nje sin.
 V žalost je serce vtopljeno,
 Vse pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.

O kaj žalosti prestati
 Mogla je presveta mati,
 Ktere sin je rešil svet.
 Žalostna stoji jokaje,
 Zdiha, gleda trepetaje
 Kaj nje sin terpi razpet.

Kdo bi solz ne jel točiti,
 Če Marijo vgleda biti,
 U britkosti ko je ta?

Kdo priserčno ne žaluje,
 Če to mater preišljuje,
 Ki terpeti toljko jma?

Grehe ljudstva nase vzeti
 Vidi Jezusa terpeti,
 Šibam vdati se voljno.
 Gleda svojga sina milo,
 Ki je vse ga zapustilo,
 Keder nagnol je glavo.

Mati zgled ljubezni prave!
 Daj da čutim te težave,
 Daj mi solz pregrenkih dar.
 Stori mi serce se vneti
 In za Jezusa goreti,
 Da mu bom prijetna stvar.

Sveta mati, to te prosim,
 Rane Kristusa naj nosim,
 Vtisni mi jih u serce.
 Naj te rane tvojga sina,
 Naših grehov bolečina
 Tudi mene v živo skle.

Daj, da stabo rad žalujem
 Svoje grehe objokujem
 Dokler tukaj še živim;
 Poleg križa da prebivam,
 In s teboj solze prelivam,
 S celega serca želim.

O, devic ti vseh devica
 V žalosti nam tovaršica,
 Daj, da jokam se steboj;
 Smert da Jezusa ostane
 Meni v sercu, naj tud' rane
 Bodo vedno pred menoj.

Naj se svetih ran navzamem,
In od križa ves unamem,
Kristusu da bom udan.
Dušo vneto in gorečo
Varuj mati u nesrečo,
Keder pride sodni dan.

Tvojga sina križ me hrani.
Ino smert njegova brani,
Mi pomoč in milost daj.
Ko bo smert telo zadela,
Daj da bo takrat prejela.
Duša moja sveti raj. Amen.

	Stran.
24. dan. Ki je za nas teški križ nesel	117
25. " " " " " križan bil	123
26. " Ki je častito od smerti ustal	127
27. " " " " v nebesa šel	132
28. " " " sv. duha poslal	136
29. " Ki te je v nebesa vzal	142
30. " " " " nebesih kronal	147
31. " " " " " Usmili se duš v vicah	151

II.

Navadne molitve.

Juterna molitev	158
Mejdnevne molitve	159
Rožni venec n. lj. g. presv. serca	160
Večerna molitev	161
Sveta maša	162
Ispovedne molitve	170
Obhajilne molitve	172
Molitev k n. lj. g. vedne pomoči	177
Lavretanske litanije	178
Devetdnevnic	184
Tridnevnic	213

III.

Pesmi.

Mariji devici rožnovenski	217
Ko v jasnem pasu	218
Tebe Marija želim poslaviti	218
Jena zvezda prikazala	219
O devica bod' češčena	221
O Marija lepši cvet	222
Veš, o Marija	223
Daj mi vredno počastiti	225
Moj duh iz telesa	225
Za Bogom častimo	226
Žalostna je mati stala	228

248. 158 1243

